Финский журнал „КОММУНИСТИ"

Kaikkien maiden proletaarit liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 7 HEINÄKUU № 7

SISÄLTÖ:

1 9 3 6
LENINGRAD
VALTION KUSTANNUSLIIKE KIRJA

TILATTAVAKSI TARJOTAAN

KOMMUNISTI

NKP(b):n Leningradin ja Karjalan aluekomiteain poliittis-taloudellinen kuukausilehti

vuodeksi 1936

Kommunisti ilmestyy kerran kuukaudessa. Lehden tarkoituksena on valaista Neuvostoliitossa, varsinkin Leningradin alueella ja Karjalassa sekä muualla asuville suomenkielisille työläisille ja talonpojille kahden maailman välistä taistelua, sosialistisen isänmaamme rakennustyön suuria kysymyksiä ja kapitalismin luhistumisen ilmiöitä, taistelua sosialismin puolesta kapitalismia vastaan. Lehti tekee tunnetuksi kommunistisen puolueen politiikkaa ja historiaa, neuvostoisänmaamme teollisuuden ja maatalouden kehitystä, kulttuurivallankumouksen kysymyksiä, leninismin-stalinismin taistelua ideologisella rintamalla jne.

Lehden tilaushinnat ovat:

12 kk	9:—	3 kk	2:25
6 „	4:50	Yksityisnumerot.	—:75

Kun lehtemme kutakin numeroa otetaan vain rajoitettu painos ja irtonumeroiden saanti sen vuoksi on, varsinkin pitemmän ajan kuluttua k.o. numeron ilmestymisestä, epävarmaa, kehoitamme niitä, jotka haluavat saada lehtemme säännöllisesti, tilaamaan sen mieluummin koko vuodeksi kerrallaan tai ainakin puoleksi vuodeksi. Siten lukija hankkii itselleen takeen lehtensä jokaisen numeron saamisesta.

Kaikki puolue-, ammattiliitto-, nuorisoliitto-, neuvosto- ja valistustyöntekijät Leningradin alueella ja Karjalassa tilaamaan Kommunistia. Tilaukset jätettävä postilaitokseen ennen kunkin kuun 23 päivää.

Järjestöt, asettakaa asiamiehiä levittämään lehteämme.

Lehden tilauksia ja levitystä koskevissa asioissa on käännyttävä vk. Kirjan lehtikonttorin puoleen, osoite:

Ленинград, Пр. Нахимсона 18.

Kommunistin toimitus.

KOMMUNISTI

NKP(b):n LENINGRADIN ja KARJALAN ALUEKOMITEAIN POLIITTIS-TALOUDELLINEN AIKAKAUSJULKAISU

TOIMITUKSEN OSOITE: Ленинград „24", Харьковская 7, Гос. изд. „КИРЬЯ"

№ 7 (156) HEINÄKUU 1936

Leniniläis-stalinilainen kansallisuuspolitiikka ja SSSR:n uuden Konstitutsion projekti

SSSR:n TPK:n presidiumin yleiskansallista käsittelyä varten julkaisema, toveri Stalinin aloitteesta ja hänen välittömällä johdollaan laadittu SSSR:n uuden konstitutsion projekti on aikakautemme suurin asiakirja, sosialismin voiton selvä olennoituminen maassamme, Sovettiliiton kaikkien kansojen häviämätön voitto.

Tässä projektissa mitä selvimmällä tavalla heijastuvat ne suuret saavutukset, joihin Sovetti-maa on päässyt suuren Stalinin johdolla SSSR:n ensimmäisen konstitutsion vahvistamisesta kuluneiden 12 vuoden aikana. Tämän aikajakson kuluessa maassamme on likvidoitu riistävät luokat, ainaiseksi on hävitetty ihmisen harjoittama toisen ihmisen riisto, kysymys "kuka kenet" on ratkaistu lopullisesti sosialismin eduksi. "Yhteiskuntamme muodostuu yksinomaan kaupungin ja maaseudun vapaista työntekijöistä — työläisistä, talonpojista, intelligenteistä." (Stalin)

*

Suuren lokakuun proletaarisen vallankumouksen voiton ensipäivistä lähtien kansallisuuskysymyksellä on ollut huomattava sija puolueen ja sovettivallan politiikassa. SSSR:n muodostamisella on oma esihistoriansa. SSSR:n konstitutsio juontaa juurensa jo Lokakuun sosialistisen vallankumouksen ensimmäisistä asiakirjoista.

15(2) päivä marraskuuta v. 1917 julkaistiin Leninin ja Stalinin allekirjoittamana "Venäjän kansojen oikeuksien julistus". Tässä deklaratsiossa Suuri lokakuun sosialistinen vallankumous luonnehditaan vallankumoukseksi, joka vapautti talonpoikaiston tilanherrain vallasta; työläiset — kapitalistien mielivallasta, ja Venäjän kansat — imperialismin ikeestä. Luonnehtien kansallisuuksien asemaa menneisyydessä, "Venäjän kansojen oikeuksien julistus" osoittaa:

"Tsarismin aikakaudella Venäjän kansoja systemaattisesti usutettiin toinen toistaan vastaan. Tällaisen politiikan tulokset ovat tunnettuja: teurastus ja pogromit yhtäältä, kansojen orjuus — toisaalta.

Tähän häpeälliseen usuttamis-politiikkaan ei voida eikä saa palata. Tästälähtien sen sijaan täytyy asettaa Venäjän kansojen *vapaaehtoisen* ja *rehellisen* liiton politiikka."

Ja edelleen:

"...Kansan Komissaarien Sovetti on päättänyt kysymyksessä Venäjän kansallisuuksista asettaa toimintansa pohjaksi seuraavat perusteet:

1) *Venäjän kansojen tasa-arvoisuus ja suverenisuus.*

2) *Venäjän kansojen vapaa itsemääräämisoikeus, aina eroamiseen ja itsenäisen valtion muodostamiseen saakka.*

3) *Kaikkien ja kaikenlaisten kansallisten ja kansallis-uskonnollisten etuoikeuksien ja rajoitusten poistaminen.*

4) *Venäjän aluetta asuttavien kansallisten vähemmistöjen ja etnografisten ryhmien vapaa kehitys.*"

Leniniläis-stalinilainen "Venäjän kansojen oikeuksien julistus" heijastuu maamme kaikissa konstitutsio-asiakirjoissa, aina SSSR:n uuden konstitutsion stalinilaiseen projektiin saakka. V yleisvenäläisen sovettien edustajakokouksen heinäkuussa v. 1918 hyväksymä RSFSR:n konstitutsio edelleen kehitti bolshevismin perus-prinsiippejä kansallisuuskysymyksessä. Konstitutsiossa julistettiin: "Venäjän Sovetti-Tasavalta perustuu vapaiden kansojen vapaan yhtymisen pohjalle kansallisten sovetti-tasavaltojen liittona." Vapaaehtoisen yhteenliittymisen periaate on ratkaisevana leniniläis-stalinilaisessa kansallisuuspolitiikassa, se kulkee punaisena lankana SSSR:n ja liitto-tasavaltojen Konstitutsiossa.

III Yleisvenäläisen sovettien edustajakokouksen hyväksymä leniniläinen "Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus", joka siirtyi ensimmäiseksi kohdaksi RSFSR:n vuoden 1918 konstitutsioon, kaikella päättäväisyydellä korostaa vapaaehtoisuuden periaatteen merkitystä ja selittää, miten sitä täytyy tulkita:

"Tämän yhteydessä, pyrkien luomaan todella vapaan ja vapaaehtoisen ja siten sitä täydellisemmän ja kestävämmän Venäjän kaikkien kansojen työtätekevien luokkien liiton, III yleisvenäläinen sovettien edustajakokous rajoittuu Venäjän sovettitasavaltojen federatsion pääperusteiden säätämiseen, jättäen jokaisen kansan työläisten ja talonpoikien tehtäväksi päättää itsenäisesti omassa täysvaltaisessa sovettien edustajakokouksessaan: haluavatko he ja millä perusteilla ottaa osaa federatiiviseen hallitukseen ja muihin federatiivisiin sovettielimiin."

Näin ollen konstitutsio ei säädä pakollista federatsioon liittymistä, vaan ainoastaan esittää asetettavaksi tämän periaatteen, jättäen tämän kysymyksen itse kansallisuuksien ratkaistavaksi.

RSFSR:n ensimmäisen konstitutsion 22 pykälässä sanotaan:

"Venäjän Sosialistinen Federatiivinen Sovetti-Tasavalta, tunnustaen yhtäläiset oikeudet kansalaisille riippumatta heidän rotu ja kansallisuusalkuperästään, julistaa Tasavallan perustuslain kanssa riistiriidassa olevaksi kaikenlaisten etuoikeuksien tai etuisuuksien säätämisen tai suvaitsemisen tässä suhteessa, samaten kaikkien kansallisten vähemmistöjen sortamisen tai niiden tasa-arvoisuuden rajoittamisen."

Kansalaissodan kaudella maamme kansat elivät erittäin vaikeissa oloissa, sillä sotatoimet suurelta osaltaan tapahtuivat ei-venäläisten kansallisuuksien asuttamilla alueilla. Kansalaissota suuresti vaikeutti valtiollisten keskinäissuhteiden nopeamman määrittelyn mahdollisuutta entisen tsaristisen Venäjän kansojen välillä. Mutta tämäkin aikajakso on rikas päätöksistä, jotka määrittelevät kansallisten tasavaltojen federatiivisen yhteyden RSFSR:ään. Vuonna 1919, jolloin punaiset joukot vapauttivat Ukrainan, VII yleisvenäläinen sovettien edustajakokous hyväksyi erikoisen päätöksen kysymyksessä federatiivisesta yhteydestä Ukrainan sosialistisen sovettitasavallan kanssa.

Tässä päätöksessä sanotaan:

"Lausuen myötätuntonsa nyt sodan ja vallankumouksen tuloksena eroittautuneiden entisen Venäjän imperiumin kaikkien rajamaiden työtätekeville joukoille, Yleisvenäläinen sovettien VII edustajakokous korostaa myöskin tulevan, vuosisataista tsarismin sortoa ja venäläistä natsionalistista porvaristoa vastaan käydyn yhteisen taistelun lujittamaa solidaarisuuttansa.

Jakaen yhdessä Sovetti-Ukrainan edustajain kanssa ilon punaisten joukkojen vapauttavan hyökkäyksen saavutuksista valkokaartilaisten orjuuttamaan Ukrainaan ja tunnustaen yhdessä heidän kanssaan mitä tiiviimmän liiton muodostamisen välttämättömyyden taistelussa kansainvälisen imperialismin ja venäläisen vastavallankumouksen peloittavia yhdistyneitä voimia vastaan, Yleisvenäläinen Sovettien VII edustajakokous... vahvistaa ukrainalaisten työläisten ja työtätekevien talonpoikain yksinomaisen oikeuden ratkaista kysymyksen muiden sovettitasavaltojen työtätekevien joukkojen kanssa tehtävän liiton lopullisesta muodosta.

Yleisvenäläinen Sovettien VII edustajakokous vakuuttaa, että nykyhetkellä Ukrainan sosialistisen sovettitasavallan ja RSFSR:n väliset suhteet määritellään federatiivisella yhteydellä Ukrainan toimeenpanevan keskuskomitean päätöksen toukok. 18 pnä v. 1919 ja Yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean päätöksen kesäk. 1 päivältä samana vuonna, pohjalla."

Tämäntapaisia päätöksiä hyväksyttiin myöskin suhteessa muihin tasavaltoihin. Palautamme mieliin dekreetin kesäk. 1 päivältä v. 1919 Venäjän, Ukrainan, Latvian, Liettuan ja Valko-Venäjän sovetti-tasavaltojen yhdistymisestä taistelua varten maailman imperialismia vastaan. Helmikuussa vuonna 1920 muodostettiin erikoinen komissi, toveri Stalinin siihen osallistuessa, RSFSR:n federatiivisen rakenteen kysymysten muokkaamiseksi, federatsion eri osien oikeuksien laajuuden, sovettivallan keskus- ja paikallisten elimien keskinäissuhteiden määrittelemiseksi ja RSFSR:n konstitutsioon perustuvan federatiivisen keskusvallan struktuuran laatimiseksi.

V. 1920, jolloin muodostettiin suurin osa kansallisista tasavalloista, muodostettiin tov. Stalinin aloitteesta jo ennen SSSR:n muodostamista kansallisuuksien sovetti kansallisuuksien asiain Kansankomissariaatin yhteyteen, jonka johdossa oli suuri Stalin. Yleis-Venäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean päätöksessä toukok. 19 päivältä v. 1920, joka on julkaistu Yleis-Venäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean puheenjohtajan M. Kalininin ja kansallisuusasiain Kansankomissaarin J. Stalinin allekirjoittamana, tästä kysymyksestä sanotaan:

"Jokainen RSFSR:ään kuuluva kansallisuus lähettää Kansallisuusasiain kansankomissariaattiin paikallisista soveteista ja välittömästi edustajakokouksista tai autonoomisen hallituksensa kautta, missä sellainen on olemassa, erikoisen edustajiston, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi jäsentä... Kansallisuus-asiain johtoon asetetaan Kansallisuuksien Sovetti... Kansallisuuksien Sovetin johtoon asetetaan sen puheenjohtajan ominaisuudessa Kansallisuus-asiain Kansankomissaari ja tämän yhteydessä oleva viisijäseninen kolleegio."

Tov. Stalin, Kansallisuuksien asiain Kansankomissaarina, nimitettiin silloin Kansallisuuksien Sovetin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi.

Vuoden 1921 puoliväliin mennessä suoritettiin pääasiassa loppuun kansallisten tasavaltojen muodostaminen, sen jälkeen kun koko Taka-Kaukaasia oli vapautettu porvarillisista natsionalistisista hallituksista.

V. 1922 alkaa Sosialististen Sovettitasavaltojen Liiton muodostamisen välitön valmistaminen ja liitto-konstitutsion laatiminen. Tähän aikaan Lenin oli jo hyvin vakavasti sairaana, joten tämän jättiläismäisen työn kokonaisuudessaan suoritti toveri Stalin. Tällä etapilla oli erittäin tärkeä merkitys maamme kansallisten tasavaltojen elämälle, koska edessä oli kysymys yhtenäisen sovetti-valtion muodostamisesta, valtion, joka samalla saattaisi heijastaa maan kansallista moninaisuutta. Täytyi luoda sellainen konstitutsio, jollaista ei ole ollut eikä voi olla porvarillisissa maissa, konstitutsio, jossa

sentralisatsio ja federatsio yhdistyvät toisiinsa sellaisessa suhteessa, kuin se on välttämätöntä proletariaatin diktatuurin maalle, joka muodostuu monista kehityksessään eri asteilla olevista kansoista ja on vihamielisen imperialistisen maailman ympäröimä.

Toveri Stalinin täytyi silloin voittaa vakavia uklooneja kansallisuuskysymyksessä, jotka paljastuivat SSSR:n muodostamisen yhteydessä. Palautamme mieliin Rakovskin ja Skrypnikin kannan, jotka olivat sitä mieltä, että Sosialististen Sovettitasavaltojen Liitto ei ole *yhtenäinen* liitto-valtio, vaan esiintyy *erillisten* itsenäisten valtioiden liittona, valtioiden, joista asiallisesti yksikään ei kieltäydy edes osasta korkeimpia oikeuksiaan yhtenäisen liiton hyväksi. Uklonistit kansallisuuskysymyksessä lähtivät siitä, että puolue ja sovettivalta ovat vielä hyvin vähän tehneet kansallisuuskysymyksen ratkaisemiseksi ja että perustyö kokonaisuudessaan on vielä edessä; Rakovskij ja Skrypnik pyrkivät kaikin tavoin heikentämään keskusvaltaa ja voimistamaan paikallista valtaa. Tämä oli selvä uklooni paikalliseen natsionalismiin.

Tunnettuja ovat toveri Stalinin esiintymiset Skrypnikiä ja Rakovskia vastaan puolueen XII edustajakokouksessa ja VKP(b):n KK:n IV neuvottelukokouksessa yhdessä kansallisten tasavaltojen ja alueiden vastuunalaisten työntekijöiden kanssa. Toveri Stalin osoitti natsionalististen asettamuksien koko vahingollisuuden, asettamuksien, jotka ovat seurauksena uklonistien katsantokannoista kansallisuuskysymyksessä. Esimerkiksi Skrypnik puolueen XII edustajakokouksessa väitti: "Ei ole oikein, että kansallisuus-probleemi on meillä alistettu luokkataistelun yleiselle teorialle." Kuitenkin se, joka puolustaa kansallisuus-probleemin riippumattomuutta luokkataistelusta, — se puolustaa myöskin SSSR:n desentralisoimista, vääristelee puolueen politiikkaa yrittäessään todistaa, että kansallisten työtätekevien joukkojen edut ovat ristiriidassa proletariaatin luokkataistelun etujen kanssa. VKP(b):n KK:n IV neuvottelukokouksessa kansallisten tasavaltojen ja alueiden vastuunalaisten työntekijäin kanssa toveri Stalin osoitti:

"Skrypnikin puhe antaa ainakin jossain määrin aihetta sellaiseen johtopäätökseen, ettei hän selitä oikein tätä periaatteellista osaa, yrittäen perustehtävän edessä — taistelu suurvenäläistä shovinismia vastaan, joka on päävaara, saattaa varjoon toisen vaaran — paikallisen natsionalismin vaaran, mikä on syvästi virheellistä."

Toveri Stalinin täytyi silloin käydä ankaraa taistelua myöskin grusialaisten uklonistien ryhmää vastaan, joka esiintyi SSSR:n muodostamisen aattona Taka-Kaukaasian federatsion järjestämistä vastaan, ja Grusian etuoikeutetun aseman puolesta. Grusialaisten uklonistien katsantokanta oli porvarillis-natsionalistinen, joka kielsi kansallisuuksien tasaarvoisuusperiaatteen. Taka-Kaukaasian federatsion muodostamista vastaan esiintyivät sellaiset huomattavat työntekijät kuin Filip Miharadze, Budu, Mdivani ja muut.

Kuten tunnettua, Taka-Kaukaasian federatsion innoittajia ja järjestäjiä olivat Lenin ja Stalin. Luonnehtiessaan grusialaisten natsionalistien asennetta, toveri Stalin puolueen XII edustajakokouksessa sanoi:

"He työntävät meitä heille joidenkin etuoikeuksien myöntämisen tielle Armenian ja Azerbaidzhanin tasavaltojen kustannuksella. Tälle tielle me emme voi mennä, sillä se on varma kuolema koko politiikallemme ja sovettivallalle Kaukaasiassa... Ei saa sallia, että yksi kansakunta olisi etuoikeutetumpi kuin toinen..."

Kansallisuuskysymyksessä esiintyneiden ukloonien vaara oli siinä, että siinä tapauksessa, jos uklonistit olisivat voittaneet, olisivat he murskanneet proletariaatin diktatuurin Grusiassa, sillä vallankumouksen pe-

ruskysymyksissä he olivat kulakiston, menshevistis-trotskilaisella katsantokannalla. Monet heistä pian osoittautuivat olevan trotskismin leirissä.

Toveri Stalinin ohjauksella, tov. Ordzhonikidzen, ollen taka-kaukaasialaisten bolsheviikkien johdossa, onnistui lopullisesti lyödä kansallisuklonistit ja toteuttaa päätös Taka-Kaukaasian federatsion muodostamisesta.

SSSR:n muodostaminen ja liittokonstitutsion hyväksyminen oli suuri askel eteenpäin sosialistisen rakennustyön lujittamisessa ja kehityksessä. SSSR:n uuden stalinilaisen konstitutsion projekti vahvistaa nyt sen, mitä olemme saavuttaneet, minkä maamme työtätekevät ovat valloittaneet kommunistisen puolueen johdolla, mikä on lujitettu laajojen joukkojen sosialistisella innostuksella, teollisuuslaitosten, liikenteen ja sosialististen peltojen työntekijäin stahanovilaisella liikkeellä.

Sovetti-konstitutsioiden koko muodostamisen historia, lähtien vuodesta 1918, kytkeytyy irroittamattomasti toveri Stalinin nimeen. Hän oli innoittajana, kirjoittajana ja selostajana vuoden 1918 konstitutsion tärkeimmissä kysymyksissä; hän oli selostajana RSFSR:n sovettien X edustajakokouksessa ja I yleisliittolaisessa sovettien edustajakokouksessa; hän se myöskin johti silloin SSSR:n Toimeenpanevan Keskuskomitean komissiota, joka laati SSSR:n konstitutsion v. 1924. Tällä hetkellä, sosialistisen rakennustyön uudella etapilla, voittaneen sosialismin aikakaudella, toveri Stalin on työläisten ja talonpoikain sosialistisen valtion uuden konstitutsion, tämän stalinilaisen aikakauden suurimman asiakirjan initsiaattori ja luoja.

Pysähdymme tässä uuden konstitutsion projektin siihen osaan, jossa heijastuu leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan edelleenkehitys.

Jokaisella etapilla, sovettivallan olemassaolon alusta lähtien, tapahtuu valtiollisen sovettirakennustyön jatkuva laajeneminen SSSR:n kansallisuuksien keskuudessa. Kasvaa valtiollisten kansallisten autonoomisten yksikköjen lukumäärä, kasvaa liitto- ja autonoomisten tasavaltain ja autonoomisten alueiden lukumäärä, käy autonoomisten alueiden autonoomisiksi tasavalloiksi ja autonoomisten tasavaltojen liittotasavalloiksi muuttumisen prosessi.

On itsestään selvää, etteivät nämä tällaiset kansallisten autonoomisten yksikköjen muodostamiset ja muuttamiset voi olla vain muodollisia seikkoja, joilla olisi vain juriidinen merkityksensä. Kaikki tämä lujittaa puolueemme peruslinjan toteuttamista, joka on suunnattu kansallisuuksien faktillisen eriarvoisuuden likvidoimiseen, veljelliseen apuun etumaisten kansojen taholta jälellejääneille, jälellejääneiden kohottamiseen erikoisen nopein tempoin, niin että ne saavuttaisivat etumaiset kansat. Hellittämättömässä luokkataistelussa, toteuttaen puolueen linjaa, SSSR:n kansojen työtätekevät joukot ovat päässeet suuriin saavutuksiin, nopeasti kulkien eteenpäin, poistaen entistä jälellejääneisyyttä. Puolue ja sovettivalta huomioivat kaikki nämä seikat, huomioivat eri kansallisuuksien mielialat ja toiveet, kuin myöskin sen tosiasian, että monet kansallisuudet faktillisesti konsolitoituivat sovettivallan aikana. Näin tapahtui Keski-Aasian kansojen rajojen määrittely, aluksi kahden uuden liitto-tasavallan — Uzbekistanin ja Turkmenistanin, mutta sittemmin myöskin Tadshikistanin muodostuminen; joukko kansallisia alueita muutettiin autonoomisiksi tasavalloiksi, kuten Tshuvashia, Udmurdia, Mordva ja muut.

Uuden konstitutsion stalinilainen projekti tekee tässä suhteessa suuren askeleen eteenpäin, kohottaen liittotasavaltojen luvun 7:stä 11:een ja muuttaen joukon autonoomisia alueita autonoomisiksi tasavalloiksi. Täs-

sä kaikella selvyydellä näkyy se, kuinka SSSR:n voitot erikoisen voimakkaasti vaikuttavat suurta apua sosialistisen valtion taholta saavien kansallisuuksien keskuudessa.

Lehdistömme on täynnä tiedoituksia siitä poikkeuksellisesta innostuksesta, jolla stalinilainen uuden konstitutsion projekti otettiin vastaan, varsinkin niissä kansallisissa tasavalloissa ja alueilla, jotka tämän projektin mukaan tulevat muuttumaan. Nämä kansallisuudet näkevät, että puolue ja hallitus, muodostettujen kansallisten tasavaltojen ja autonoomisten alueiden huomattavien saavutusten ja suuren edistyksen yhteydessä, ovat katsoneet välttämättömäksi niiden tulevan valtiollisen kehityksen, antaen niille mahdollisuuden käyttää hyväkseen etuja, joita autonoomisten tasavaltojen ja liittovaltioiden uudet muodot tarjoavat vielä nopeamman eteenpäinkulun aikaansaamiseksi sosialistisen rakennustyön tietä kommunistisen yhteiskunnan täydelliseen voittoon.

Uuden konstitutsio-projektin mukaan tulevat Taka-Kaukaasian liittotasavallat välittömästi kuulumaan Sosialististen S o v e t titasavaltojen liittoon. Tämä on suuri tapahtuma Taka-Kaukaasian kansojen elämässä, osoittaen, että ne ehdot, jotka aikoinaan, 15 vuotta sitten, sanelivat Taka-Kaukaasian federatsion muodostamisen välttämättömyyden, ovat nyt muuttuneet. Tämä on suuremmoinen osoitus sosialistisen rakennustyön poikkeuksellisen suurista saavutuksista.

Lenin ja Stalin, sekä myöskin tov. tov. Ordzhonikidze ja Kirov aikoinaan puolustivat ja toteuttivat Taka-Kaukaasian sovetti-valtioiden federatiivisen järjestämisen periaatetta. Tämä johtui eräistä poikkeuksellisista vaikeuksista, joita ei voitu jättää huomioimatta. Bolshevistinen puolue kohtasi siellä grusialaisten mensheviikkien, a r m e n i a laisten dashmakkien ja turkkilaisten mussavatistien muodossa huomattavan ja järjestyneen vihamielisen voiman, joka käytti hyväkseen RSFSR:n tällöin kokemia vaikeuksia erotakseen Sovetti-Venäjästä ja muodostaakseen Taka-Kaukaasiassa porvarillis-natsionalistisen valtion.

Taloudellinen rappio, joka oli tsarismin rosvouspolitiikan ja imperialistisen sodan tuloksena, sai vieläkin suuremman laajuuden näiden kansanvastaisten hallitusten vallanpidon kaudella, hallitusten, jotka saattoivat paikallisen väestön täydellisen köyhyyden, nälän ja toivottomuuden asemaan. Esitämme lainauksen Grusian menshevistisen vastavallankumouksellisen hallituksen johtajan Noja Jordanijan lausunnosta, jota ei missään tapauksessa voi epäillä halusta suurennella Taka-Kaukaasian tilanteen vaikeutta.

"Joku aika takaperin, — kirjoitti Noja Jordanija vuonna 1920, — me sanoimme, että taloudellisessa suhteessa kuljemme nopein askelin katastrofia kohti... nyt tämä olettamus on jo toteutunut, nyt jokainen meistä itse saa kokea kaikessa kärkevyydessään karvaan todellisuuden. Me olemme jo joutuneet katastrofiin."

Tilanne Azerbaidzhanissa ja Armeniassa ei ollut parempi kuin Grusiassakaan.

Tänä aikana olivat Taka-Kaukaasian vitsauksena kansallinen epäsopu, joukkomurhat ja sodat kansallisella pohjalla. Tämä loppujen lopuksi hävitti talouden, heikensi Taka-Kaukaasian viimeisetkin voimat ja johti täydelliseen kaaokseen. Taka-Kaukaasian tasavaltoja uhkasi lopullisesti imperialististen maiden siirtomaa-alueiksi m u u t t uminen. Turkkilainen porvaristo etsi turvaa ja apua Turkista tai kutsui englantilaisia isännöimään, tarjoten heille maan nafta-rikkaudet; grusialainen porvaristo kutsui imperialisteja, väittäen, ettei Bakun naftaa voida viedä ulos, ellei ole vapaata kauttakulkua Grusian kautta. Samoin myöskin armenialainen porvaristo haki apua imperialistisilta mailta, erikoisesti madellen ranskalaisen imperialismin

edessä. Tämän ohella Taka-Kaukaasian porvarilliset hallitukset voimakkaasti lietsoivat paikallista shovinismia, vihaa naapurikansoja vastaan ja nostattivat verisiä taisteluja rajariitojen johdosta. Kansallisen vihan pohjalla tuhottiin monien asumapaikkojen väestö aivan täydellisesti. Shushin kaupungin väestön kokonaisuudessaan tuhosivat turkkilaiset natsionalistit, armenialaiset dashnakit tappoivat turkkilaisen väestön viimeiseen mieheen Nahitsevanissa, grusialaiset kävivät sotaa armenialaisia vastaan.

Grusialaiset mensheviikit kävivät ankaraa taistelua Grusian kansallisia vähemmistöjä vastaan; tämä sai aikaan suuren tyytymättömyyden, ja eräillä seuduilla kapinoitakin näiden kansojen keskuudessa. V. Dsugeli, Osetinin kapinaan nousseita talonpoikia vastaan toimineen rankaisuretkikunnan entinen päällikkö, kirjoittaa päiväkirjassaan:

"On yö. Kaikkialta näkyy liekkejä; siellä palavat kapinoitsijain talot, kaikkialla ympärillämme osetinilaiset kylät ovat tulessa... Rauhallisin mielin ja puhtaalla omallatunnolla katselen palopaikkoja ja savupilviä."

Mensheviikit olivat Nikolai verisen rankaisuretkikuntien ansioituneita jatkajia.

Tällainen oli tilanne siihen saakka, kunnes Taka-Kaukaasian bolsheviikit nostivat työtätekevät porvarillisnatsionalistisia hallituksia vastaan ja Punaisen armeijan avulla pystyttivät sinne sovettivallan.

Toveri Stalin selostuksessaan "Kommunismin tämän hetken tehtävistä Grusiassa ja Taka-Kaukaasiassa", jonka hän piti Tiflisin puoluejärjestön kokouksessa heinäk. 6 pnä v. 1921, alleviivasi säälimättömän taistelun välttämättömyyttä natsionalismia vastaan, sanoen:

"Minä muistan vuodet 1905-1907, jolloin Taka-Kaukaasian kansallisuuksien työläisten ja yleensä työtätekevien kesken vallitsi täydellinen veljellinen solidaarisuus, jolloin veljessiteet sitoivat armenialaiset, grusialaiset, azerbaidzhanilaiset ja venäläiset työläiset yhdeksi sosialistiseksi perheeksi. Nyt, saavuttuani Tiflisiin, minä hämmästyin, että tuo entinen Taka-Kaukaasian kansallisuuksien työläisten välinen solidaarisuus oli poissa. Työläisten ja talonpoikien keskuudessa on kehittynyt natsionalismi, epäluottamuksen tunne omiin tovereihinsa toisista kansallisuuksista on voimistunut; armenialais-, tatarilais-, grusialais-, venäläisvastaista ym. natsionalismia on vaikka kuinka paljon. Entiset veljellisen luottamuksen siteet ovat katkenneet, tahi ainakin kovasti höltyneet. Natsionalististen hallitusten kolmivuotinen olemassaolo Grusiassa (mensheviikit), A z e r b aidzhanissa (mussavatistit), Armeniassa (dashnakit) ei ole nähtävästi mennyt suotta. Nämä natsionalistiset hallitukset, harjoittaessaan omaa kansallista politiikkaansa, työskennellessään työtätekevien keskuudessa agressiivisen natsionalismin hengessä, pääsivät lopuksi niin pitkälle, että jokainen näistä pienistä maista osoittautui kansallisvihamielisen ilmakehän ympäröimäksi, mikä jätti Grusian ja Armenian vaille venäläistä leipää ja azerbaidzhanilaista naftaa ja Venäjän Batumin kautta tulevia tavaroita vaille. En edes puhukaan aseellisista yhteentörmäyksistä (grusialais-armenialainen sota) ja verilöylyistä (armenialais-tatarilainen) luonnollisena seurauksena natsionalistisesta politiikasta. Ei ole ihmeteltävää, että näissä myrkyllisissä natsionalistisissa olosuhteissa katkesivat entiset kansallisuuksien siteet, ja työläisten tietoisuus osoittautui natsionalismin myrkyttämäksi. Ja mikäli tätä natsionalismin jätettä ei ole poistettu vielä työläisten keskuudesta, on tämä seikka (natsionalismi) valtavana haittana Taka-Kaukaasian sovettitasavaltojen sotilaallisten ja taloudellisten ponnistelujen yhdistämisasialle... Siksi Grusian kommunistien vuorossa olevana tehtävänä on ankara taistelu natsionalismia vas-

taan, entisten kansainvälisten veljessiteiden palauttaminen, jotka olivat olemassa ennen mensheviikkien natsionalististen hallitusten esiintymistä, ja näinmuodoin terveen ilmapiirin luominen Taka-Kaukasian sovettitasavaltojen taloudellisille ponnisteluille ja Grusian taloudelliselle elpymiselle."

Poikkeuksellinen taloudellinen rappio ja ennennäkemätön kansallisten keskinäissuhteiden kärjistyminen olivat tärkeimpinä syinä siihen, että täytyi luoda sellaiset erikoiset valtiolliset muodot, jotka antoivat mahdollisuuden pikemmin poistaa kansallisen epäluottamuksen kuin myöskin paremmin hyväksikäyttää eri tasavalloissa olevia resursseja, siitä raskaasta tilasta selviytymiseksi, jossa Taka-Kaukasian kansat olivat.

Vain kansallis-uklonistit eivät nähneet, eivätkä halunneet nähdä sitä tilannetta, johon Taka-Kaukasian kansat olivat joutuneet. He esiintyivät Leninin ja Stalinin ehdotusta vastaan Taka-Kaukasian sovettivaltioiden federatsion luomisen välttämättömyydestä, jonka tarkoituksena oli antaa Taka-Kaukasian kansoille mahdollisuus suuremmassa määrin lähentyä toisiaan jokapäiväisen sosialistisen rakennustyön pohjalla, ja täten poistaa syvälle juurtuneen kansallisen epäluottamuksen. Taloudellinen rakennustyö federatiivisilla perusteilla teki mahdolliseksi pikemmin selviytyä kauheasta rappiotilasta.

Ehdottomasti on korostettava, että toveri Stalinin SSSR:n uuden konstitutsion projektissa tekemää ehdotusta siitä, että tällä hetkellä kieltäydyttäisiin Taka-Kaukasian federatsion edelleensäilyttämisestä, ei missään tapauksessa saa tulkita siten, että tämä olisi joidenkin ja jolloinkin tehtyjen virheiden korjaamista, kuten, ehkä, jotkut entisistä uklonisteista yrittävät väittää. Päin vastoin, Taka-Kaukasian federatsioon kuuluvien tasavaltojen mitä valtavimmat saavutukset kuluneiden 15 vuoden aikana mitä vakuuttavimmin osoittavat, kuinka oikeassa oli puolue, kuinka oikeassa olivat Lenin ja Stalin puolustaessaan federatsiota ja toteuttaessaan Taka-Kaukasian tasavaltojen yhdistämisen federatiivisin muodoin. Juuri nämä saavutukset tekivät mahdolliseksi sen, että tehtävänsä täyttänyt Taka-Kaukasian federatsio nyt kunnialla siirtyy historiaan. Taka-Kaukasian federatsion asemasta kolme kukoistavaa liittotasavaltaa — Azerbaidzhan, Armenia ja Grusia — tulevat nyt välittömästi kuulumaan SSSR:ään.

Pysähdymme eräisiin osoittimiin, jotka luonnehtivat niitä valtavia saavutuksia joihin Taka-Kaukasian tasavalloista kukin on nykyhetkeen mennessä päässyt.

Grusian teollisuuden kokonaistuotanto v. 1935 oli 1908 % vuoteen 1913 verraten (arvomuodossa esitettynä 473 milj. ruplaa v. 1935, kun se v. 1913 oli vain 28,7 milj. ruplaa ja vuonna 1920 — 20 milj. rpl; vuonna 1936 se kasvaa 600 milj. ruplaan).

Pääomasijoitukset Grusian kansantalouteen ensimmäisen viisivuotissuunnitelman aikana tekivät 700 milj. ruplaa, mutta yksistään v. 1935 sijoitettiin jo 401 milj. ruplaa. Vuoden 1936 suunnitelma edellyttää pääomasijoituksia 616 milj. ruplan arvosta.

Teollisuuden osuus Grusian kansantaloudessa kohoaa 74,9 %, kun se v. 1925 teki vain 21,7 %. Sähköasemien voimakkuus, joka v. 1913 oli 8 tuhatta kilowattia, ja v. 1935 — 105 tuh. kilowattia, kohoaa v. 1936 162 tuhanteen kilowattiin. Sovettivallan aikana on Grusiassa luotu joukko kokonaan uusia teollisuusaloja, on rakennettu ja täysin uudelleen järjestetty 117 eri teollisuuslaitosta, joiden ominaispaino Grusian teollisuuden perusfondeissa muodostaa 96,7 %. Tshiaturskin mangaaniteollisuus on rekonstruoitu, ja antoi se v. 1935 — 1180 tuhatta tonnia mangaania, kun sen tuotanto v. 1920 oli vain 66 tuhatta tonnia. Valtavasti ovat kehittyneet kivihiili- ja naftateolli-

suus, puhumattakaan kevyen ja ravintoaineteollisuuden suurista saavutuksista.

Grusian kylvöpinta-ala on lisääntynyt enemmän kuin 200 tuhannella hehtaarilla. Tämän yhteydessä on huomioitava erittäin arvokkaat citrus-viljelykset, jotka ovat Grusiassa valtavasti lisääntyneet. Grusiassa on joukko "miljoneeri"-kolhoseja, sadat kolhositaloudet saavuttivat v. 1935 20-30 jopa 40 tuhannen ruplan vuositulot. Grusian kansallisen kulttuurin kukoistus on tunnettu: palautamme vain mieliin ei kauan sitten tapahtuneen Grusian taidetyöntekijäin palkitsemisen Sovettiliiton ordeneilla.

Armenian Sosialistisessa Sovettitasavallassa teollisuuden ominaispaino kansantaloudessa on kohonnut 7,7 %:sta v. 1920, 67,9 %:iin v. 1935. Voimakkaasti kehittyy väri-metallurgia, rakenteilla on jättiläismäinen synteettistä kautshukkia valmistava tehdas, jolla on oleva suuri merkitys koko Liiton teollisuudelle. Armenian sähköasemien voimakkuus on kohonnut 1,5 tuhannesta kilowatista v. 1919 41,6 tuhanteen kilowattiin.

Armenian kylvöpinta-ala, joka käsitti v. 1919 noin 80 tuhatta hehtaaria, kohosi jo v. 1935 421 tuhanteen hehtaariin. Olemme voimakkaasti kehittyvän kulttuurivallankumouksen todistajina Armeniassa. Opiskelevien lukumäärä tasavallassa v. 1920 ei kohonnut 4500 henkeä korkeammalle, mutta v. 1935 joukkokouluissa opiskelee 213000 oppilasta, 47 teknikumissa ja 13 korkeakoulussa opiskelee 17,400 ylioppilasta. V. 1935 kuluessa on painettu noin tuhat erinimikkeistä kirjaa Armenian kielellä, julkaistaan 88 lehteä ja 17 aikakauslehteä. Sairaaloiden lukumäärä on kasvanut 7:stä 143.

Valtavin tempoin kehittyy myöskin Azerbaidzhanin sosialistinen rakennustyö. Mussavatistien aikana tuotettiin naftaa noin 2 milj. tonnia vuodessa, mutta v. 1935 — 19,5 milj. tonnia. On rakennettu ja laskettu käyntiin suuria kemiallisen teollisuuden tehtaita, kehittyvät silkki-, trikoo- ja ravintoaineteollisuus, kuin myöskin malmin kaivanto.

Vallankumouksen edelliseen aikaan verraten kylvöpinta-alaa on laajennettu 50 %:lla. Huomattavasti ovat laajentuneet puuvillaviljelykset, 8:sta tuhannesta hehtaarista 45,616 hehtaariin. Laajasti kehittyy egyptiläisen puuvillan viljelys.

Vieläkin hämmästyttävämpiä ovat kulttuurivallankumouksen saavutukset Azerbaidzhanissa. Sovettivallan muodostumiseen saakka tämän maan väestö oli melkein täydellisesti lukutaidotonta; naiset olivat täydellisesti lukutaidottomia. Tällä hetkellä Azerbaidzhanin alkeis- ja keskikouluissa opiskelee noin 480 tuhatta henkeä; on 15 korkeakoulua, joissa opiskelee 11 tuhatta henkeä, enemmän kuin puolet opiskelevista on turkkilaisia. Azerbaidzhanissa on Yleisliittolaisen tiede-akademian osasto sekä Marxismin-leninismin Instituutti.

SSSR:n kansallisissa tasavalloissa on ainaiseksi poistettu kansallinen eripuraisuus, sen tilalle on astunut kansojen suuri ystävyys. Tadzhikistanin ja Turkmenistanin puuvillanviljelijäin vastaanotossa toveri Stalin totesi, että SSSR:ssä on kauan sitten vapauduttu kansallisesta epäluottamuksesta; me olemme SSSR:n kansojen ystävyyden valtavan kasvun todistajina, ystävyyden, jolla on ratkaiseva osuus Sovettimaassa, joka on SSSR:n voittamattomuuden takeena.

Tällä etapilla luonnollisesti ei ole enään tarpeellista Taka-Kaukasian federatsion säilyttäminen. Ehdotus uuden konstitutsion projektissa taka-kaukasialaisten tasavaltojen välittömästä kuulumisesta SSSR:ään on otettu vastaan suurella innolla näiden tasavaltojen työtätekevien joukkojen keskuudessa. Suuri merkitys on Sovetti-idän kansallisille tasavalloille sillä ehdotuksella, joka edellyttää Kazakhstanin ja Kirgizian autonomisten tasavaltojen muodostamista liitto-tasavalloiksi. Ennen Suurta proletaarista vallankumousta

kazakhstanilaiset ja kirgisit olivat erittäin takapajuisia kansoja. Heidän taloutensa tärkeimpänä perustana oli paimentolais-karjanhoito, heidän elämänsä oli poikkeuksellisen raskasta: heidät alistettiin ankaraan siirtomaa-komentoon, tsarismi ei sallinut tieteen ja kulttuurin kehitystä Kazakhstanin ja Kirgisian työtätekevien keskuudessa, se piti heidät puutteellisissa, pimeyden ja sivistymättömyyden oloissa. Kazakhstanilaiset ja kirgisit olivat kaksinkertaisen riiston ja sorron alaisina tsarismin siirtomaavirkamiesten, venäläisten kulakkien ja omien tilanherrojensa ja manap'iensa taholta. Kapinat, joista suurin oli vuoden 1916 kapina, olivat todisteena näiden kansojen sietämättömästä asemasta.

Kansallisten s o v e ttitasavaltojen muodostaminen avasi kazakhstanilaisille ja kirgiseille tien uuteen elämään. Kazakhstanin ja Kirgisian esimerkeistä näkyy, kuinka voittaneen proletariaatin valtavalla avulla takapajuiset kansat voivat siirtyä sosialismiin sivuuttaen kapitalistisen kehityksen tien. Leninin ja Stalinin osoitus ei-kapitalistisen kehityksen tien mahdollisuudesta on näiden kahden kansan kokemuksen kautta tullut täydellisesti todistetuksi oikeaksi.

Kazakhstanin tasavalta käsittää valtavan alueen. Se on erikoisen rikas malmivarastoistaan; Kazakhstanin maa-uumenissa on noin 60 % yleisliittolaisista kuparivarastoistamme, 79 % lyijy- ja 50 % sinkkivarastoistamme. Tulee vain muistuttaa mieliin, kuinka suunnaton merkitys näillä metalleilla on teollisuudellemme saadaksemme käsityksen Kazakhstanin merkityksestä tässä suhteessa. Siellä on myöskin rautamalmia, boksitia, nikkeliä, tinaa, molibdenia, volframia, kultaa, jne.

Hiilivarastoihinsa nähden Kazakhstan on SSSR:n kolmas tukikohta.

Kazakhstanilla on suuri tulevaisuus. Rohkeasti voi sanoa, että kolmannen v i i s i vuotissuunnitelman aikana Kazakhstan saa poikkeuksellisen suuren sijan maamme raskaan teollisuuden kehityksessä, kilpaillen mahtavuuteensa nähden monien teollisuuspiiriemme kanssa, saavuttaen sellaisiakin etumaisia tasavaltoja kuin on Ukraina.

Yleiset pääomasijoitukset Kazakhstanin kansantalouteen viimeisten kymmenen vuoden aikana kohoavat 4.127.000 tuhanteen ruplaan, sensusteollisuuden kokonaistuotanto on kasvanut 62 milj. ruplasta v. 1918, 360 milj. ruplaan v. 1935.

Aikaisemmin Kazakhstanissa, lukuunottamatta kauttakulku-päälinjaa, ei ollut rautateitä, mutta tällä hetkellä siellä on niitä jo yli 6 tuhatta km.

Kolhoseihin Kazakhstanissa kuuluu yli 90 % talouksista. Tämän ohella on otettava huomioon, että Kazakhstanissa on myöskin huomattava määrä suuria sovhooseja. Tasavallan pelloilla työskentelee 17 tuhatta traktoria, 3 tuhatta kombainia ja yli 3 tuhatta autoa. Karjanhoitoalueena Kazakhstan on selviytynyt suunnitelmien edellyttämistä tehtävistään karjan pääluvun lisäämisessä, kasvattaen viime vuosien aikana yli 2 milj. päätä karjaa.

Aikaisemmin lukutaidoton Kazakhstanin väestö on saavuttanut suuria voittoja kulttuurirakennustyössä, vaikka onkin vielä havaittavissa puutteita. Lukutaitoisten määrä kohoaa nyt 60 %:iin, työskentelee 20 korkeakoulua, joissa oppilaita 3565 henkeä ja näistä 50 % kazakshstanilaisia. Ei kauan sitten sovetti-yhteiskunnallisuus merkkasi Moskovassa vierailleen kazakhstanilaisen ooppera-teatterin poikkeukselliset saavutukset, teatterin, jonka taidetta ihailivat kymmenet tuhannet ihmiset. Poikkeuksellisten saavutustensa johdosta monet Kazakhstanin taide-työntekijöistä palkittiin Liiton ordeneilla.

Kirgisian sovetti-tasavalta oli ennen eräs kaikkein takapajuisempia Sovettiliitossamme. Kirgisiassa ei ollut suurteollisuutta eikä myöskään

huomattavampaa teollisuusproletariaattia. Sovettivallan aikana Kirgisiassa alettiin laajassa mitassa hyväksikäyttää siellä olevia rikkaita kivihiili- ja malmivarastoja. Tällä hetkellä on käynnissä jo useita kivihiilikaivoksia, joiden suunnitelmanmukainen vuosituotanto kohoaa 1,5 milj. tonniin. Kirgisian kivihiilivarastot kohoavat 7—8 miljardiin tonniin. Tämän lisäksi on löydetty naftaa, rikkiä, elohopeaa, antimonia, lyijyä ja indiumia. On rakennettu kaksi suurta sokeritehdasta, silkinkerimötehdas, puuvillan puhdistustehdas ja teurastuskombinaatti. Tämä on antanut mahdollisuuden vetää Kirgisian väestö työskentelemään suurteollisuudessa, on lujittanut puolueen proletaarisia kaadereita ja auttanut voittamaan ne natsionalistiset uklonit, joita Kirgisiassa on esiintynyt.

Lukutaitoisuus Kirgisiassa tällä hetkellä kohoaa 60 %:iin, sen sijaan kun se aikaisemmin on ollut aivan lukutaidoton maa. Kirgisiassa on 1500 alkeiskoulua, 147 ala-keskikoulua ja 20 keskikoulua, uusia kouluja edelleen rakennetaan, opiskelee 200 tuhatta lasta, on järjestetty muutamia korkeakouluja, teknikumeja, rabfakeja ja sovetti-puoluekouluja 14; yli 500 kirgisialaista ylioppilasta opiskelee Moskovan, Leningradin ja Sovettiliiton muiden keskuksien korkeakouluissa. Kirjallisuutta kirgisian kielellä julkaistaan huomattavassa määrin, on rakennettu kansallinen teatteri, jne.

Näin ovat muuttuneet aikaisemmin poikkeuksellisen takapajuisen Kirgisian piirteet; se on siirtynyt nyt etumaisten kansallisten tasavaltojen joukkoon. Sinne on ilmaantunut uusia ihmisiä, on kasvaneet sosialismin rakentajien uudet kaaderit.

Maamme erikoisesti huolehtiessa aikaisemmin jälellejääneistä kansoista, sen jokapäiväisen ohjauksen vallitessa, jota ne ovat systemaattisesti saaneet toveri Stalinin johtaman puolueemme Keskuskomitean taholta, on tapahtunut ja tapahtuu valtava kazakhstanilaisten ja kirgisien talouden ja kulttuurin nousu, joka antaa nyt perustan näiden autonomisten tasavaltojen muuttamiselle Sovetti-liittotasavalloiksi. Tämä sovettivallan toimenpide saa suurta vastakaikua myöskin rajojemme takana, missä elävät imperialismin sortamat siirtomaakansat, suurella mielenkiinnolla seuraten kaikkea mitä tapahtuu heidän SSSR:ssä elävien veljiensä keskuudessa. Jokainen askel eteenpäin kansallisten tasavaltojen kehityksessä, varsinkin sovetti-idässä, saa valtavan kaiun yhteiskunnallisen ja kansallisen vapautumisensa puolesta taistelevien monimiljoonaisten kansojen sydämmissä ja tietoisuudessa.

SSSR:n stalinilaisessa konstitutsion projektissa edellytetään eräiden autonomisten alueiden muuttaminen autonomisiksi tasavalloiksi. Tämä on suuri askel eteenpäin; se saa suurta myötätuntoa ja tyydytystä osakseen marilaisten, kabardino-balkarialaisten, tshetsheno-ingushialaisten komilaisten ja pohjois-osetialaisten taholta, jotka ovat saaneet mahdollisuuden muuttaa alueensa tasavallaksi.

Marin autonominen alue on 15 olemassaolonsa vuoden aikana päässyt suuriin saavutuksiin; erikoisesti siellä kehittyy puunjalostus ja metsäteollisuus, rakennetaan suuri paperiteollisuus-kombinaatti — arvoltaan 140 milj. ruplaa; satoisuus on kohonnut melkein kaksinkertaisesti (5—6:sta 11:een sentneriä hehtaarilta), huomattavasti on lisääntynyt karjan pääluku. Alueella on toteutettu yleinen pakollinen alkeisoppivelvollisuus. Kun aikaisemmin ei ollut yhtään täydellisen korkean sivistyksen omaavaa marilaista, niin nyt Ioshkar-Olan kaupungissa — alueen keskuksessa — toimii 4 korkeakoulua, 5 teknikumia ja laaja polit-valistuksellisten laitosten verkosto. On luotu marilainen valtion teatteri, kehittyy taide, mari-kansan riveistä kasvaa kirjailijoita ja runoilijoita. Marin autonoomisen alueen muuttaminen autonomiseksi tasaval-

laksi vastaa täydellisesti sen suuria saavutuksia sosialistisessa rakennustyössä.

Tshetsheno-Ingushian autonoominen alue on suuri naftateollisuuskeskus laajoine Grosnyin naftateollisuusalueineen. Ollen aikaisemmin eräs takapajuisimpia Pohjois-Kaukasian kansoista, ovat tshetsheno-ingushit viime vuosina nopeasti kulkeneet eteenpäin. Kun vuonna 1920 tshetsheniläisten keskuudessa oli vain 0,9 % lukutaitoisia ja naisten keskuudessa vieläkin vähemmän — 0,1 %, niin v. 1933 lukutaitoisuuden prosentti eri piireissä kohosi jo 67:ään. Alueen kylvöpinta-ala on kohonnut 236 tuhannesta hehtaarista (v. 1932) 341 tuhanteen hehtaariin (v. 1934). Kolhosien ja sovhosien kylvöala teki v. 1935 63 %:a alueen yleisestä kylvöpinta-alasta. Hyvin suurta työtä on suoritettu kulttuurivallankumouksen linjalla: se alkoi tshetsheno-ingushien kirjakielen luomisesta, tällä hetkellä alueella on laaja oppilaitosverkostonsa.

Suhteellisen kehittynyt Pohjois-Kaukasian piiri — pohjois-Osetia — on sovettivallan aikana päässyt suuriin saavutuksiin taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön alalla. Siellä on voimakkaasti kehittynyt väri-metallurgia, on rakennettu valtavia teollisuus-jättiläisiä, uusi sinkki-elektrolyytti- ja rikkihappotehdas, maissi-siirappikombinaatti, joka on mahtavuudeltaan kolmas maailmassa, kolme sahalaitosta, puu-kemiallinen tehdas, suuri vesivoima-asema, jne.

Samoin myöskin Pohjois-Osetian maatalous on päässyt suuriin saavutuksiin: sen sosialistisilla pelloilla työskentelee yli 400 traktoria ja lukematon määrä muita maatalouskoneita. Alueella on toteutettu pakollinen oppivelvollisuus 7-vuotisen koulun puitteissa, alueella työskentelee 4 korkeakoulua, 8 teknikumia, 7 rabfak'ia, 2 tieteellistä tutkimusinstituuttia, jne. Pohjois-Osetia on kehittynyt, kasvanut ja lujittunut. Sen muuttaminen autonomiseksi tasavallaksi antaa sille mahdollisuuden vieläkin nopeampaan kehitykseen.

Komin alue kehittää nopeasti metsäteollisuuttaan; Uhtan piiriin on ilmaantunut uusi teollinen asutuskeskus — Hivo, samoin on rakennettu naftan tislaustehdas, voimakkaasti kasvaa lihan ja maidon tuotanto. Alueella toimii 2 opettajateknikumia, 3 rabfak'ia sekä ilmestyy 17 lehteä. Komin alueen kansallinen kulttuuri kehittyy nopein tempoin.

Kabardino-Balkaria on eräs Liittomme etumaisimpia kansallisia alueita, joka on palkittu Leninin kunniamerkillä erinomaisten saavutustensa vuoksi taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön aloilla. Tässä me taaskin näemme, kuinka entinen takapajuinen kansa sovettivallan avulla muuttuu historiallisesti lyhyessä ajassa yhdeksi etumaisista.

Ennen Suurta lokakuun sosialistista vallankumousta tässä maassa ei ollut juuri lainkaan teollisuutta, mutta jo v. 1934 Kabardino-Balkarian teollisuuden kokonaistuotanto teki yli 40 miljoonaa ruplaa. Alueelle on rakennettu uusia ravintoaine- ja puunjalostustehtaita, puu-kemiallinen kombinaatti, tärkkelystehdas, meijeri, rautavalimo ja mekaaninen tehdas, hampunmuokkaustehdas, siipikarjakombinaatti, hohkakivi-kaivos, jne.

Erittäin huomattavia ovat Kabardino-Balkarian sosialistisen maatalouden saavutukset. Maataloudessa työskentelee 583 traktoria; on muodostettu 13 eri systeemeihin kuuluvaa sovhoosia.

Kulttuurilaitosten verkostoon kuuluu 247 alkeiskoulua, 60 ala-keskikoulua, pedagoginen instituutti, opettajateknikumi ja pedagoginen rabfak; samoin Leniniläinen opiskelu-keskus, johon kuuluu 7 oppilaitosta. Kabardino-Balkarian työtätekevät ovat työskennelleet suurella innolla ja astuvat nyt uuteen Kabardino-Balkarian a u t o n o m i s e n alueen autonomiseksi kansalliseksi tasavallaksi muuttamisen vaiheeseen.

Konstitutsion projektissa on vielä

eräs tärkeä seikka, jolla on suuri merkitys useille kansallisuuksille: huomattavasti supistuu nyt olevien aluepiirien määrä, jotka muuttuvat alueiksi. Tämä johtuu siitä, että tällä hetkellä eräät kansalliset tasavallat ja alueet kuuluvat aluepiireihin, mutta konstitutsio-projektin mukaan nämä tasavallat ja alueet tulevat välittömästi kuulumaan RSFS R:ään; tämän vuoksi aluepiirit, joihin ne aikaisemmin kuuluivat, muutetaan alueiksi. Tämä koskee Kalmukkia, Komin aluetta, Marin aluetta, Mordvaa, Volganvarren saksalaisten autonomista sosialistista sovettitasavaltaa, Pohjois-Osetiaa, Udmurtiaa ja Tshuvasiaa. Kuibyshevin, Gorjkin, Kirovin, Saratovin, Stalingradin, Pohjoisen ja Itä-Siperian aluepiirit muuttuvat alueiksi. Kansallisten tasavaltojen välitön RSFS R:ään kuuluminen on niille suuri edistysaskel. Tämä antaa niille määrättyjä etuisuuksia budjettikysymyksissä ym.

*

Stalinilainen konstitutsio-projekti huomattavasti muuttaa ja laajentaa kansallisen valtiollisen järjestyksen korkeimpiin muotoihin siirtyvien kansallisuuksien oikeuksia. Tämän ohella konstitutsio-projekti kohottaa kansallisuuksien yleisen merkityksen Sovettiliitossamme vieläkin korkeammalle kuin tähän asti.

Tarkoitamme konstitutsion projektin edellyttämiä valtiollisen rakenteen uusia muotoja Kansallisuuksien Sovettiin nähden: Kansallisuuksien Sovetin osuus ja merkitys huomattavasti kasvaa. SSSR:n ensimmäisen konstitutsion mukaan Kansallisuuksien Sovettiin kuului 5 edustajaa kustakin tasavallasta ja yksi jokaiselta autonomiselta alueelta. Uuden konstitutsion projektin mukaan Kansallisuuksien Sovetissa on oleva 10 edustajaa jokaisesta liittotasavallasta, autonomisista tasavalloista 5 edustajaa ja autonomisilta alueilta 2 edustajaa. Tämä lisää huomattavasti Kansallisuuksien Sovetin jäsenmäärää ja vieläkin suuremmassa määrin kohottaa sen ominaispainoa.

Samaan aikaan Kansallisuuksien Sovetilla, kuten aikaisemminkin, on yhtäläiset oikeudet kuin Liiton Sovetillakin, johon valitaan 1 edustaja jokaista 300 tuhatta valitsijaa kohti.

Uuden konstitutsion mukaan Kansallisuuksien Sovetilla tulee olemaan oma puheenjohtajansa, jota ei aikaisemmin ollut. Tämä puheenjohtaja tulee vuoroin Liiton-Sovetin puheenjohtajan kanssa johtamaan SSSR:n Korkeimman Sovetin istuntoja.

Hyvin tärkeän lisäyksen Kansallisuuksien Sovetin oikeuksiin tekee Konstitutsio-projektin 47 pykälä, jossa sanotaan:

"Erimielisyyden sattuessa Liiton Sovetin ja Kansallisuuksien Sovetin välillä siirretään kysymys paritettiperusteilla muodostetun sovintokomissin ratkaistavaksi. Ellei sovintokomissi pääse sovintopäätökseen tai ellei sen päätös tyydytä toista kamareista, käsitellään kysymys toistamiseen kamareissa. Kun molemmat kamarit eivät ole päässeet yhtäpitävään päätökseen, niin SSSR:n Korkeimman Sovetin Presidiumi hajoittaa SSSR:n Korkeimman Sovetin ja määrää uudet vaalit."

Tämä pykälä on parhain ase kansallisuuksien etujen yhteentörmäysten välttämiseksi Liiton lainsäädäntäkysymyksissä; se takaa kansallisuuksien edustajille mahdollisuuden Kansallisuuksien Sovetissa ilmaista tahtonsa jokaisen lain suhteen ja olla hyväksymättä sellaista laki-projektia, jota he eivät katso voivansa hyväksyä, kuin myöskin pyrkien siihen, että heidän lainsäädäntä-alotteellisuuttaan käytännössä toteutettaisiin; Kansallisuuksien Sovetin erimielisyys Liiton Sovetin kanssa — ja päinvastoin — saattaa johtaa Korkeimman Sovetin hajoittamiseen.

Tämän yhteydessä meidän täytyy merkata, että Kansallisuuksien Sovettia valittaessa kyseessäolevan kansan valitsijain lukumäärä ei esitä

mitään osuutta: isovenäläisillä, joiden lukumäärä kohoaa yli 70 miljoonan, on Kansallisuuksien Sovetissa sama määrä edustajia kuin turkmeneillakin, joiden lukumäärä nousee vain 1 milj. henkeen.

Konstitutsio-projektin 47 pykälä osoittaa koko maailmalle kuinka vakavasti Sovettien maassa huomioidaan kansallisuuksien mielipide.

Valtava merkitys on Konstitutsioprojektin 123 pykälällä, joka korostaa SSSR:n kansalaisten tasa-arvoisuutta taloudellisen, valtiollisen, kulttuurisen ja yhteiskunnallis-poliittisen elämän kaikilla aloilla, heidän kansallisuudestaan ja rodustaan riippumatta. Tämä on eittämätön laki. Enemmän: Konstitutsion tämän pykälän mukaan, lailla rangaistaan kaikenlaiset yritykset rajoittaa tai, päinvastoin, antaa suoranaisia tai välillisiä etuoikeuksia kansalaisille heidän rotuun tai kansallisuuteen kuulumisestaan riippuen, kuin myöskin kaikenlainen rodullisen tai kansallisen poikkeuksellisuuden tai vihan ja halveksumisen saarnaaminen.

Selostuksessaan X yleis-venäläisessä sovettien edustajakokouksessa "Sovetti tasavaltojen yhdistämisestä" Sosialististen Sovettitasavaltojen Liitoksi toveri Stalin osoitti:

"Sovettitasavaltojen muodostamisesta lähtien maailman valtiot ovat jakautuneet kahteen leiriin: sosialismin leiriin ja kapitalismin leiriin. Kapitalismin leirissä meillä on imperialistisia sotia, kansallinen eripuraisuus, sorto, siirtomaaorjuus ja shovinismi. Sovettien leirissä, sosialismin leirissä, meillä on, päinvastoin, keskinäinen luottamus, kansallinen tasa-arvo, kansojen rauhallinen yhteiselämä ja veljellinen yhteistyöskentely."

Tämä on sanottu melkein 14 vuotta sitten. Nykyhetkellä fasismi on vieläkin suuremmassa määrin kärjistänyt kansallisia keskinäissuhteita, kansallista sortoa, ja ero näiden kahden systeemin välillä on tullut vieläkin selvemmäksi.

Riittää kun palautamme mieliin saksalaisen fasistisen "konstitutsion" (7 päivältä huhtikuuta v. 1933) kuuluisan 3:n pykälän, jossa puhutaan ei-arjalaisista. Siellä sanotaan: "Ei-arjalaista syntyperää olevat virkamiehet täytyy eroittaa virkatehtävistään." Tätä ei-arjalaisia koskevaa pykälää Saksassa tällä hetkellä toteutetaan hyvin laajasti, eikä vain valtiokoneistossa. Viimeinen fasistien edustajakokous erikoisesti käsitteli kysymystä taistelusta ei-arjalaisia vastaan ja esitti joukon toimenpiteitä heidän rajoittamisekseen, hakien nämä toimenpiteensä keskiaikaisuuden ja venäläisen tsarismin asevarastoista.

Stalinilaisessa konstitutsiossa niin ankarasti tuomittu rotu-"teoria" on fasistisen ideologian ja komennon perusta. Tämä Saksan-juutalaisten ja muiden ei-arjalaisten, jotka ovat asiallisesti asetettu Saksassa lain ulkopuolelle ja tuomitut häviämään tai maanpakolaisuuteen (elleivät he ole suurkapitalisteja), vainoamiseen suunnattu teoria on fasisteille ase saksalaisen imperialismin valtaussuunnitelmien toteuttamiseksi.

Siellä missä on vallalla imperialismi, — siellä ovat kiertämättömiä myöskin sen seuraukset, suurvaltaisuus, rotuviha, kansallinen eripuraisuus ja sorto. Ainoastaan Sovettien maa on voinut kirjoittaa konstitutsioonsa sellaisen pykälän, kuin on 123 pykälä, joka puhuu kaikkien kansallisuuksien kansalaisten tasa-arvoisuudesta ja kaikenlaisen rotu- ja kansallisuusvihan saarnaamisen rangaistavaisuudesta. Meillä tämä on jo saavutettu ja lujasti juurtunut sosialistisiin elintapoihimme.

"Liittotasavaltojen suvereniteetti on rajoitettu ainoastaan SSSR:n Konstitutsion 14 pykälässä osoitetuissa puitteissa. Näiden puitteiden ulkopuolella jokainen Liittotasavalta käyttää valtiovaltaa itsenäisesti. SSSR suojelee liittotasavaltojen suvereenisia oikeuksia." (15 pykälä)

"Jokaisella Liittotasavallalla on oma Konstitutsionsa, joka huomioi

tasavallan erikoisuudet ja joka on rakennettu SSSR:n Konstitutsiota täysin vastaavasti." (16 pykälä)

Fasismin maissa näemme päinvastaisen tendenssin. Hitler suoritti saksalaisen valtion uudestijärjestämisen, ja tammikuun 30 päivän lailla vuodelta 1934 imperiumin uudestaanjärjestämisestä likvidoitiin kaikki alueiden maapäivät (Landtag) ja vuoden 1934 helmikuun 14 päivän lailla lakkautettiin myöskin reichsrat, joka oli kokoonpantu alueiden edustajista ja jolla weimarilaisen perustuslain mukaan oli verrattain suuret oikeudet. Likvidoitu on myöskin paikallisen itsehallinnon elimet, maakuntien landtag'it ja niiden valinnalliset elimet.

Alueiden valinnallisten elimien sijaan siellä on asetettu Hitlerin käskynhaltijat, jotka ovat fasistisen sisäasiain ministerin alaisia.

Samanlainen ilmiö voidaan havaita Italiassa, missä Mussolini parlamentin hajoittamisen ohella poisti myöskin autonomiset paikalliset itsehallinnot. Jouluk. 27 p:nä v. 1928 julaistulla lailla poistettiin maakuntien parlamentit ja niiden toimeenpanevat elimet. Valinnallisen pormestarin sijasta jokaisen kunnan päänä Italiassa on tällä hetkellä hallituksen komissaari joka itse nimittää myöskin vain hänen neuvonantajanaan olevan neuvoston jäsenet.

Porvarillisissa konstitutsioissa, niiden luokkaolemuksen peittämiseksi, tavallisesti puhutaan kansalaisten tasa-arvoisuudesta, mutta ei edellytetä minkäänlaisia rangaistuksia tämän tasa-arvoisuuden rikkomisen johdosta. Kansalliset vähemmistöt usein ovat siellä oikeudettomassa asemassa. Sivumennen sanoen, amerikkalaisen konstitutsion XIV (v. 1868) oikaisussa sanotaan, että edustuksen määrittelyssä eri valtioiden kesken kunkin valtion asukasluvusta lähtien, veroamaksamattomien indianien lukumäärää ei huomioida, joten konstitutsio siis määrittelee poikkeuksen yleisistä säännöistä suhteessa indianeihin. Emme pysähdy tässä Englannin parlamentin v. 1934 vahvistamaan Intian konstitutsioon, joka antaa äänioikeuden vain 2 % Intian väestöstä. Tämä on sellainen surrogaatti-konstitutsio, joka puhuu enemmän Intian oikeudettomuudesta kuin sen oikeuksista ja sen kansalaisten oikeuksista.

On aivan selvää, että meidän Konstitutsiomme sellainen tärkeä pykälä, kuin on 17 kohta, joka jättää jokaiselle liittotasavallalle oikeuden vapaasti erota SSSR:stä, ei ole ajateltavissa kapitalismin maissa, koska siellä valtio rakentuu väkivallan ja valtausten periaatteille. Ainoastaan Sovettien maa, rakentuen kansojen vapaaehtoisen SSSR:ään kuulumisen periaatteelle, voi tarjota niille rajoittamattoman eroamisoikeuden. Kenelläkään maassamme ei ole epäilystä siitä, ettei yksikään liittotasavalta koskaan halua käyttää tätä oikeuttaan, sillä SSSR:llä on suunnaton vetovoima poikkeuksellisten saavutuksiensa vuoksi sosialistisen rakennustyön rintamalla, saavutuksien vuoksi, jotka ovat perusteellisesti muuttaneet mahtavan taloutensa ja kulttuurinsa kukoistukseen päässeiden kansallisten tasavaltojen ja alueiden muodon.

Kansojen nerokkaan johtajan, toveri Stalinin laatima SSSR:n Konstitutsion projekti on mahtava ase koko maailman proletariaatin ja työtätekevien käsissä. He näkevät, kuinka SSSR:ssä toteutuu todellinen demokratia, kuinka kansallisuuksien oikeudet laajenevat yhä enemmän, he näkevät SSSR:ssä kirkkaan majakan, joka osoittaa tien yhteiskunnalliseen ja kansalliseen vapautumiseen.

(S. Dimanshtein, "Boljshevik" n:o 13, v. 1936).

Sovettikonstitutsion kehityksen etapit

A. ALYMOV

TYÖLÄISTEN ja talonpoikain sosialistisen valtion stalinilaisen Konstitutsion projekti, joka on julkaistu koko kansan harkintaa varten ja jätetään VIII Yleisliittolaisen edustajakokouksen hyväksyttäväksi, on tullut miljoonien omaisuudeksi. Uuden Sovettikonstitutsion pykälät ovat stalinilaisen viisauden läpitunkemia, ne on esitetty selvällä, kirkkaalla, miljoonaisille käsitettävällä kielellä, — stalinilaisella kielellä. Kaikki se, jonka puolesta ihmiskunnan parhaimmat ihmiset ovat vuosisatojen kuluessa taistelleet ja jonka sovettien maan työtätekevät ovat lopullisesti ja peruuttamattomasti valloittaneet, sisältyy SSSR:n uuteen Konstitutsioon. Kas senpä vuoksi jokaisen SSSR:n kansalaisen sydän sykkii ilosta ja ylpeydestä, rajattomasta uskollisuudesta sosialistiselle kotimaalle ja sen johtajalle, toveri Stalinille, lukiessaan stalinilaisen Konstitutsion mieltäliikuttavia pykäliä.

Jo ensimmäiset lausunnot rajan takaa kertovat siitä, että uuden stalinilaisen Konstitutsion projekti on aiheuttanut toisaalta hallitsevien riistävien luokkien edustajien vihanpurkauksia ja toisaalta riemullisen vastaanoton työtätekevien, riistettyjen ja sorrettujen joukkojen puolelta. Tällainen kapitalistisen yhteiskunnan kahden leirin suhtautuminen uuteen Sovettikonstitutsioon on täysin ymmärrettävää.

Tehtävä on siinä, että stalinilainen Konstitutsio tunkeutuisi ei vain meidän sosialistisen maamme jokaisen työtätekevän, vaan koko maailman työtätekevien tietoisuuteen.

Kahden Sovettikonstitutsion lipun alla — vuoden 1918 ja vuoden 1924 — on taistelu maassamme päättynyt sosialismin lopulliseen ja peruuttamattomaan voittoon; uuden stalinilaisen, v. 1936 Konstitutsion lipun alla rakennetaan SSSR:ssä kommunismi.

Stalinilainen Konstitutsio on mitä voimakkain ase kommunististen veljespuolueiden käsissä uusien miljoonien työtätekevien valloittamiseksi, taistelun kehittämiseksi sosialismin voiton puolesta koko maailmassa.

*

Luennossaan "Valtiosta" Lenin sanoi:

> "Tokkopa löytyy toista porvarillisen tieteen, filosofian, oikeustieteen, poliittisen taloustieteen, publisistiikan edustajain tahallisesti ja tahattomasti niin sotkemaa kysymystä kuin kysymys valtiosta."[1])

Tämä karakteristiikka soveltuu täysin myöskin kysymykseen konstitutsiosta, joka on valtion rakenteen määrittelevä perustuslaki. Porvarilliset oppineet ovat kirjoittaneet vuorittain paperia konstitutsiokysymyksestä, mutta ei suinkaan sitä varten, että antaisivat selvän ja kirkkaan vastauksen kysymykseen: mitä on konstitutsio? Miltei jokaisella porvarillisella valtio-oikeuden (eli konstitutsio-) teoreetikolla on oma määritelmänsä konstitutsiosta. Mutta heidät kaikki yhdistää yksi: ulkokultainen väittäminen, että porvarillinen valtio ja sen konstitutsio on luokkien ulkopuolella ja yläpuolella.

Porvaristo yrittää konstitutsioissaan salata riistävän vähemmistön herruuden toistamalla alituisesti ja kaikin tavoin sanoja: "kansa", "jumala", "historia". Niinpä Puolan uusin konstitutsio, joka hyväksyttiin v. 1935 "kaikkien kansalaisten yhteiseksi hyväksi", julistaa, että presidentti on vastuussa "jumalan ja historian" edessä. Temppuilemalla "kansa" ja "vapaus" termeillä, on porva-

---

[1]) Lenin, Koot. t. XXIV s. 363, 3:s painos.

rillisten konstitutsioiden tehtävänä maskeerata riistäjien todellinen herruus ja työtätekevien vapauksien maksimaalinen rajoittaminen.

Kaikkiin porvarillisiin konstitutsioihin soveltuu se määritelmä, jonka Marx antoi marraskuun 4 p:nä hyväksytystä Ranskan toisen tasavallan (joka valmisteli siirtymistä Napoleon III imperiumiin) konstitutsioista.

"Jokainen konstitutsion pykälä, kirjoitti Marx teoksessaan "Louis Bonaparten kahdeksastoista brumairea" — sisältää itsessään oman ristiriitansa, oman ylä- ja alakamarinsa: vapauden yleisessä fraasissa, vapauden peruuttamisen varauksissa".[1])

Porvarillisten konstitutsioiden tällaisen luonteen ovat tunnustaneet vieläpä jotkut porvarillisetkin valtiomiehet. Eräs kaikkein huomatuimpia porvarillisia valtio-oikeuden spesialisteja L. Gumplowic, kirjoitti esimerkiksi, että "valtio-oikeuden ulkonaiset muodot useimmiten laaditaan sen todellisen olemuksen salaamiseksi".

Lopuksi helpotti "demokraattisten" konstitutsioiden maskeerausta se seikka, että ensimmäiset kapitalismin aamunkoitossa ilmaantuneet porvariston konstitutsiot (jotka olivat ensimmäiset kirjoitetut konstitutsiot yleensä), olivat itsevaltiuden ja feodaalisen ikeen kanssa käydyn taistelun sädekehän ympäröimät. Sellaisia olivat Cromwellin "kansan sopimuksen" projekti v. 1647; Amerikan "Riippumattomuuden julistus" v. 1776; Ranskan "Ihmisen ja kansalaisen oikeuksien julistus" v. 1789. Näissä "julistuksissa" kuulutettiin "ihmisen luonnollisia ja riistämättömiä oikeuksia", ihmisen, se on porvarin, joka XVII ja XVIII vuosisatojen porvarillisissa vallankumouksissa astuu feodaalin tilalle.

XIX vuosisadan ominaisuutena (samaisessa Ranskassa, Saksassa, Itävallassa ym.) on toisentyyppisten konstitutsioiden ilmaantuminen — työväenliikkeen peloittaman liberaalisen porvariston sopimusten monarkian kanssa.

Senpä vuoksi käsite "konstitutsio" yhdistyi, joskaan ei aina vallankumoukselliseen vapausliikkeeseen, niin joka tapauksessa liberaalisiin virtauksiin. Vieläpä näivettyneet venäläiset 80-luvun liberaalitkin rohkenivat ääneen haaveilla: "Vaikka typistettykin, mutta kuitenkin konstitutsio".

Poliisi-virkamiesmäisten (aatelis-tilanherrallisten) ja kadettien (liberaalis-porvarillisten) konstitutsio-"suunnitelmien" ja tietoisten työläisten niitä vastaan asettamien vaatimusten selvän analyysin antoi Lenin lehtisessä, joka painettiin kesäkuun 24 p:nä v. 1905, "Kolme Konstitutsiota eli kolme valtiorakennejärjestelmää". Tässä lehtisessä ei Lenin vain rinnasta eri luokkien vaatimuksia: 1) itsevaltainen monarkia, 2) perustuslaillinen monarkia, 3) demokraattinen tasavalta, — vaan selittää myöskin näiden luokkien tavottelemat päämäärät juuri "luokkakielellä", johtaen samalla jokaisen k o n s t i t u t s i o n o l e m u k s e n määrittelyyn.

Tunnetuin konstitutsion olemuksen määrittely oli se, jonka antoi F. Lassalle; eroittuen puhtaasti porvarillisesta "tieteellisestä" jaarittelusta lähenee se oikeata, marxilaista määrittelyä. Luennoissaan konstitutsion olemuksesta (vv. 1862 ja 1863) toteaa Lassalle tämän olemuksen olevan "kysymyksessä olevassa yhteiskunnassa olevien voimien r e a a l i s e s s a f a k t i l l i s e s s a s u h t e e s s a".[1]).

Mutta ollen työväenliikkeen tilapäinen mukanakulkija, ollen olemukseltaan idealisti ja opportunisti, ei Lassalle sanonut, minkälaisista voimista on kysymys. Hänelle, "puhtaalle demokraatille", "vapaan kansanvaltion" (luokkayhteiskunnassa!) trubaduurille, proletariaatti on vielä eräs säädyistä. Senvuoksi Lassallella

[1]) K. Marx, Valitut teokset II, s. 257.

[1]) Lassalle, Kootut teokset II, s. 25.

ei ole selitystä konstitutsion olemuksesta "luokkakielellä".

Siksipä Lenin v. 1909, paljastaessaan esserrien tietämättömyyden historiallisen materialismin ja luokkataistelun kysymyksissä ja heidän sekavuutensa konstitutsiokysymyksissä, ei rajoittunut muistuttamaan lassallelaisesta konstitutsion määrittelystä, vaan antoi tyhjentävän, selvän, konstitutsion olemuksen leniniläisen määrittelyn.

"Konstitutsion olemus, — kirjoitti Lenin, — on siinä, että valtion perustavat lait yleensä ja lait, jotka koskevat vaalioikeutta edustuslaitoksiin, niiden toimivaltaa ym., ilmaisevat todellisen voimasuhteen luokkataistelussa."[1])

Sellainen on leniniläinen konstitutsion määrittely, jota ohjeenaan pitäen vain voidaan ymmärtää minkä tahansa konstitutsion olemus, joka määrittelee kyseessäolevan valtion rakenteen.

*

Kuuluisassa vastauksessaan "puhtaan demokratian" puolustajalle — Kautskylle — Lenin kirjoitti: "Sovetit syntyivät ilman mitään konstitutsiota ja elivät yli vuoden (keväästä v. 1917 kesään v. 1918) ilman mitään konstitutsioita".[1])

Ensimmäinen Sovettikonstitutsio hyväksyttiin V sovettien yleisvenäläisessä edustajakokouksessa heinäkuun 10 p:nä v. 1918, 8 kuukautta proletariaatin diktatuurin valtaamisen jälkeen. Tähän Sovettikonstitutsioon oli kirjoitettu, Leninin sanojen mukaan, joukkojen taistelukokemus, joukkojen, joita bolshevikkien puolue oli johtanut ja jotka ensi kerran maailmassa kävivät sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseen.

Ennen ensimmäisen Sovettikonstitutsion hyväksymistä oli meillä jo useita proletaarisen valtion akteja, jotka konstituoivat sovettivallan. Sellaisiin akteihin kuuluvat ennen kaikkea II yleisvenäläisen sovettien edustajakokouksen historialliset päätökset, joka kokoontui kapinapäivinä, lokakuun 25—26:na (marrask. 27—28) v. 1917, ja joka oli ensimmäinen proletariaatin diktatuurin kauden sovettien edustajakokous.

II sovettien edustajakokouksen julistus kaiken vallan siirtämisestä soveteille, leniniläiset dekreetit rauhasta, maasta, työläis-talonpoikaisen armeijan luomisesta olivat ensimmäiset aktit, jotka konstituoivat sovettivallan — proletariaatin diktatuurin valtion.

Joitakin päiviä Suuren proletaarisen vallankumouksen voiton jälkeen "Venäjän kansojen oikeuksien julistuksessa", jonka oli kirjoittanut suuren Leninin asetoveri, toveri Stalin, ja joka julkaistiin marraskuun 2 päivänä v. 1917 Leninin ja Stalinin allekirjoittamana, formuleerattiin proletariaatin diktatuurin kansallisuuspolitiikan perusperiaatteet:

1) Venäjän kansojen tasa-arvoisuus ja suvereenisuus.

2) Venäjän kansojen oikeus vapaaseen itsemääräämiseen aina eroamiseen ja itsenäisen valtion muodostamiseen asti.

3) Kaikkien ja kaikenlaisten kansallisten ja kansallis-uskonnollisten etuoikeuksien ja rajoituksien poistaminen.

4) Venäjän alueella asuvien kansallisten vähemmistöjen ja etnograafisten ryhmien vapaa kehitys."

Samalle ajankohdalle kuuluu vuoden 1917 marraskuun 10 p:n dekreetti "Säätyjen ja siviilivirkojen poistamisesta", joka yhdessä seuraavien kirkon eroittamista valtiosta ja koulun kirkosta koskevien y.m. dekreettien kanssa oli selvä asiakirja, joka osoitti, että Suuri proletaarinen vallankumous "ohimennen" (Lenin)

---

[1]) Lenin. Koot. t. XIV s. 18, 3 painos.
[1]) Lenin. Koot. t. XXIII, s. 369.

suoritti loppuun porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtävät.

Dekreetti tilanherrojen maanomistuksen ja maan yksityisomistuksen kumoamisesta kulki maan kansallistuttamisen toteuttamisen tietä. "Määräys työväen kontrollista", jonka KKS hyväksyi marrask. 14 p:nä v. 1917, oli ensimmäinen askel proletaariseen teollisuuden kansallistuttamiseen.

Proletariaatin diktatuurin ensimmäinen periodi, jota Lenin nimitti "sovettivallan voittokuluksi" (lokakuun 25:stä vanh. l. v. 1917 vuoden 1918 tammikuun loppuun), sai selvimmän ilmaisunsa III sovettien edustajakokouksen kahdessa peruspäätöksessä: "Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksessa" ja edustajakokouksen päätöksessä "Venäjän tasavallan federatiivisista laitoksista".

"Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus", jonka Lenin kirjoitti Stalinin läheisesti siihen osallistuessa, formuleerasi kaikki proletariaatin diktatuurin kahden ja puolen kuukauden olemassaoloajan tärkeimmät saavutukset. "Julistuksen" ensimmäinen pykälä julistaa järkähtämättömän lain: "Venäjä julistetaan Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain sovettien deputaattien tasavallaksi. Kaikki valta keskuksissa ja paikkakunnilla kuuluu näille soveteille". Juuri tämä olikin se koetinkivi, jossa koeteltiin todellinen suhde proletaariseen vallankumoukseen.

Sinä aikana, jolloin bolshevikit Leninin ja Stalinin johdolla julistivat, että valta keskuksessa ja paikkakunnilla kuuluu soveteille, koko venäläinen ja kansainvälinen vastavallankumous yhdessä puolueemme keskuudessa olleiden rikkuriainesten — kamenjev-zinovjevilaisryhmän — kanssa perusti laskelmansa Perustavaan kokoukseen. Ennen lokakuuta laadittujen vaalilistojen mukaan valittu Perustava kokous kuvasti "vallankumouksen eilistä päivää"; sen enemmistö oli vastavallankumouksellisten puolueiden edustajia — kadetteja, menshevikkejä ja eserriä. Perustava kokous paljasti täydellisesti vastavallankumouksellisen olemuksensa hylätessään bolshevikkifraktion esittämän leniniläisen "Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksen" projektin.

Senvuoksi Yleisvenäläinen TKK hajoitti Perustavan kokouksen tammikuun 6 p:nä v. 1918.

Ei Perustava kokous, vaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikain deputaattien Y l e i s v e n ä l ä i n e n s o v e t t i e n e d u s t a j a k o k o u s korkeimpana vallanelimenä, ei "kaikkien säätyjen" semstvo, vaan t ä y s i v a l t a i n e n s o v e t t i proletariaatin diktatuurin elimenä paikkakunnilla — kas missä ilmeni todellinen voimasuhde luokkataistelussa, suhde joka säätyi proletariaatin diktatuurin ensimmäisinä kuukausina.

Sovettien III edustajakokous, joka vahvisti leniniläisen "Oikeuksien julistuksen", hyväksyi kuudennessa istunnossaan tammik. 15 päivänä v. 1918 toveri Stalinin selostuksen pohjalla asetuksen "Venäjän tasavallan federatiivisista laitoksista". Tämän asetuksen ensimmäinen kohta kuuluu:

> "Venäjän sosialistinen sovettitasavalta perustetaan Venäjän kansojen vapaaehtoisen liiton perustalle, näiden kansojen sovettitasavaltojen federationa."

Tämän asetuksen viimeisessä kohdassa edustajakokous valtuutti Toimeenpanevan Keskuskomitean valmistamaan Venäjän federatiivisen tasavallan Konstitutsion "esitettäväksi seuraavalle sovettien edustajakokoukselle".

Mutta puolitoista kuukautta III edustajakokouksen jälkeen kokoontunut IV ylimääräinen sovettien edustajakokous ei voinut käsitellä konstitutsiokysymyksiä. Tämän edustajakokouksen päiväjärjestyksessä oli yksi kysymys, joka silloin ratkaisi vallankumouksen kohtalon — kysymys Brestin rauhan ratifioimisesta. Voittaen väliaikaisesti vallankumouksen mukanakulkijain — vasemmistoeserräin, jotka vastavallankumouksellisessa työssään liittoutuivat "va-

semmistokommunistien" ja trotskilaisten kanssa — raivoisan vastarinnan, Leninin-Stalinin puolue varmasti ja päättävästi johti Sovettien maan Saksan imperialistien "rauhasta" johtuvien raskaiden koettelemusten läpi. Raskaan Brestin rauhan hinnalla saavutettiin hengähdysaika, joka antoi mahdollisuuden sosialistiseen rakennustyöhön.

Huhtikuun 1 p:nä v. 1918 muodostettiin Yleisven. TpKK:n IV kokoonpanon III istunnossa komissia Konstitutsion projektin laatimista varten. Tähän komissiaan tulivat Yleisven. TpKK:n bolshevikkifraktiosta J. V. Stalin, J. M. Sverdlov ja N. N. Pokrovskij. TpKK:n istunnossa pitämässään puheessa tov. Sverdlov osoitti, että kysymys Sovettikonstitutsiosta oli herännyt jo sovettien II edustajakokouksessa ja että sen ensimmäiset idut olivat edustajakokouksen päätöksessä TpKK:n ja KKS:n valitsemisesta, että III sovettien edustajakokous antoi Konstitutsion prinsipiaaliset perusteet, jotka oli muokattava ja luotava sellainen perustuslaki, joka täydellisesti säännöstelisi keskuksen ja paikkakuntien erilaisten valtaelimien monimutkaiset keskinäiset suhteet ja joka vetäisi "työtätekevän kansan huomattavasti laajemmat piirit maan välittömään hallintaan".

Kaksi päivää ennen Konstitutsiokomissian ensimmäistä istuntoa, huhtikuun 3 p:nä v. 1918, TpKK:n "Izvestijassa" N:o 64 julkaistiin keskustelu toveri Stalinin kanssa, joka antoi suuntaviivat komissian työlle. Tässä keskustelussa toveri Stalin erikoisesti korosti sovettifederation käsitteen selvän asettamisen välttämättömyyttä, federation, joka pohjautuu — eroitukseksi porvarillisesta federatiosta — kansallis-valtiollisten sovettimuodostumien vapaaehtoisen yhteenliittymisen periaatteeseen. Toveri Stalin osoitti myöskin ettei voida sallia paikallis-separatismia, jota "oblatsnikit" — vasemmisto-eserrät ja heidän liittolaisensa "vasemmistokommunistit" — tyrkyttivät.

Alueiden kansankomissaarien sovetit, jotka asetetaan keskussovettihallitusta vastaan aina niin pitkälle, etteivät tunnusta Yleisven. TpKK:n ja KKS:n dekreettejä, — sellainen oli "vasemmistokommunistinen" ja vasemmistoeserriläinen paikallisen vallan organisoimisen (oikeammin desorganisoimisen) sheema.

Sovettitasavaltojen kaikkien alueiden täysivaltaisina eliminä ovat Yleisven. TpKK:a ja Kansank. sovetti, jotka säätävät kaikille tasavalloille yhdenmuotoisen vallankumouksellisen laillisuuden ja johtavat paikallisten, laajoilla valtuuksilla varustettujen sovettien monimuotoista toimintaa, — sellainen oli Leninin ja Stalinin sheema, josta tuli ensimmäisen Sovettikonstitutsion perusta.

Vuoden 1918 huhti-kesäkuun ajan työskenteli Yleisven. TpKK:n Konstitutsiokomissia. Komissia tarkasti koko joukon Konstitutsioprojekteja, myöskin eserräläisen, anarko-syndikalistisen ym., jotka Komissia hylkäsi. Hylättyjen ehdotusten joukossa oli myöskin kommunisti-juristin Reisnerin valmistamat teesit, jotka antoivat kokonaan väärän asettamuksen sovettifederation olemuksesta. Reisneriläinen federatiokäsitys, joka sulkee pois kansalliset tunnusmerkit, joutui toveri Stalinin armottoman kritiikin alaiseksi.

Toveri Stalin esitti komissialle omat teesinsä "Venäjän Federatiivisen Sovettitasavallan tyypistä", jotka komissia hyväksyikin. Näitä teesejä kehittäen toveri Stalin laati "Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Sovettitasavallan Konstitutsion yleisten asetusten" projektin, jonka Konstitutsiokomissi hyväksyi toukokuun 19 p:nä v. 1918.

Kesäkuussa matkusti toveri Stalin etelä-Venäjälle, ensin elintarveasioiden järjestämistä varten ja sitten tullen tasavallalle mitä tärkeimmän Tsaritsynin rintaman johtoon. Yleisven. TpKK:n Konstitutsiokomissi jatkoi työtään stalinilaisten "Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Sovettitasavallan Konstitutsion yleisten asetusten" pohjalla.

Komissin laatima Konstitutsiopro-

jekti tarkastettiin heinäkuun alussa VKP(b):n KK:n erikoiskomississa Leninin ollessa puheenjohtajana. Tämän komissin hyväksymä projekti esitettiin bolshevistisen ryhmän nimessä Sovettien V yleisvenäläiselle edustajakokoukselle, joka kokoontui heinäkuun 4—10 p:nä v. 1918, vasemmistoeserräin vastavallankumouksellisen kapinan myrskyisinä päivinä.

Lenin sanoi selostuksessaan sovettien V edustajakokouksessa:

> "Jos me nyt tälle edustajakokoukselle voimme esittää Sovettikonstitutsion, niin vain siksi, että Sovetit on muodostettu ja koeteltu maamme joka kolkalla, sen vuoksi, että te olette ne luoneet, te olette maan kaikilla kolkilla ne koetelleet, vasta puoli vuotta Lokakuun vallankumouksen jälkeen ja melkein vuosi Ensimmäisen Yleisvenäläisen Sovettien Edustajakokouksen jälkeen me voimme kirjoittaa sen, mikä käytännössä on jo olemassa."[1])

Leninin antama karakteristiikka Sovettikonstitutsiosta korostaa, että siinä on "kirjoitettu proletaaristen joukkojen kokemus taistelusta ja organisatiosta riistäjiä vastaan sekä omassa maassa että koko maailmassa."[2])

Kautskylle, joka nosti yli koko maailman hälyn siitä, että bolshevikit tyrkyttivät kansalle diktatuurinsa, että porvariston äänioikeuden riistäminen loukkaa verisesti "säästäväistä Agnesta" (tuota "ihmiseksi päässeen" kapitalistisen yhteiskunnan kansalaisen perikuvaa) Lenin vastasi:

> "Sovettikonstitutsiota ei ole kirjoitettu minkään "plaanin" mukaan, sitä ei ole muodostettu kabineteissa, sitä eivät ole työtätekeville tyrkyttäneet porvaristosta lähteneet juristit. Ei, tämä Konstitutsio on kasvanut luokkataistelun kehityksen kulussa sitä mukaa kuin kypsyivät luokkaristiriidat.[1])

V. 1918 Sovettikonstitutsiossa täsmällisellä, selvällä poliittisella kielellä merkittiin ja formuleerattiin se, mitä proletariaatin diktatuuri oli valloittanut 8 kuukauden aikana: työväenluokan ja köyhän talonpoikaiston valta; taistelu keskivarakkaan talonpoikaiston vetämiseksi proletariaatin puolelle; tilanherrain, porvariston ja kulakiston armoton kukistaminen; valloitettu kansakuntien vapaus ja tasa-arvoisuus, niiden oikeus muodostaa omat valtio-yksikkönsä; taloudellisten hallitsevain kukkulain valtaaminen, joka oli sosialistisen talouden fundamentin ensimmäinen kivi.

Kaksi kuukautta ennen Konstitutsion hyväksymistä kirjoitti Lenin artikkelissaan "Vasemmisto"-lastentaudista ja pikkuporvarillisuudesta":

> "Ei yksikään kommunisti nähtävästi kieltäisi sitäkään, että sanonta sosialistinen sovettitasavalta merkitsee Sovettivallan päättäväisyyttä toteuttaa sosialismiin siirtyminen, mutta ei ensinkään uusien taloudellisten järjestysten tunnustamista sosialistisiksi".[2])

Samassa kirjoituksessaan antoi Lenin analyysin proletariaatin diktatuurin ensimmäisten vuosien ekonomiikasta — sen viidestä talousmuodosta, — korostaen, että "pientalonpoikaisessa maassa vallitsee eikä voi olla vallitsematta pikkuporvarillinen alkuvoimaisuus".

Ensimmäisessä Sovettikonstitutsiossa ei kirjoitettu vain sitä, mikä oli jo valloitettu, vaan siinä formuleerattiin myöskin se "päättäväisyys toteuttaa sosialismi", jolla työväenluokka ja köyhä talonpoikaisto lähti Lokakuun taisteluihin. Ensimmäinen Sovettikonstitutsio ensi kerran historiassa kirjoitti ja sovettilailla takasi työtätekeville joukoille annettujen todella demokraattisten vapauksien ja oikeuksien toteuttami-

---

[1]) Lenin, Koot. t. XXIII, s. 121.
[2]) Sama, s. 256. Harv. minun — A. A.

[1]) Lenin, Koot. t. XXIII, s. 121.
[2]) Lenin, XXII s. 513.

sen. Konstitutsio, jossa ensi kerran julistettiin periaate "joka ei työtä tee, sen ei syömänkään pidä", osoitti työläisten ja talonpoikain perusintressien toteuttamisen, sosialismin täydellisen voiton puolesta käytävän taistelun tien.

Leniniläisessä "Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksessa", josta tuli v. 1918 Sovettikonstitutsion ensimmäinen osa, on formuleerattu seuraava proletariaatin diktatuurin ja sovettivallan peruspäämäärä.

"... Kaikkinaisen toisen ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston hävittäminen, täydellinen yhteiskunnan luokkiin jakautumisen poistaminen, riistäjien säälimätön kukistaminen, sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän luominen..."(3 pyk.)

Konstitutsion 9 pykälässä, joka on kirjoitettu Stalinin "Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Sovettitasavallan Konstitutsion yleisten asetusten" pohjalla, sanotaan:

"Venäjän sosialistisen federatiivisen sovettitasavallan Konstitutsion, joka on tarkoitettu nykyistä ylimenokautta varten, perustehtävänä on kaupungin ja maaseudun proletariaatin ja köyhän talonpoikaiston diktatuurin vakiinnuttaminen mahtavan Yleisvenäläisen sovettivallan muodossa, päämääränä porvariston täydellinen kukistaminen, ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riistämisen hävittäminen ja sosialismin, jonka vallitessa ei ole luokkiin jakautumista eikä valtiovaltaa, vakaannuttaminen."

Ensimmäinen Sovettikonstitutsio, joka julisti nämä suuret päämäärät — "sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän luominen", — tuli ei vain Venäjän, vaan myöskin koko kansainvälisen proletariaatin taistelulipuksi. Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Sovettitasavallan ensimmäinen Konstitutsio oli ainoa legaalinen asiakirja ulkomailla, joka kutsui joukkoja taisteluun ja joka teki meille suuria palveluksia sotilaiden valtaamiseksi Ententeltä, kuten Lenin sanoi. Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Sovettitasavallan ensimmäinen Konstitutsio tuli esikuvaksi myöskin vuosina 1918—1920 valkokaartilaisista ja imperialisteista puhdistetuilla alueilla muodostuneiden kansallisten sovettitasavaltojen konstitutsioille.

Valko-Venäjän sosialistisen sovettitasavallan Konstitutsioon, joka hyväksyttiin helmikuun 4 päivänä v. 1919, otettiin johdantona "Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus". "Oikeuksien julistus" tuli myöskin Ukrainan sosialistisen sovettitasavallan Konstitutsioon, joka hyväksyttiin maaliskuun 10 p:nä v. 1919. "Oikeuksien julistuksen" peruskohdat tulivat myöskin mussavatisteista, dashnakeista ja gruusialaisista menshevikeistä v. 1920—21 vapautuneiden Azerbaidzhanin SSR:n, Armenian SSR:n ja Grusian SSR:n konstitutsioihin.

Ensimmäisen Sovettikonstitutsion, jonka perusluojina olivat Lenin ja Stalin, lipun alla Sovettien maan työväenluokka ja talonpoikaisto lähtivät taisteluun sisäistä vastavallankumousta ja 14 imperialistisen valtion päällehyökkäystä vastaan.

*

Jo II Yleisvenäläinen sovettien edustajakokous julisti leniniläisessä rauhan dekreetissä väkivalloin yhteenliitetyistä alueista luopumisen, desanneksion. Stalinilainen "Venäjän kansojen oikeuksien julistus", joka hyväksyttiin sovettien II edustajakokouksen päätöksiä kehittäen, julisti kansojen oikeuden vapaaseen itsemääräämiseen, jotta tälle perustalle voisi "rakentua Venäjän kansojen rehellinen ja vankka liitto". III sovettien edustajakokouksessa hyväksytyssä leniniläisessä "Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksessa" ja päätöksissä, jotka edustajakokous hyväksyi toveri Stalinin "Venäjän tasavallan federatiivisista laitoksista" tekemän selostuksen perusteella, on aivan selvästi sanottu siitä, että "Sosialistinen tasavalta perustetaan vapaiden kansakuntien va-

paan liiton perustalle kansallisten tasavaltojen federatiivina".

Mutta tämä federatio ei voinut muodostua heti. Sitäkin vähemmän, kun vuosina 1917—1918, se on, "vallankumouksen ensimäisenä kautena, jolloin kansallisuuksien työtätekevät joukot ensi kerran tunsivat itsensä itsenäisiksi kansallisiksi suureiksi, samalla kun ulkomaalaisen intervention uhka ei vielä esiintynyt reaalisena vaarana, ei kansojen yhteistoiminnalla ollut vielä täysin määriteltyä, tarkasti säätynyttä muotoa."[1])

Vuonna 1918 alkaneessa kansalaissodassa säädettiinkin nämä "kansojen yhteistyöskentelyn määritellyt muodot." Marraskuun 13 p:nä v. 1918 kutsui Yleisv. TpKK liittoon Ukrainan, Puolan, Suomen, Liettuan, Krimin, Kaukaasian ym. työtätekeviä vallankumouksen vihollisten mitä nopeimmin takaisin lyömiseksi. Marraskuussa v. 1918 Ukrainan väliaikainen työläistalonpoikainen hallitus julkaisi manifestin, jossa hyökkäävän vihollisen silmien edessä julisti sovettitasavaltojen yhtymistä. Ukrainan työläis-talonpoikaisen väliaikaisen hallituksen julistuksessa tammikuun 28 päivänä v. 1919 asetettiin kysymys "USST:n yhdistymisestä Sovetti-Venäjän kanssa sosialistisen federation pohjalla."

Kesäkuun 1 p:nä v. 1919 Yleisv. TpKK, lähtien Ukrainan, Latvian, Liettuan, ja Valko-Venäjän sovettitasavaltojen ehdotuksesta, julkaisee päätöksen "Venäjän, Ukrainan, Latvian, Liettuan ja Valko-Venäjän sovettitasavaltojen yhdistämisestä taistelua varten maailman imperialismia vastaan". Mutta tämä yhdistyminen ei toteutunut v. 1919, sillä valkokaartilaiset ja interventit tuhosivat kaikki sovettitasavallat paitsi VSFST:aa.

Vasta joulukuun 11 p:nä v. 1919 Ukrainan TpKK ja KKS tekevät päätöksen Yleisukrainalaisen vallankumouskomitean muodostamisesta, ja viimemainittu Yleisvenäläisen TpKK:n päätöksen perusteella kesäk. 1 p:ltä v. 1919 tekee päätöksen USST:n ja VSFST:n yhdistymisestä. IV Yleisukrainalainen sovettien edustajakokouksen päätöksessä toukok. 20 p:nä v. 1920, jolla vahvistetaan yleisukrainalaisen vallankumouskomitean päätös USST:n ja VSFST:n yhdistymisestä, sanotaan:

"Yleisukrainalainen sovettien edustajakokous ilmoittaa, että USST, säilyttäen itsenäisen valtion konstitutsion, on Yleisvenäläisen sosialistisen federatiivisen sovettitasavallan jäsen."

Mutta siihen saakka, kunnes Yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean nimittämä federatiivisen konstitutsion laatimiskomissi oli päättävä työnsä, valittiin Yleisvenäläiseen TpKK:aan 30 Ukrainan edustajaa.

Samana vuonna, 1920, joulukuun 28 p:nä, solmittiin VSFST:n ja USST:n välillä sopimus, joka edellytti Ukrainan edustajien osallistuvan Yleisvenäläiseen TpKK:aa ja useat tärkeimmät kansankomissariaatin yhdistettävän. Samanlainen sopimus solmittiin myöskin Valko-Venäjän kanssa huhtikuun 16 p:nä v. 1921.

Sitä mukaa, kun sovettialue vapautuu valkokaartilaisista ja interventeistä, muodostuvat Keski-Aasian ja Taka-Kaukaasian sovettitasavallat, jotka ryhtyvät sopimussuhteisiin VSFST:n kanssa. Horezhmiskin kansan sovettitasavalta (syysk. 13 p. v. 1920), Azherbaidzhanin SNT (syysk. 30 p. v. 1920), Buharan kansan sovettitasavalta (maalisk. 4 p. v. 1921), Grusian SST (toukok. 21 p. v. 1921), Armenian SST (syysk. 30 p. v. 1921).

Täten siis kansallisten sovettitasavaltain sotilaspoliittinen liitto, joka täydennettiin taloudellisella liitolla, kehittyi edelleen.

VSFST:n ja muiden kansallisten sovettitasavaltojen välisiä sopimussuhteita toteutettaessa kävi yhä selvemmäksi välttämättömyys siirtyä konventtisista, sopimussuhteista, jotka

[1]) VKP(b):n XII edustajakokouksen päätöksistä Stalinin selostuksen perusteella.

säännöstelivät suhteet jokaisella kysymyksessäolevalla hetkellä ja jokaisessa erillisessä kysymyksessä, kestävämpään, sovettitasavaltojen valtiolliseen liittoon. Sellainen liittoutuminen toteutuikin v. 1922 lopulla perustetun Sosialistisen sovettitasavaltojen liiton muodossa.

Puolueen XII edustajakokouksen toveri Stalinin selostuksen johdosta tekemissä päätöksissä sanotaan:

"Kansallisten tasavaltojen yhtyminen Sovettitasavaltojen Liitoksi on yhteistyöskentelyn muotojen kehityksen viimeinen etappi, joka tällä kertaa on saanut kansojen sotilaallis-taloudellisen ja poliittisen yhdeksi monikansalliseksi Sovettiliitoksi yhdistymisen luonteen..."

Jo kauan ennen SSSR:n muodostamista toivat Lenin ja Stalin useaan kertaan esille ajatuksen Sovettitasavaltojen Liiton välttämättömyydestä. Siitä puhutaan suoraan Leninin artikkeleissa "Suuri aloite" ja "Kirje Ukrainan työläisille ja talonpojille Denikinistä saadun voiton johdosta". Puolueen X edustajakokouksessa toveri Stalin osoitti:

"...Ilman sovettitasavaltojen valtioliittoa, ilman niiden tiivistymistä yhdeksi sotilaallis-taloudelliseksi voimaksi ei ole mahdollista kestää maailman imperialismin yhdistyneitä voimia vastaan ei sotarintamilla eikä taloudellisilla rintamilla." [1])

Mutta, sanoi Lenin kirjeessään Ukrainan työläisille ja talonpojille, tätä Sovettitasavaltojen Liittoa ei voitu luoda heti: siihen oli päästävä "tekemällä työtä sen puolesta", voittamalla kansallisen vieraantuneisuuden, jota tsaari-Venäjällä olivat kylväneet niin aikaisemmin hallitsevana olleen kansakunnan kuin myöskin sorrettujen kansakuntien porvarilliset ainekset. Kansalaissota tiivisti yhdeksi mahtavaksi voimaksi kaikki kansalliset sovettitasavallat... Tuhotun kansantalouden jälleenrakentamisen tehtävät tekivät välttämättömäksi tiivistyä vielä tiukemmin, yhdistyä Sosialististen sovettitasavaltain liitoksi.

Vuoden 1921 lopussa alettiin Leninin ja Stalinin alotteesta valmistelut Taka-Kaukaasian tasavaltojen — Grusian, Azerbaidzhanin ja Armenian yhdistämiseksi. Voittaen natsionalististen ainesten vastarinnan saavutti puolue tämän yhdistymisen. Taka-Kaukaasian federatio perustettiin maaliskuun 12 p:nä v. 1922. Taka-Kaukaasian federation perustamisen tarkoituksena oli ainiaaksi lopettaa se kansallisuuksien välinen eripuraisuus, jota ensin oli voimakkaasti viljellyt tsarismi ja sitten vastavallankumoukselliset puolueet, jotka v. 1918—1920 olivat ottaneet vallan Taka-Kaukaasiassa. Toisaalta oli Taka-Kaukaasian federatiivin otettava itselleen siihen kuuluvan kolmen liittotasavallan kansantalouden kuntoonsaattamisen ja kehittämisen tehtävä ja autettava jokaista niistä pääsemään etumaisten sosialististen sovettitasavaltain riveihin.

Taka-Kaukaasian federation muodostumisen jälkeen, syyskuussa v. 1922, pidettiin toveri Stalinin alotteesta Taka-Kaukaasian tasavaltojen edustajain osanotolla neuvottelukokous kysymyksestä sovettitasavaltojen välisistä suhteista. Puolueen Keskuskomitea muodosti erikoisen komissin KK:n ja veljes-sovettitasavaltojen edustajista. Tämän komissin ensimmäinen istunto pidettiin syysk. 24 pnä v. 1922. Komissi valmisti teesit sovettitasavaltojen yhdistymisestä; lopullisessa muodossaan allekirjoittivat teesien projektin toverit J. V. Stalin, V. M. Molotov, G. K. Ordzhonikidze ja A. F. Mjasnikov. VKP (b):n KK:n pleenumi hyväksyi projektin lokakuun 6 pnä v. 1922.

Samaan aikaan Taka-Kaukaasian tasavaltojen ja sitten Ukrainan ja Valko-Venäjän alotteesta kehitettiin laaja kamppailu kaikkien sosialististen sovettitasavaltojen yhdistämiseksi Sosialististen sovettitasavaltain liitoksi. Historiallisessa selostukses-

---

[1]) Stalin, "Marxismi ja kansallisuussiirtomaakysymys, s. 76.

saan Yleisvenäläisessä sovettien X edustajakokouksessa jouluk. 26 päivänä v. 1922 toveri Stalin sanoi:

"Kamppailun sisin ajatus on siinä, että vanhat sopimussuhteet — konventtisuhteet VSFST:n ja muiden sovettitasavaltain välillä — on käytetty loppuun, ovat osoittautuneet riittämättömiksi. Kamppailun sisin ajatus on siinä, että vanhoista sopimussuhteista on välttämättä siirryttävä kiinteämmän yhdistymisen suhteisiin, — suhteisiin, jotka edellyttävät yhtenäisen liittovaltion muodostamista, vastaavine luonteeltaan toimeenpanevine ja lakiasäätävine liittoelimineen, Sovettiliiton TpKK:oineen ja KKS:neen, — lyhyesti: sille, mikä ennen päätettiin episoodittain, konventtisuhteiden puitteissa, nykyään käytävässä kamppailussa esitetään annettavaksi jokin vakinainen muoto." [1])

Toveri Stalinin puheissa Yleisvenäläisessä sovettien X edustajakokouksessa ja VKP(b):n XII edustajakokouksessa, ja sitten "Julistuksessa Sosialististen sovettitasavaltojen liiton muodostamisesta", osoitettiin kolme perusprinsiippiä, jotka johtivat sovettitasavallat yhdistymään liittovaltioksi — SSSR:ksi:

1) "Kansantalouden jälleenrakentaminen osoittautui mahdottomaksi tasavaltojen ollessa erillisinä."

2) "Sovettitasavaltojen yhteisrintaman luominen kapitalistisen saarron edessä."

3) "...Itse sovettivallan rakenne, joka on luokkaluonteeltaan kansainvälinen, työntää sovettitasavaltojen työtätekevät joukot yhdeksi sosialistiseksi perheeksi yhdistymisen tielle."

Jouluk. 30 pnä vuonna 1922 pidettiin Sosialististen sovettitasavaltojen liiton sovettien I edustajakokous.

Tunteen, joka sillä hetkellä liikutti kaikkien SSSR:a asuvien monilukuisten kansojen työtätekeviä, ilmaisi selvästi puheessaan Sergei Mironovitsh Kirov. Hän sanoi:

[1]) Stalin, Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys, s. 40.

"Vasta viiden vuoden kuluttua olemme saaneet täyden mahdollisuuden kokoontua yhdeksi kokonaisuudeksi, yhdeksi veljelliseksi perheeksi. Kiihkeästi ojentautuen toisiamme suutelemaan me tänä juhlapäivänä lausumme: Eläköön Sosialististen Sovettitasavaltojen Liitto!"

Sovettien I edustajakokouksen valitsema SSSR:n TpKK muodosti tammik. 10 päivä v. 1923 Konstitutsiokomissin, joka ryhtyi työhön helmikuun 3 päivänä v. 1923. Sovettiliiton Konstitutsion perustaksi asetettiin leniniläis-stalinilainen oppi sovettifederatsiosta; Konstitutsiokomissin piti kirjoittaa valtiolliseen aktiin se Sosialististen sovettitasavaltain tasaarvoisten kansojen veljesliitto, joka oli säätynyt taistelun ja rakennustyön kulussa.

Ratkaiseva merkitys Sovettiliiton Konstitutsion laatimisessa oli VKP (b):n KK:n helmikuun (v. 1923) pleenumilla, XII puoluekokouksella ja VKP(b):n KK:ssa kansallisten tasavaltojen ja alueiden vastuunalaisten työntekijäin kanssa pidetyllä IV kesäkuun neuvottelulla. Toveri Stalinin selostuksissa puoluekokouksessa ja neuvottelussa ja näiden selostusten perusteella tehdyissä päätöksissä formuleerattiin kaikki perussuuntaviivat Konstitutsiokomissin työlle.

Sekä puoluekokouksessa että KK:ssa pidetyssä neuvottelussa ja lopuksi itse Konstitutsiokomississa oli välttämätöntä voittaa natsionalististen ainesten vastustus, jotka yhtäältä yrittivät tehdä SSSR "yhtenäiseksi ja jakamattomaksi" yleisvaltakunnalliseksi valtioksi ja toisaalta vastustivat kansallisten tasavaltain veljellistä yhdistymistä, esittäen sovettifederatsion asemesta porvarillista konfederatsiota, se on, sellaista yhtymää, joka ei olisi yhtenäinen ja jonka keskuselimet eivät olisi täysivaltaisia. Lausunnoissaan toveri Stalin paljasti grusialaiset kansallisuklonistit (Mdivani ym) ukrainalaiset kansallisuklonistit (Rakovskij, Skrypnik) ja erittäin selvästi osoitti, että

vain sillä ehdolla, että voitetaan niin isovenäläinen shovinismi kuin myös paikallinen natsionalismi, on mahdollista luoda proletariaatin diktatuurin monikansallinen valtio, Sosialististen sovettitasavaltojen liitto.

Toveri Stalinin välittömällä johdolla ja asettaen työnsä perustaksi Leninin ja Stalinin ohjeet Konstitutsiokomissi sai suoritetuksi Liittokonstitutsion laatimisen heinäkuussa v. 1923.

Heinäk. 6 pnä v. 1923 SSSR:n TpKK:an 2. sessia hyväksyi ja saattoi voimaan SSSR:n Konstitutsion jättäen sen lopullista hyväksymistä varten Sovettien II edustajakokoukselle, joka kokoontui tammikuussa v. 1924, suuren surun päivinä, Leninin hautauspäivinä. SSSR:n sovettien II edustajakokous vahvisti tammikuun 31 p:än istunnossaan Liittokonstitutsion SSSR:n TpKK:n 2. sessian hyväksymässä muodossa pienillä korjauksilla.

Liittokonstitutsio oli mitä selvin sovettikansallisuuspolitiikan asiakirja, joka julisti kansallisuussorron ja eriarvoisuuden kerta kaikkiaan hävitetyksi ja v. 1922 olemassa olleiden neljän sosialistisen sovettitasavallan: VSFST:n, USST:n, VSST:n ja Taka-Kaukaasian SFST:n vapaaehtoisen yhdistymisen yhtenäiseksi Sosialististen sovettitasavaltojen liitoksi. Liittokonstitutsio määritteli tasavaltojen Sovettiliittoon liittymisjärjestyksen säilyttämällä oikeuden vapaaseen eroamiseen siitä, sekä määritteli Liiton valtaelinten organisatiojärjestyksen ja toimivallan.

Liittokonstitutsio määritteli sellaiset valtiolliset funktsiot (ulkomaan asiat, puolustus, ulkomaankauppa, liikenne, raha- ja luottosysteemi), jotka takasivat SSSR:n toimintojen yhtenäisyyden ulko- ja sisäpolitiikan kysymyksissä, keskitettäväksi SSSR:aan yleisliittolaisten valtaelinten muodossa. Liittotasavaltojen sisäinen hallinta määritellään liitto- ja tasavaltojen Konstitutsioilla, liitto- ja tasavaltain lainsäädännällä. Sovettitasavallan monilukuisten kansallisuuksien erikoistarpeiden ja vaatimusten täydellisen kuvastamisen tarkoituksessa muodostetaan SSSR:n TpKK:n Kansallisuuksien Sovetti, johon kuuluvat kansallisten tasavaltojen ja alueiden edustajat SSSR:n TpKK:n kaksi kamaria (Liittosovetti ja Kansallisuuksien sovetti) suorittavat lainsäädäntätehtävänsä Sovettiliiton Konstitutsion takaaman täydellisen tasa-arvoisuuden pohjalla.

Liittokonstitutsio jätti koskemattomiksi tasavaltojen konstitutsioiden, jotka Liittokonstitutsion hyväksymisen jälkeen vain saatettiin sitä vastaavaksi, perusperusteet. Toukokuussa v. 1925 XII Yleisvenäläisessä sovettien edustajakokouksessa hyväksyttiin VSTST:n Konstitutsio uudessa tekstiasussa. Proletariaatin diktatuurin valtion yleiset organisatioperusteet, kaikkien tasavaltojen vallanelinten rakenne alhaalta ylös, valitsijaoikeuden ja sosialististen vapauksien perusprinsiippien toteuttaminen — kaikki nämä kysymykset järjestettiin tasavaltojen Konstitutsioilla. Liittokonstitutsio muodostui eri tasavaltojen konstitutsioiden kruunuksi ja määritteli tiukasti liittotasavaltojen sovettiliittovaltioon yhdistymisen järjestyksen ja SSSR:n vallanelimien systeemin.

On kulunut 18 vuotta, kun sovettien X edustajakokous vahvisti ensimmäisen Sovettikonstitutsion. Perinpohjin on muuttunut valtavan maamme ulkomuoto. Sosialismi, josta Lenin v. 1918—1919 kirjoitti sovettitalouden eräänä muotona, on lopullisesti ja peruuttamattomasti voittanut kaupungeissa ja maaseudulla. Sosialistinen omaisuus, jonka perusta oli ensimmäisen Sovettikonstitutsion laatimisaikana vasta laskettu, on tullut neuvostollisen valtio- ja yhteiskuntajärjestelmän vankaksi perustaksi. Jälellejäänyt, heikko agraarimaa on muuttunut mahtavaksi, etumaisella tekniikalla aseistetuksi teollisuusorganismiksi. Aura on väistynyt traktorin ja kombainin tieltä. SSSR on muuttunut maailman suurimmaksi sosialistisen maanviljelyksen

maaksi. Puolueeseen kuuluvain ja puolueettomien bolsheviikkien käsin muuttuu maan geografia.

Muuttunut on myöskin väestön kokoonpano, muuttunut on sovettiyhteiskunnan sosiaalinen struktuura, muodostuen tämä yhteiskunta nykyään kaupunkien ja maaseudun vapaista työnuurastajista —— työläisistä, talonpojista ja intelligenteistä. Kapitalismi on täydellisesti tungettu pois teollisuudesta, yksityinen spekulantti kaupasta; kulakisto on luokkana likvidoitu, ihmisen harjottama toisen ihmisen riisto on hävitetty lopullisesti, riistävät luokat on likvidoitu.

Mutta luokkien likvidoimisprosessi SSSR:ssä ei ole vielä päättynyt. Tämä prosessi ilmenee nyt toisaalta luokkaeroavaisuuksien jätteiden likvidoimisessa työläisten ja talonpoikain välillä, toisaalta tuhottujen riistävien luokkien jätteiden vastarinnan voittamisessa, jotka jätteet vielä henkitoreissa ollen yrittävät ja ovat yrittäneet antaa iskuja sosialistiselle yhteiskunnalle. Senvuoksi jokaisen puolueeseen kuuluvan ja puolueettoman bolshevikin on tiukasti muistettava toveri Stalinin osoitukset siitä, että luokkien likvidoiminen ei tapahdu sileästi, ilman taistelua. Luokkataistelu jatkuu vielä, ja se vaatii edelleenkin vallankumouksellisen valppauden voimistamista, jotta aikanaan torjuttaisiin luokkavihollisten ainesten, jotka tavalla tai toisella ovat yhteydessä meitä ympäröivään kapitalistiseen maailmaan, tuholaisuus ja vastavallankumoukselliset juonet.

Sosialismin vankka ja peruuttamaton voitto SSSR:ssä, jonka olemme saavuttaneet sovettikonstitutsioiden lipun alla, on tuonut muodoltaan kansallisen ja sisällöltään sosialistisen kulttuurin uuden ennennäkemättömän vauhdin; kasvaneet ja lujittuneet ovat sosialistiset sovettitasavallat — mahtavan Sovettiliiton perusosat. Vuoden 1922 jälkeen on Sovettiliittoon liittynyt vielä 3 liittotasavaltaa: vuonna 1925 Uzbekian SST ja Turkmenian SST, jotka muodostettiin Keski-Aasian kansallisen jaottelun tuloksena, ja v. 1929 Tadzhikian SST, joka muodostettiin autonoomisesta tasavallasta liittotasavallaksi. Sosialismin voitto on tuonut sovettidemokratian uuden tavattoman kukoistuksen, joka todella turvaa kaikkien työtätekevien vetämisen valtion johtoon.

Jo suuren proletaarisen vallankumouksen aattona kirjoitti Lenin teoksessaan "Valtio ja vallankumous":

"Demokratian kehittäminen loppuun asti, muotojen etsiminen tätä kehittämistä varten, niiden tarkistaminen käytännössä jne, — kaikki se on yksi yhteiskunnallisen vallankumouksen puolesta käytävän taistelun oleellisista tehtävistä. Erikseen otettuna ei mikään demokratismi anna sosialismia, mutta elämässä ei demokratismia koskaan "oteta yksinään", vaan se "otetaan yhdessä", se tulee vaikuttamaan myöskin ekonomiikkaan, edistämään sen uudestimuodostumista, joutuen itse vuorostaan taloudellisen kehityksen vaikutuksen alaiseksi jne. Sellainen on elävän historian dialektiikka." [1])

Sosialistisen rakennustyön menestysten pohjalla myrskyisästi kasvava sovettidemokratia itse, erilaisten yhteiskunnallisten järjestöjen kehityksen ja uuden työhön suhtautumisen luontumisen muodossa vaikuttaa ratkaisevasti koko sosialistiseen kehitykseen.

Koko tämä "elävän historian dialektiikka", kaikki nämä muutokset ekonomiikassa ja joukkojen poliittisessa organisatsiossa ovat nyt tulleet uuteen stalinilaiseen Konstitutsioon, jonka projekti on julkaistu koko kansan harkittavaksi. Stalinilaiseen Konstitutsioon on kirjoitettu kaikki se, mitä työtätekevät joukot ovat valloittaneet bolshevikkipuolueen johdolla. Stalinilaisessa Konstitutsiossa ovat löytäneet täydellisen il-

[1]) Lenin, Teokset, ss. 423—424. "Valtion ja vallankumouksen" suomenkielinen laitos, s. 70.

menemismuotonsa ne voitot, jotka ovat lujittaneet yhdelle kuudesosalle maapalloa yhteiskunnan, joka on sosialistinen, — kommunismin ensimmäisen vaiheen yhteiskunnan.

Senvuoksi stalinilainen Konstitutsio, työläisten ja talonpoikain sosialistisen valtion Konstitutsio, on kaikkein demokraattisin Konstitutsio maailmassa. Siinä on sen mahti, siinä on sen vetovoima koko maailman työtätekeviin ja riistettyihin joukkoihin, siinä on sen johtotähden tehtävä kaikkien maiden työväenluokan, talonpoikaiston ja intelligenssin parhaimman osan taistelussa sosialismin voiton puolesta koko maailmassa.

Toisen viisivuotissuunnitelman laina (neljännen vuoden erä) ja konvertointi

A. L—O.

ELÄMÄ on parantunut ja nyt enemmän kuin koskaan ennen ovat auenneet ovet onnelliseen ja kulttuuriseen elämään SSSR:n kaikille kansoille. Me jo nautimme voittomme ensimäisiä hedelmiä ja näemme, että meitä odottaa Sovettiliiton kaikkien kansojen ennenkuulumaton aineellisen hyvinvoinin ja kulttuurin kasvu." (Molotov selostuksessaan SSSR:n TpKK:n toisessa sessiassa, tammik. 1936).

Meillä on ovet auki onnelliseen elämään. Meillä on käsissämme onnellisen elämän avaimet. Yksi yhä onnellisemman elämän valloittamisen avaimia on ollut ja yhä edelleenkin on oikea talous-politiikka, oikea taloudellinen säästäväisyys, sillä varat valtavaan rakennustyöhömme täytyy meidän löytää omasta Sovettimaastamme.

Sosialistisen kasaantumisen osuus taloudessamme nousee tavattoman nopeasti. Vuoden 1935 budjetissa oli laskettu talousjärjestöjen voitoista saatavan 1,700 miljoonaa ruplaa, mutta saatiin melkein 2 miljaardia ruplaa. Ja tämän vuoden budjetissa on laskettu tämä summa yli kolmeksi miljaardiksi. Yhteistetystä taloudesta saadun voiton kokonaissumma teki vuonna 1935 7,8 miljaardia ruplaa. Tämän vuoden budjetissa tämä summa on merkitty 11,3 miljaardiksi ruplaksi.

Nämä summat ovat valtavan suuria, mutta vielä suurempia ovat ne pääomasijoitukset, joita vaatii II 5-vuotissuunnitelman taloudellisen rakennustyön, koko kansantalouden rekonstruoinnin loppuun suorittaminen. Nämä perusrakennustöihin käytetyt varat eivät vuodessa tai kahdessa korvaa itseään. Osa niistä nopeasti muuttuu sosialistisen kasaantumisen lähteeksi, mutta osa, esim. raskaaseen- ja konerakennusteollisuuteen sijoitetut pääomat, vasta pitemmän ajan kuluttua.

"Sovettiliitto muuttuu toisen viisivuotisen aikana teknillis-taloudellisesti riippumattomaksi maaksi ja teknillisessä suhteessa Europan kehittyneimmäksi valtioksi." (XVII puoluekokouksen päätöslauselmasta).

SSSR:n työtätekevät tietäen rakentavansa omaa tulevaisuuttaan lainaavat sosialistiselle valtiolleen. Paitsi korkoja ja lainaamaansa summaa, tietävät he saavansa — ja ovat jo saaneetkin — paljon aineellisia ja kulttuurisia arvoja taloudellisen elämämme yhä voimakkaammin kohotessa.

Valtiolainoilla on varsin huomattava osuus kansantaloudessa. Kapitalistisessa systeemissä näyttelivät

valtiolainat huomattavaa osuutta kapitalistisen alkuperäisen kasaantumisen välineinä ja — koko kapitalistisen systeemin valtakauden — väestön veroittamisen yhtenä peitetympänä muotona. Veronmaksaja ei heti huomaa valtiolainoja otettaessa häntä verotettavan, mutta tulee sen pian huomaamaan kohonneiden elintarvehintojen, alenneen rahanarvon ja myöhemmin suurenevan verotuksen muodossa. Kaiken hyödyn valtiolainoista kapitalistisissa maissa anastavat itselleen niiden välittäjinä toimivat pankkikapitalistit, pörssisudet ja monopolistit. Sellaisissa tapauksissa, kun valtiolainaa käytetään valtiokoneiston välittömien kulujen peittämiseen, (valtiolainoja käytetään usein yksityisten kapitalististen yritysten finansseeraamiseen) tulevat ne käytetyksi kapitaIistiluokan kokonaisetuja palvelemaan, koska valtiokoneisto elimineen ja aseineen on hallitsevan luokan ase hallittavia vastaan ja eri finanssiryhmäin keskinäisten ristiriitaisuuksien väkivaltaisen ratkaisun väline, (viimeksi mainitussa tapauksessa on puhe lähinnä sotilasmenoista).

Proletariaatin diktatuurin maassa, sovettien maassa, on valtiolainoilla myös suuri merkitys, joskaan tällä ei ole mitään yhteistä kapitalistimaiden valtiovelkasysteemin kanssa.

Marx kirjoitti käsitellessään siirtymiskautta kapitalismista sosialismiin, että luotto proletariaatin diktatuurin kaudella tulee näyttelemään huomattavaa osaa taistelussa kapitalismia vastaan, ja edelleen, että se on voimakas vipusin sosialistisen talouden rakentamisessa. Lenin osoitti, että jokainen yhteiskuntajärjestelmä syntyy vain vissin luokan rahallisella tuella.

Valtionvelka-systeemi kapitalistisissa maissa kuvastaa määrättyjä kapitalistisen yhteiskunnan luokkasuhteita. Valtiolainojen lähteet meillä osoittavat proletariaatin diktatuurin valtion jyrkän vastakohtaisuuden kapitalististen valtioiden kanssa. Kun kapitalistisissa maissa työtätekevät luokat joutuvat lisäarvon tuottajina hankkimaan kapitalistien valtiolainoihin sijoittamat pääomat ja joutuvat taas uudelleen kärsimään niiden käyttämistavasta, niin proletariaatin diktatuurin maassa työtätekevät luokat, ollen itse maansa isäntinä, itse määräten myöskin sen finanssien käytöstä, ovat näiden varojen synnyttäjiä, itse välittömästi lainan antajina luovuttavat ne valtiolleen ja itse nauttivat niiden käytöstä tulevan hyödyn.

Vaikkakin kapitalistisissa maissa työtätekevät luokat lisäarvon luojina ovat kaiken pääoman luojia, niin välittömästi valtiolainojen merkitsijöinä työläisiä esiintyy hyvin vähäinen määrä. Parhain saavutus — osaksi voimakkaan natsionalistisen kiihoituksen tuloksena — oli Saksalla vuoden 1916 sotalaina, jolla oli kaikkiaan n. 6,5 miljoonaa tilaajaa (n. 10 % väestöstä). Kapitalistisissa maissa työtätekevät luokat eivät voi osallistua lainojen merkintään, sillä heidät ovat kapitalistit nylkeneet puhtaiksi. Toiselta puolen he eivät sitä voi halutakaan, tuntien näitä lainoja käytettävän aseena heitä itseään vastaan — valtiovallan voimistuessa luokkasorron aseena — tai sotalaitokseen käytettyinä sotien, jotka tuottavat yhä suurempia kärsimyksiä työtätekeville luokille, valmistelun tarkoituksiin.

Kokonaan toisin on asianlaita proletariaatin diktatuurin maassa. Sen lainanottajina ovat yksinomaan työtätekevät (joko ruumiillisen tai henkisen työn tekijät). Lainan merkitsijöiden luku kasvaa vuosi vuodelta valtavalla nopeudella. Kun vuonna 1931 oli meillä lainan merkitsijöitä 8 miljoonaa henkeä, niin v. 1934 oli näiden luku kohonnut 45 miljoonaan henkeen ja v. 1935 oli lainan merkitsijöitä *50 miljoonaa henkeä*. Tämä osoittaa toiselta puolen suurten joukkojen taloudellisen aseman parantumista, mutta toiselta puolen — ja tämä on juuri kahden systeemin eroavaisuuden osoitin — se osoittaa

työtätekevien luokkien varsin hyvin käsittävän, että heidän omalle valtiolleen luovuttamat lainavarat käytetään heidän oman asemansa parantamiseksi. Pienintäkään osaa näistä lainoista ei joudu pörssisusien ja finanssimagnaattien saaliiksi. Sosialistisen valtion rahavarat on alistettu palvelemaan suunnitelmallisen sosialistisen talouden tarkoitusperiä, sosialistisen maamme kulttuurista kohoamista tai sen puolustamista varten saalista kärkkyviltä sodanlietsojilta rauhallisen rakennustyömme tueksi. Tämän kaiken ovat maamme työtätekevät oman kokemuksensa kautta varsin hyvin oppineet ymmärtämään. Ja aivan varmaan Toisen viisivuotisen neljännen vuoden erän lainanmerkitsijöiden luku tulee kasvamaan edellisen vuoden erän merkitsijöiden lukua suuremmaksi, vaikka tämä luku lähenteleekin jo maamme parhaassa työskentelyiässä olevien ja työkykykyisten kansalaisten lukumäärää.

Katsellessamme Sovettimaamme viime päivien tärkeimpiä tapauksia näemme kuinka taloudellinen kohoaminen, taloudellisen hyvinvoinnin kasvu nostaa esille uusia suuria kysymyksiä. Viime päivien suuri tapaus oli mm. lain hyväksyminen aborttien kieltämisestä ja aineellisen avustuksen lisäämisestä synnyttäjille. Sovettimaamme on ainoa maa maailmassa, joka antaa taloudelliset mahdollisuudet työtätekeville naisille äitiyden onneen, joka takaa lapsille iloisen ja onnellisen lapsuuden ja kaikki mahdollisuudet varustautua tulevaisuuttaan varten mahdollisimman parhailla tiedon ja taidon aseilla.

Tämä kaikki vaatii meidän sovettivaltioltamme huomattavia varoja. Synnytyslaitosten, l a s t enseimien, lastentarhojen, kätilöpunktien ym. tämän lain aiheuttamien lisämenojen summa lisäsi v. 1936 budjetin menopuolta 692,8 milj. ruplalla. Vertailun vuoksi mainittakoon, että viime vuoden budjetissa tämän luontoisten menojen yleissumma oli 875 milj. ruplaa ja tämän vuoden budjetin (koroitettu) yleissumma on 2.174,1 miljoonaa ruplaa.

Samaan aikaan kun kapitalistisissa maissa kulttuuritaantumus voittaa yhä laajempia aloja (kulttuuritaantumuksesta emme voi puhua ainoastaan fasististen maiden yhteydessä, sillä ei-fasistisissakin maissa on samoja ilmiöitä havaittavissa, esim. koulujen oppilaiden lukumäärän supistamisena, henkisen työn työntekijäin työttömyytenä, kirjallisuuden ja taiteen sekä määrällisenä että laadullisena laskuna, jne.), samaan aikaan meillä on kulttuurin vallankumouksellinen nousu. Tämä nousu heijastuu myöskin valtiomme budjetissa. Yhteiskunnallis-kulttuurisiin tarpeisiin käytettävät varat ovat tämän vuoden budjetissa 5 miljaardia suuremmat kuin viime vuonna, nousten niiden yleissumma 21 miljaardiin ruplaan.

Saadaksemme eheämmän kokonaiskuvan meidän Sovettimaamme ja kapitalististen maiden valtiotalouden jyrkästä vastakohtaisuudesta on vielä jollakin sanalla mainittava budjettien rakenteesta kummassakin systeemisssä ja valtiolainojen osuudesta budjettien kokoonpanossa. Tyypillistä on kapitalististen maiden budjeteissa se, että sotalaitoksen menot anastavat niissä huomattavimman sijan. Saksan tilastollisen vuosijulkaisun mukaan vuodelta 1934 oli esim. Japanin sotilasmenot armeijan ja laivaston ylläpitoon 38,5 % vuosien 1932/33 budjettimenoista (tämän vuoden budjetissa tällä hetkellä saatavissa olevien tietojen mukaan ne nousevat 50 prosenttiin); Puolassa 33,6 % vuosien 1933/34 budjettimenoista. Kun tähän lisäämme muut valtiokoneiston kapitalistiluokan välittömästi luokkaherruuden ylläpitämiseksi asetetut menoerät (välillisesti samaa tarkoitusperää palvelee koko valtioaparaatti), kuten oikeus- ja poliisilaitokset, vankilat, ohranalaitokset, jne. niin saamme selvän käsityksen, että n.s. tuottamattomien menojen osuus ka-

pitalistimaiden budjeteissa on valtavan suuri.

Tästä johtuukin, että kun valtiolainojen tulee myöskin peittää näitä tuottamattomia menoja, niin valtiolainojen osuus kapitalististen maiden budjeteissa kasvaa huimaaviin summiin. Esim. Japanissa on vuoden 1936 budjetista yli kolmas osa lainojen varassa.

Meidän sosialistisen Sovettimaamme valtiotalous on jyrkästi vastakkainen kapitalistimaiden valtiotalouksille, koko valtiotalous, siis myöskin sen budjetti ja valtiolainat palvelevat samaa päämäärää: sosialistisen järjestelmän edelleen kehittämistä, maamme kohottamista vieläkin korkeammalle asteelle — kommunismin asteelle. Meidän puolustuslaitoksemme menotkin palvelevat samaa päämäärää — rauhallisen rakennustyön turvaamista sen häritsemisyrityksiltä. Valtiolainat — joiden osuus meidän valtiobudjetissa tekee vain n. 5 % — eivät siis myöskään voi tulla käytetyksi tuottamattomien menojen peittämiseksi, vaan alati kasvavaan sosialistiseen tuotantoomme ja kohoavan kulttuurimme palvelukseen, joka omalla vuorollaan palvelee samaa asiaa — ihmisten onnellisemman ja valoisemman elämän kohottamista yhä korkeammalle tasolle.

Vaikkakin valtiolainojen osuus kokonaisbudjetissa onkin vain 5 %, ei niiden merkitys suinkaan ole pieni. Valtiolainat meillä ovat erikoisen tärkeä vipusin sosialistisen säästäväisyyden alalla. Mainitsimme jo alussa, että taloutemme hoidon perustunnuksia on vielä tälläkin hetkellä — kuten se on ollut koko sosialismin rakennuskauden — taloudellinen säästäväisyys. Mitä enemmän työtätekevän väestömme säästöjä voimme mobilisoida sosialistisen rakennustyömme palvelukseen, sitä nopeammin edistyy tuo rakennustyö ja sitä nopeammin kansalaisemme myöskin saavat välitöntä hyötyä näistä säästöistään.

Uutta toisen viisivuotissuunnitelman lainan neljännen vuoden erän liikkeellelaskussa on sen yhteydessä suoritettava aikaisemmin liikkeelle laskettujen valtiolainojen (Kolmannen industrialisoimisen valtiolainan, lainan "Viisivuotissuunnitelman neljässä vuodessa, Viisivuotisen neljännen päättävän vuoden lainan, Toisen viisivuotissuunnitelman lainan ensimmäisen, toisen ja kolmannen vuoden erän) konvertoiminen ja lainojen takaisin maksuajan pidentäminen. Tarkoitusperä tällä konvertoimisella on, kuten SSSR:n Toimeenpanevan Keskuskomitean ja Kansankomissaarien Sovetin päätöksessä sanotaan, "saada halvemmaksi luoton kustannukset ja parantaa koko valtion sisäisten lainojen organisoinnin asiaa".

Ensinnäkin, mitä merkitsee luoton kustannusten alentaminen? Valtion sisäisissä lainoissa meillä on ollut hyvin korkea korko. Vuoteen 1934 saakka maksettiin niistä 10 % vuosikorko ja vielä viime vuoden erästä 8 % vuosikorko. Yhdessäkään kapitalistisessa maassa ei makseta valtion sisäisistä lainoista näin suurta korkoa. Suurimmat korot kapitalististen valtioiden sisäisistä lainoista ovat olleet 4—5 %. Niin suuri korko kuin meillä on näihin asti ollut, on kovin rasittavaa valtiolle ja kansantaloudelle. Katsokaamme, mitä valtiomme joutuisi maksamaan voittoina ja korkoina lähitulevaisuudessa, jos säilyttäisimme aikaisempien sisäisten lainojen korkomäärät:

V. 1937	lähes 2	miljaardia ruplaa.
V. 1938	2,3	" "
V. 1939	2,7	" "
V. 1941	4,3	" "
V. 1942	6,8	" "

Korkeat lainakorot toiselta puolen vaikuttavat hidastuttavasti itseishinnan alentumiseen tuotantolaitoksissa, joka taas vaikuttaa hidastuttavasti tavaran hintojen alentumiseen, sillä lainakoron ollessa korkean täytyy myöskin Valtiopankin luotto-operatsioissaan pitää verrattain korkeata korkoa. Jos valtiopankki voi luotto-operatsioissaan tuotantolai-

toksille alentaa korkoa esim kahdella prosentilla, merkitsee se itseishinnan laskua, tavarainhintain laskua ja tavarakiertokulun nopeistumista sekä ruplan lujittumista. SSSR:n Sovnarkomin päätös kesäk. 14 p. 1936, koskeva Valtiopankin operatsioita onkin tähän johtava.

Samoinkuin lainakoron alentaminen valtion sisäisissä lainoissa vaikuttaa myöskin samaan suuntaan maksuajan pidentäminen. Se antaa huomattavia säästöjä valtion budjetille. Kun maksuaikaa pidennetään, voidaan takaisin maksuihin käytettäviä varoja käyttää tuotannollisiin sijoituksiin, joka taas merkitsee — koska meidän valtiotaloutemme on samaa kuin koko kansantalous — että nämä varat ovat tuotannossa sosialistisen kasaantumisen kautta kasvaneet ja siis valtiotalouden tila jatkuvasti parantunut.

Sosialistisen kansantalouden kannalta katsoen on siis edullista ja välttämätöntä halventaa lainaluottoa ja muuttaa lainojen kuoletusaikaa.

Kapitalistiset valtiot ovat usein suorittaneet sisäisten lainojen konvertoimisia, jotka ovat merkinneet koron alentamista ja lainojen maksuajan lykkäämistä. Ne ovat olleet aina silloin siihen pakoitettuja joko budjettivajauksen peittämiseksi tai ulkoisten lainojen järjestämiseksi. Sovettimaallamme ei ole mitään ehdotonta pakkoa tällaiseen toimenpiteeseen. Budjettimme ei ole vajavainen. Päinvastoin esim. viime vuoden aikana tulot ylittivät menot 700 milj. ruplalla. Valuuttamme on luja. Siis meillä tämä toimenpide ei ole mikään pakkotoimenpide, vaan koko kansantaloutemme etua ja rakennustyömme nopeuttamista ja sen halvemmaksi tekemistä silmällä pitäen suunniteltu.

Näemme siis, että konvertoiminen ja lainojen takaisinmaksuajan pidentäminen on sosialistisen valtion edun mukainen. Mutta katsokaamme vielä, miltä se näyttää lainan merkitsijäin kannalta katsottuna. Merkitsemme ensiksikin, että hän saa maksun lainastaan myöhemmin ja saa myöskin pienemmän prosentin. Jos rajoittuisimme vain tähän puoleen, näyttäisi siltä, että lainan merkitsijät todella jotakin menettäisivät. Mutta nyt katsomme sitä, mitä he todellisuudessa voittavat. *Ensiksikin:* he saavat maksun lainastaan paljon arvokkaammassa ruplassa, mikä on sangen tärkeä puoli asiassa. Ruplan lujittuessa ja tavarahintojen laskiessa saavat he silloin samalla rahamäärällä paljon enempi tuotteita ja tavararunsauden vallitessa voivat entistä paremmin tyydyttää kaikki vaatimuksensa. *Toiseksi:* lainan uusi järjestely antaa heille paljon käytännöllistä etua. Nyt ei enää tarvitse valvoa monien lainojen korkojen ja voittojen suoritusta. Kysymys käy paljon yksinkertaisemmaksi ja teknillisesti mukavammaksi.

Tämä siitä, minkälainen on heidän suhteensa lainan antajina. Mutta eiväthän he Sovettimaamme kansalaisina ole ainoastaan lainan antajia. He ovat myöskin tavaroittemme ostajia, kuluttajia, ja tässä ominaisuudessa heillä on heti mitä läheisemmässä tulevaisuudessa välitöntä hyötyä tavaran hintain laskusta ja ruplan lujittumisesta.

Mutta he ovat myöskin tuottajia, sosialismin rakentajia ja oman maansa isäntiä. Ja tässä ominaisuudessa heille tulevaisuus on yhtä rakas, yhtä tärkeä kuin nykyisyyskin. Ja siis säästäväisyys, oikea taloudellisuus tänään merkitsee yhä parempaa huomispäivää.

Lopuksi: he ovat isiä ja äitejä, joille merkitsee myös jotakin lastensa tulevaisuus — kommunismin rakentaminen, jota rakennustyötä he suuresti nopeistavat oikealla taloudellisella politiikalla.

Suuren proletaarisen kirjailijan muistolle

Y. SAVOLAINEN

KESÄKUUN 18 päivänä kuoli Gorkassa, Moskovan lähistöllä, suuri proletaarinen kirjailija, maailman kirjallisuuden yksi nerokkaimmista edustajista — *Aleksei Maksimovitsh Peshkov*, kirjailijanimeltään *Maksim Gorjkij*. Hänessä maailman työtätekevät kadottivat uskollisen ystävänsä, nykyajan yhden parhaimman ihmisen ja kulttuurimestarin, maailman työtätekevien asian, kommunismin voiton puolesta uupumattoman taistelijan. Maksim Gorjkij oli sovettikirjallisuutemme tunnustettu johtaja ja laajojen nuorempien kirjailijapolvien kyvykäs kasvattaja. Hän oli elävänä yhdistävänä renkaana, joka sitoi aikamme vallankumouksellisen taidekirjallisuuden arvokkaaseen kulttuuriperintöön — venäläiseen klassilliseen kirjallisuuteen.

*

Aleksei Maksimovitsh Peshkov (Maksim Gorjkij) oli syntynyt Nizhnij-Novgorodissa maaliskuun 16 (28)päivänä v. 1868 käsityöläisen perheessä. Isänsä kuoltua hän jäi 4-vuotiseksi ja joutui äitinsä isän, Kashirinin huollettavaksi. Tämä oli Volgan burlakeista päässyt senverran varoihinsa, että kykeni avaamaan pienen värjäämöliikkeen. 7-vuotisena Gorjkij lähetettiin kouluun, jossa hän ehti opiskella vain muutaman kuukauden, kun sairastui isoonrokkoon ja senjälkeen, varojen puutteessa, ei mennyt enää minkäänlaiseen kouluun. Kaikki laajat tietonsa oli hän hankkinut itseopiskelun kautta, tavattoman vaikeissa oloissa.

Gorjkin ollessa 10-vuotias kuoli hänen äitinsä ja tästä lähtien alkoi pojan kulkurielämä. Välttyäkseen nälkäkuolemalta täytyi hänen olla minkälaisissa hyvänsä satunnaisissa töissä. V. 1878 joutui hän myyjän apulaiseksi jalkineliikkeeseen, sitten piirtäjän oppilaaksi. Tästä paikasta G. pakeni ja pääsi astiain pesijäksi erääseen höyrylaivaan Volgalla. Täältä G. taas palasi isoisänsä luo, oli lintujen pyydystäjänä, myymäläpoikana, oppilaana pyhimyskuvien verstaassa, näyttelijänä kiertävässä sirkuksessa, leipojan apulaisena rinkelileipomossa, piharenkinä, lumppujen kerääjänä, tarhurina kenraalin rouvalla ym. V. 1884 kesällä G. matkusti Nizhnij-Novgorodista Kasaniin. Siellä hän koetti löytää työtä ja toimeentuloa ja vihdoin, rasittuneena kurjuudesta ja ylenmääräisistä ponnistuksista, yritti tehdä itsemurhan.

Kasanissa M. Gorjkij sai tilaisuuden tutustua ylioppilaiden ja työläisten vallankumouksellisten kerhojen toimintaan. Tutustui narodnikkilaisuuteen ja marxismiin, luki Lavrovin, Tshernyshevskin, Pisarevin, A. Smithin teoksia ja Marxin "Kapitaalia".

Kesällä 1889 G. matkusti taas N.—Novgorodiin, jossa sai työtä asianajaja Laninin luona, työpalkan ollessa 20 ruplaa kuukaudessa. Tällöin sai suurta pontta Gorjkin kulttuurinen kehitys. Täällä hän tutustui uudelleen vallankumouksellisiin ja tuli kohta vangituksi vallankumouksellisen Somovin asiassa. Oltuaan kuukauden vankilassa, Gorjkij lähti kuljeksimaan Etelä-Venäjällä. Oli Donin alueella, Ukrainassa, Odessassa, Bessarabiassa, Tiflisissä. Täällä hän palveli rautatieverstaissa ja tutustui kirjailija V. G. Korolenkon ja karkoitusvanki Kaljuzhnyin kanssa, jotka tukivat neuvoillaan ja kehoituksillaan Gorjkin kirjallisia yrityksiä. Lokakuussa v. 1892 julaistiin eräässä tiflisiläisessä sanomalehdessä

M. Gorjkin ensimmäinen kertomus "Makar Tshudra" (Gorjkij oli tällöin 24-vuotias). Tästä vuodesta alkoi Gorjkin kirjallinen toiminta.

V. 1893 pääkaupungin lehdessä, "Russkije Vedomostissa", julkaistiin G:n kertomus "Jemeljan Piljai". Nizhnij-Novgorodin, Kasanin ja Samaran lehdissä ilmestyi hänen kertomuksiaan ja sen ajan kuuluisassa aikakausjulkaisussa, "Russkoje bogatstvossa", julkaistiin G:n kertomus "Tshelkash", jonka hän kirjoitti V. Korolenkon kehoituksesta. Vv. 1895 ja 1896 G. työskenteli Samaran ja N.-Novgorodin lehtien toimituksissa. Syksyllä 1896 hän sairastui keuhkotuberkuloosiin, jota vastaan hänen rautainen organisminsa piti ihmeteltävästi puoliaan kunnes sitten tänä kesänä pahalaatuinen grippi iski heikentyneisiin keuhkoihin päättäen suuren kirjailijan elämän.

V. 1898 alkoi Gorjkin kirjeenvaihto kirjailija Leonid Andrejevin kanssa, ja saman vuoden toukokuussa ilmestyivät kahdessa niteessä Gorjkin "Kertomuksia ja kuvauksia"-kirja, joka herätti suurta mielenkiintoa ja ajatustenvaihtoa lehdistössä. Seuraavana vuonna G. matkusti Jaltan parantolaan, jossa tutustui kirjailija Anton Tshehoviin. Lokakuussa v. 1899 matkusti hän Pietariin, jossa hänen popularisuutensa yhä kasvoi. Samana vuonna ilmestyi hänen laaja teoksensa "Foma Gordejev". Hänen kertomuksiaan ilmestyi uusina painoksina (v. 1901 — V painoksena 5 nidettä). V. 1900 Gorjkij tutustui Moskovassa Leo Tolstoihin. V. 1901 G. taas lähemmin otti osaa yhteiskunnalliseen toimintaan, m.m. mielenosoitukseen Pietarissa, Kasanin kirkon edustalla. Julkaisi zhurnaalissa "Laulun myrskylinnusta". Kohta sen jälkeen hänet vangittiin syytettynä kirjapainotarpeitten hankkimisesta Sormovon työläisille. Vankilasta vapautumisensa jälkeen G. karkoitettiin Arzamasin kaupunkiin. Matkalla N.—Novgorodista Krimille vallankumouksellinen nuoriso osoitti hänelle kunniaa. V. 1902 Gorjkij valittiin Tiedeakatemian kunniajäseneksi, mutta hallitus annuleerasi vaalit, mikä aiheutti Korolenkon ja Tshehovin kieltäytymisen akatemian kunniajäsenyydestä.

V. 1902 G:n näytelmä "Poroporvarit" esitettiin Moskovan Taiteellisessa teatterissa ja julkaistiin kirjana eri painoksina. Joulukuussa samana vuonna esitettiin Taiteellisessa teatterissa suurella menestyksellä G:n mestarillinen näytelmä "Pohjalla". Nämä molemmat käännettiin useille europalaisille kielille samoinkuin monet hänen kertomuksensakin. Näytelmiä esitettiin Wienissä, Berliinissä ja kaikissa kuuluisimmissa teattereissa. Tästä lähtien alkoi Europa tuntea Gorjkin, ja niin vallankumouksen ystävät kuin myöskin sen viholliset tunnustivat näytelmän "Pohjalla" vallankumoukselliseksi tuotteeksi.

Näihin aikoihin Gorjkij siirtyi vallankumouksellisten sosialidemokraattien leiriin ja otti kiinteän yhteyden ulkomailla ilmestyvän vanhan "Iskran" kanssa, jota johti V. I. Lenin.

V. 1905 Gorjkij otti aktiivisesti osaa vallankumoustapahtumiin ja Verisunnuntain jälkeen kirjoitti Nikolai II vastaan kohdistetun syytöskirjelmän "rauhallisten ihmisten murhasta". Tämän jälkeen Gorjkij vangittiin ja teljettiin 1½ kuukaudeksi Pietari-Paavalin linnaan, mikä aiheutti protestimielenosoituksia Europan eri maissa. Hänet täytyi vapauttaa ja lähettää Riigaan. Vankilassa G. kirjoitti "Auringon lapset".

V. 1905 alkoi Pietarissa ilmestyä sanomalehti "Novaja Zhiznj", jonka Gorjkij perusti. Siitä tuli ensimäinen bolshevistinen legaalinen sanomalehti. Ensimäisten numeroitten jälkeen alkoi lehteä välittömästi toimittaa ulkomailta saapunut V. I. Lenin. Lehden avustajana oli G. koko sen ilmestymisajan.

Joulukuun kapinan aikana Mosko-

vassa G. keräsi varoja vallankumouksellisten aseistamista varten. V. 1906 hän esiintyi ulkoilmakokouksessa Helsingissä, järjestäen täällä m.m. venäläisten vallankumouksellisten pakolaisten avustusta. Samana vuonna bolshevikkien puolue lähetti Gorjkin Amerikkaan, keräämään agitatiotietä varoja puolueen kassaan. Amerikan matkalla ollessaan G. kirjoitti kuuluisan romaaninsa "Äiti", joka esitti tavattoman suurta osaa työväenluokan taisteluissa vapautuksensa puolesta.

Mainitunlaisten esiintymistensä jälkeen ulkomailla ei G. tietenkään voinut palata Venäjälle. Hän matkusti Italiaan, Caprin saarelle, ja otti entistä läheisemmän yhteyden puolueen kanssa. Keväällä v. 1907 pidettiin Lontoossa VSDTP:n V. edustajakokous, johon Gorjkij osallistui neuvottelevalla äänioikeudella. V. I. Leninin kohtaaminen pani alulle heidän läheisen tuttavuutensa ja seuraavana vuotena (1908) alkoi G:n säännöllinen kirjeenvaihto Leninin kanssa.

Lenin antoi suuren arvon Gorjkin henkilöllisyydelle ja kirjailijalahjoille, vaikka useitten G:n tekemien virheitten takia ilmenikin erimielisyyksiä. *Lenin* lausui Gorjkista: "*Gorjkij on ehdottomasti proletaarisen taiteen huomattavin edustaja, joka on sen hyväksi paljon tehnyt ja vielä enemmän voi tehdä. Gorjkij on auktoriteetti proletaarisen taiteen alalla, se on riidatonta. Proletaarisessa taiteessa Gorjkij on suuri plus, huolimatta hänen myötämielisyydestään mahismille ja otsovismille*".

V. 1913 Gorjkij toimitti kaunokirjallista osastoa bolshevistisessa aikakauslehdessä "Prosveschenije" Samana vuonna poliittisen amnestian nojalla Gorjkij sai luvan palata Venäjälle. Täällä hän asettui asumaan lähelle Pietaria, Suomeen, joten oli pysyvässä yhteydessä pääkaupungin kanssa. Näinä aikoina ilmestyivät hänen autobiografiset novellinsa "Lapsuus" ja "Ihmisissä", jotka molemmat kuuluvat maailman kirjallisuuteen klassillisina näytteinä. V. 1915 G:n johdolla alkoi ilmestyä aikakauslehti "Letopisj", joka sotakysymyksessä oli internationalisella kannalla sekä kiinteässä yhteydessä ulkomailla sijaitsevan puolueemme johdon kanssa. Imperialistisen sodan G. otti vastaan syvällisellä vihamielisyydellä ja oli sodan ankarimpia vastustajia.

Lokakuun vallankumouksen jälkeen Gorjkij perusti ja aktiivisesti työskenteli k u s t a n n u sliikkeessä "Vsemirnaja literatura", teki työtä tieteellisten työntekijäin avustamiseksi, kirjoitti loistavan kuvauksen Leninistä "Kommunistisessa Internationalessa". V. 1921 Gorjkin keuhkotauti huononi ja Leninin kehoituksesta matkusti hän Italiaan hoitamaan terveyttään. Vuodet 1922—27 muodostuivat erittäin tuottoisiksi kirjailijan luomistyössä. Hän julkaisi romaanit "Yliopistoni" ja "Artamonovien tarinan", kertomuksia, muistelmia, "Lehtiä päiväkirjasta". V. 1927 ilmestyi laajan romaanin "Klim Samginin elämän" ensimäinen nide.

V. 1928, 60-vuotispäivänsä yhteydessä, Gorjkij palasi Neuvostoliittoon ja kaksinkertaisella energialla ryhtyi työhön. Viime vuosina hän matkusteli eri puolilla maatamme, aina Muurmannia, Karjalaa ja Bakua myöten, ollen aktiivisena sosialismin rakentajana, puhui erilaisissa tilaisuuksissa työtätekeville, oli kirjeenvaihdossa työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajain kanssa, toimitti zhurnaaleja "Saavutuksemme", "Za rubezhom", "SSSR na stroike", herätti ajatuksen kirjasarjojen — "XIX vuosisadan nuorukaisen historia", "Runoilijan kirjasto", "Kuuluisain miesten elämäkertoja" — julkaisemisesta. Hänen alotteestaan syntyivät sellaiset laajat julkaisut kuin "Tehtaiden historia", "Kansalaissodan historia". Alkavia kirjailijoita-itseopiskelijoita varten Gorjkij perusti zhurnaalin "Literaturnaja utshoba", julkaisi yhtämittaa

artikkeleita. Kirjoitti "Klim Samginin" II, III osan, näytelmät "Jegor Bylyitshev" ja "Dostigajev". Kaiken tämän lisäksi Maksim Gorjkij aktiivisesti osallistui fasismin- ja sodanvastaisten kansainvälisten järjestöjen työhön työtovereittensa *Romain Rollandin, Henri Barbussen* ym kanssa. Sovettimaamme puolustus oli Gorjkin mielestä kaikkein pyhin velvollisuutemme, kaikkein kallein asia. Vielä kuolinvuoteellaankin hän korosti sen tärkeyttä.

Maaliskuussa 1928 SSSR:n Sovnarkom erikoisella päätöksellä merkitsi Gorjkin ansiot kirjallisuudessa ja toukokuussa 1929 Sovettien V edustajakokouksessa hänet valittiin SSSR:n TpKK:n jäseneksi. V. 1934 Gorjkij astui Sovettikirjailijain liiton johtoon, ohjaamaan sen työtä.

Samoinkuin aikanaan Gorjkij oli läheisessä yhteydessä V. I. Leninin kanssa, oli hän myöskin suuren Stalinin ystävä, neuvotteli ja keskusteli usein hänen kanssaan ja nautti mitä suurinta kunnioitusta Sovettimaan kansanjoukkojen keskuudessa, kansanjoukkojen, jotka tulevat suuren kirjailijansa kirkkaan valoisan kuvan ainiaasti säilyttämään muistossaan.

Ei ollut sattuma, että Gorjkin elämä ja luomistyö olivat kiinteillä siteillä yhdistyneet voittaneen proletariaatin puolueeseen, sen suuriin johtajiin. Väsymättömänä taistelijana työtätekevien vapauden puolesta Gorjkij ei voinut olla näkemättä, että ainoastaan bolshevismi vie tämän vapautusasian loppuun asti. Bolshevismilta, sen maanalaiselta taistelulta, sen saavutuksista sosialismin rakentamisessa Gorjkij ammensi voimakkaita kiihokkeita luomistyölleen. Hän muokkası näitä kiihokkeita luomistyönerokkuutensa laboratooriossa ja rikastutti meitä taidetuotteilla, joista jokainen oli musertavana iskuna riistoyhteiskunnalle. Taidekuvissaan hän asetti *työn luovan osuuden* etutilalle. Hän oli *ihminen* tämän sanan parhaimmassa, ylväimmässä ja jaloimmassa merkityksessä.

M. Gorjkista taiteilijana *A. V. Lunatsharskij* sanoi, että "hänellä on erikoinen sija venäläisessä kirjallisuudessa ei ainoastaan aihepiirinsä laajuuden ja sosialistisen asenteensa, vaan myöskin välittömien kirjailijalahjojensa puolesta. Lahjakkuutensa puolesta G.. kuuluu maailmankirjailijoiden joukkoon. Tämä G:n kyky on selvitettävissä ei ainoastaan hänen perin monipuolisen ja mutkikkaan elämänsä rikkailla kokemuksilla, vaan myöskin herkällä havaintokyvyllä ja muistin laajuudella. G:n sanonnan värikkyyden ohella on sille ominaista myöskin musikaalisuus, hän on erittäin vaativa kielen, sanonnan selvyyden alalla. G:n kieli astuu miehekkäin askelin kuin marssissa. Hänen lahjakkuutensa loistavana piirteenä on myöskin luomiensa *tyyppien eheys ja eloisuus.* Hän muutamalla vedolla kuvaa henkilön ulkomuodon ja tarkasti tämänmukaiset ovat sitten hänen toimintansa ja luonteenomaiset sanontansakin. Hänen henkilötyyppinsä puhuvat syvämietteistä kieltä"...

Eipä siis olekaan ihme, että Gorjkilla oli tavattoman laaja lukijakunta, sillä hän oli alunpitäin kansankirjailija, vallankumouksellisen luokan joukkokirjailija. Ainoastaan voittaneen sosialismin maassa on mahdollista tällainen kirjailijan luomistyön yleiskansallinen luonne ja vain sellainen kirjailija kuin Gorjkij voi saada osakseen tämän yleiskansallisen tunteen. Kansa tosiaan rakasti *omaa Gorjkiaan,* nerokasta mestaria, raatajain vilpitöntä ystävää, "Äidin" luojaa, Leninin ja Stalinin ystävää, joka henkensä rikkaudet antoi kokonaan proletariaatin vapaustaistelulle, kommunismin asialle.

Gorjkij suoritti valtavan elämäntyön ja loppuvuosinaan hän erittäin tarmokkaasti seurasi sosialistisen kauden — stahanovilaisen kauden

elämänsykintää, stalinilaista huolenpitoa ihmisistä, stalinilaisen Konstitutsion aikaa. Hän kuoli merkityksellisenä aikana, elettyään uuden, onnellisen Sovettimaan merkkikauteen, jolloin maamme työtätekevät käsittelevät aikamme tärkeintä asiakirjaa — SSSR:n stalinilaista perustuslakia. Suuri kirjailija näki sen ajan, ne päivät, joista haaveili, joiden puolesta taisteli. Hän eli uuteen aikakauteen, josta puhuu stalinilainen Konstitutsio.

Maksim Gorjkij oli *suuri humanisti*, mutta jyrkästi eroava siitä, mitä porvarit nimittävät humanismiksi. Gorjkij hyvin käsitti, että proletaarinen humanismi ei ole ainoastaan saarna, vaan myöskin *toiminnan ohje*. Hän aseisti humanisminsa työn, tieteen ja kulttuurin kunnioituksella. Syvällinen ihmisrakkaus ja ylpeys ihmisluonteen ja sen mahdollisuuksien johdosta olivat Gorjkissa aivan kiinteässä yhteydessä suureen vihaan työtätekevän ihmiskunnan vihollisia kohtaan, kaikkea sitä kohtaan, mikä runtelee ihmissielua, — uskontoa, yksityisomistusta, fasismia kohtaan, joka ilmaisee kapitalismin kuolinkouristuksia. Mutta tämän suuren ihmisen sydän oli aina avoinna ystäville, joita hänellä oli miljooneja. Tämä side oli murtumaton, sillä sen perustana oli syvällinen, keskinäinen yhteisymmärrys.

Tämä rakkaus, viha ja ylpeys ohjasivat kaikkea Gorjkin toimintaa viime vuosina. Hän oli yksi kansalaissodan historian kirjoittajista, syövytti sovetti-ihmisten tajuntaan, varsinkin nuorisomme tajuntaan niiden sankaruuden, jotka taistelun tulessa loivat sovettivaltiota. Hän perusti kokeellisen lääketieteen instituutin, että ihminen, ihmiselimistö voisi tuloksellisemmin taistella luontoa vastaan, nostaa tämän taistelun sille asteelle, joka on mahdollista vain työtätekevien hallitsemassa maassa. *Mahdollisuuksiensa veroinen ihminen, sosialismin luoja, sosialismin rakentaminen — tämä oli Gorjkin luomistyön pääteemana.*

Syvällinen surumme suuren merkkimiehen, proletaarisen taiteen suurmestarin, koko Sovettiliiton kirjallisuuden johtajan haudalla lauhtuu vain sillä tietoisuudella, että Gorjkij tiesi: *Sosialismin asia ja ihmiskunnan asia on varmoissa käsissä; jokainen vuosi, kuukausi ja päivä yhä korkeammalle kohottaa sosialismin rakennusta, yhä valoisammaksi muuttuu raatajain elämä, yhä mahtavammin raikuu maapallon kaikilla kulmilla niiden aatteiden voitonmarssi, joiden puolesta hänen suuri sielunsa hehkui, jolle hän elämäntyönsä uhrasi.*

Puutteita NKP(b):n historian opetuksessa

N. RUBINSTEIN

SOSIALISMIN suurenmoiset voitot Neuvostoliitossa tuovat yhä uusia todistuksia Leninin—Stalinin puolueen linjan järkähtämättömästi oikeellisuudesta. Tämän johdatti mieliin tov. Kaganovitsh loistavassa puheessaan stahanovilaisten työläisten ja työläisnaisten Ensimmäisessä yleisliittolaisessa neuvottelukokouksessa:

"Se, mitä näemme ja kuulemme stahanovilaisten neuvottelussamme, Neuvostomaan parhaiden ihmisten neuvottelussa, — sanoi hän, — on meidän Leninin—Stalinin bolshevistisen puolueemme vuosikausia käymän, sitkeän ja jännittyneen vallankumouksellisen taistelun tulosta"[1].

[1]) Stahanovilaisten työläisten ja työläisnaisten Ensimäinen yleisliittolainen neuvottelukokous 14—17 päivänä marraskuuta v. 1935. Pikakirjoituspöytäkirja, s. 185. Suomeksi kirjasena, s. 3.

Lenin ja Stalin loivat teräksisen bolshevistisen puolueen. Vallankumouksellisten taistelujen tulessa he kasvattivat työväenluokan etujoukon, proletaarisen sosialistisen vallankumouksen mainehikkaan avangaardin.

Bolsheviikit taistelivat eturiveissä v. 1905 vallankumouksen barrikaadeilla. Taantumuksen synkkinä vuosina he valmistelivat joukkoja uusiin taisteluihin. Bolsheviikit kulkivat kapinaan nousseiden etunenässä Lokakuun suurina päivinä v. 1917. He olivat ensimäisissä riveissä, kun "kotimainen" porvaristo ja tilanherrat yhdessä interventtien kanssa yrittivät kansalaissodan tulisella renkaalla tukahduttaa nuoren neuvostovallan. Proletariaattia johtaen kommunistit herättivät henkiin pysähtyneet tehtaat, jälleen rakensivat maan teollisuuden ja maatalouden.

Bolsheviikit johtivat miljoonia työtätekeviä taisteluun sosialistisen rekontsruoinnin suuren stalinilaisen suunnitelman toteuttamiseksi ja voittivat tämän taistelun sitkeässä taistelussa luokkavihollisia ja näiden agenttuuria, vastavallankumouksen tielle luisuneita puoluevastaisia ryhmiä vastaan.

Bolsheviikit kulkevat sen suuren työtätekevien armeijan ensiriveissä, joka päättelee luokattoman sosialistisen yhteiskunnan rakentamista.

Ennen kuulumattomasti on kasvanut Leninin—Stalinin puolueen *avangaardiosuus.* Ja yhdessä tämän kanssa, päivä päivältä, tunti tunnilta lujittuu puolueen katkeamaton, verisiteinen yhteys työtätekevien miljooniin, lujittuvat ne puolueen puolueettomiin joukkoihin yhdistävät näkymättömät moraaliset siteet, joista on puhunut tov. Stalin.

Leninin—Stalinin puolueen ylevän historian ovat luoneet työväenluokan parhaat ihmiset, ihmiskunnan parhaat. Se on täynnä mieltä liikuttavia esimerkkejä sankaruudesta, itseuhrautuvaisuudesta ja miehuudesta, rajattomasta uskollisuudesta suuren proletaarisen vallankumouksen asialle.

Bolshevistisen puolueen historian opiskelu aseistaa kommunistin voiton ehtojen ja keinojen ymmärtämyksellä, kohottaa vallankumouksellista valppautta.

Juuri tämän vuoksi on puolueen historia avaimena Marxin-Engelsin-Leninin-Stalinin opin omaksumiseen, puoluepropagandan kulmakivenä.

Eivät suotta puolueen keskuskomitea ja tov. Stalin herkeämättä johda puolueen historian opiskelua ja propagandaa.

Leninismin rautaiseen taistelufondiin tuli v. 1931 julkaistu tov. Stalinin kirje aikakauslehti "Proletarskaja revolutsian" toimitukselle. Tämä kirje paljasti trotskilaiset salakuljettajat ja mädän liberalismin näihin suhtautumisessa, kohotti puoluerivien valppautta.

Tämän jälkeenkin ovat Keskuskomitea ja toveri Stalin usein palanneet puolueen historian opiskelun ja propagandan kysymyksiin.

V. 1935 antoi Keskuskomitea perinpohjaisen osotuksen siitä, kuinka tärkeätä on tutkia puolueemme historiaa, niitä otteita ja metodeja, joita kaikenlaiset puoluevastaiset ryhmät käyttivät taistelussaan puoluetta vastaan, ja erikoisesti sen taistelun taktiikkaa ja otteita, jonka avulla Leninin—Stalinin puolue paljasti ja murskasi nämä puoluevastaiset ryhmittymät.

NKP(b):n Keskuskomitean tämä osotus asetti täydessä mitassaan kysymyksen puolueen historian lokakuun jälkeisen kauden opiskelun välttämättömyydestä.

Puolueen Leningradin kaupunkikomitean pleenumin päätös "Puolueorganisaatorisen ja poliittisen kasvatustyön tehtävästä 29 p:ltä maalisk. v. 1935" vaatii puoluehistorian opetuksen asettamista asianvaatimalle tasolle.

Puolueen historian propagandan kysymykset asetti Keskuskomitea uudestaan päätöksessään "Propagandatyössä lähimmällä kaudella" ke-

säk. 14 p:ltä v. 1935. Tässä päätöksessä osotettiin sekä puolueen historian opiskelun merkitys puolueemme voiton ehtojen ja keinojen ymmärtämisen kannalta että annettiin myöskin mitä tärkeimpiä periaatteellisia ohjeita puolueen narodnikkilaisuutta, mensheviikkejä ja es-erriä vastaan käymän taistelun tutkimisesta, puolueen Lokakuun jälkeisenä kautena trotskilaisuutta, trotskilais-zinovjevilaista vastavallankumouksellista ryhmää, oikeistoukloonia, "vasemmisto"-kommunisteja ja muita puoluevastaisia ryhmittymiä vastaan käymän taistelun tärkeimpien etappien selvittämisestä. Osotettiin, että puolueen historian opiskelun tulee tapahtua Leninin ja Stalinin teosten, puolueen edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomiteain pleenumien materiaalin perustalla.

V. 1935 alettiin tov. Stalinin välittömällä osanotolla valtava työ, joka on merkitykseltään arvaamaton lisä puolueen historiaan. Tarkoitamme "Kansalaissodan historian" päätoimituksen työtä ja niitä monilukuisia periaatteellisia korjauksia ja lisäyksiä, joita tehtiin "SSSR:n Kansalaissodan historian" I osaan ja jotka loivat kirkasta valoa puolueen historian tärkeimpiin kysymyksiin, antoivat mahdollisuuden opiskella tätä historiaa stalinilaisella syvyydellä ja selvyydellä tehtyjen osotusten perusteella.

Tov. Stalinin monilukuiset osotukset, Keskuskomitean puolueen historian opiskelun ja propagandan kysymyksiin kohdistama valtava huomio on myötävaikuttanut työn laajaan kehittämiseen tällä alalla. Tavattomasti on kasvanut mielenkiinto puolueen historian opiskeluun. Kilvan luetaan puolueen historialle omistetut kirjat ja kirjoitukset. Kymmenet tuhannet kerhot työskentelevät bolshevismin historian perusetappien opiskelemisessa. Tavattoman tärkeätä on alkuperäisten lähteiden — Leninin ja Stalinin teosten — opiskelu, johon erikoisesti viimeakoina on mielenkiinto suuresti kasvanut.

Puoluedokumenttien tarkastuksen yhteydessä, joka kohotti koko puoluetyötä, kasvoi erikoisesti halu tuntea puolueen historia. Opiskelemalla Leninin-Stalinin puolueen historiaa karaistuvat ja kohottavat valppauttaan sadattuhannet kommunistit ja nuorisoliittolaiset.

Mutta olisi mitä vahingollisin virhe tyytyä saavutettuun. Itse puolueen historian propagandan kehittäminen kohottaa tälle työlle asetettavia vaatimuksia, merkitsee välttämättömyyttä päättävästi poistaa ne sietämättömät puutteet joita puolueen historian propagandassa vielä on.

NKP(b):n KK:n ja SSSR:n KKN:n päätöksellä kansalaishistorian oppikirjoista tammikuun 26 p:ltä v. 1936 ja tovereiden Stalinin, Kirovin ja Zhdanovin julkaistuilla huomautuksilla historian oppikirjojen konspekteista on tavaton merkitys puolue-historian tieteelle ja puolueen historian propagandalle. Nämä KK:n päätökset ja huomautukset oppikirjojen konspekteista auttavat löytämään puutteet puolueen historian propagandassa ja osottavat keinot niiden voittamiseen.

Puolueen historian propagandan peruspuute on siinä, että tätä historiaa, joka on täynnä maineikkaita tosiasioita, Leninin-Stalinin puolueen parhaiden poikien sankarillisia taisteluja ja urotöitä, historiaa, jonka sisältörikkaudelle ja loistavuudelle ei löydy vertaa opetetaan monissa puolueopiskelukerhoissamme ja kouluissamme yhäkin vielä käsitteellisesti, kaavamaisesti ja kuivasti.

Kerhojen ohjaajat eivät itsekään, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, tutki puolueen historian konkreettista ainehistoa, eivät tutki sitä konkreettista tilannetta, jossa puolue on taistellut. Tällaiset propagandistit, vain yleisillä määritelmillä, operoiden, riistävät puolueen historian propagandalta sen taistelute-

hoisuuden, todella bolshevistisen puolueisuuden.

Seurauksena on, että kerhojen opiskelijat usein oppivat pelkän kaavan: todellisen, elävän historian asemesta opitaan mekaanisesti ulkoa yleisiä määritelmiä ymmärtämättä näiden olemusta ja merkitystä. Sen asemesta, että valmennettaisiin *taistelijoita* sosialismin asian puolesta, jotka olisivat kommunistisen tietoisuuden läpitunkemia ja valppaita ja jotka osaisivat käyttää puolueen valtavaa historiallista kokemusta aseena taistelussa, kommunisteille tyrkytetään bolshevismille epäolennaisia esilukijain ja vain erilaisia sitaatteja tuntevain lavertelijain tapoja.

Näin vääristellään usein puolueen historian propagandan tärkeä tehtävä.

Monien puolueen historian kerhojen tarkastuksen materiaali osottaa kuinka levinneitä ovat nämä mitä suurimmat puutteet.

Kirovin nimelle omistettu valtion I:n kellotehtaan korkeamman tyypin puoluehistorian opiskelupiirin opiskelijat Moskovassa (propagandisti tov. Shnerson) kertoivat tarkastajalle, että heidän piirissä ei Leninin eri teosten opiskelua sidota puolueen historian konkreettisiin faktoihin, ja tämän vuoksi opiskelijat kohtaavat vaikeuksia Leninin teosten opiskelussa.

Opiskelija tov. Silinova kertoo: "Minä luin Leninin selostuksen "V. 1905 vallankumouksesta". Lenin puhuu siinä, että metallistit kulkivat vallankumouksen etujoukossa, että kaupungin työläisten taistelun vaikutuksen alaisena talonpoikaisto esiintyi tsarismia vastaan. Minua haluttaa tietää, missä oli sellaisia lakkoja, jotka vaikuttivat talonpoikaiston kapinaan nousemiseen maaseudulla."

"Krasnij Oktjabr" tehtaan NKP (b):n historian opiskelukerhon opiskelijat (propagandisti tov. Tkatsev) tuntevat esimerkiksi "Iskran", mutta eivät tiedä milloin, minä vuosina "Iskra" ilmestyi...

Puolueen historian opiskelukerhon opiskelutilaisuuden aikana makaroonitehtaalla (propagandisti tov. Demidov) kävi ilmi, että opiskelijat olivat mekaanisesti omaksuneet määritelmän helmikuun vallankumouksesta porvarillis-demokraattisena vallankumouksena, mutta eivät käsittäneet sen olemusta. "Käsittivät siten, — kertoo itse propagandisti, — että vallankumoukseen otti porvaristo aktiivisesti osaa." On aivan selvää, että tällainen materiaalin "omaksuminen" johtuu tosiasioiden tietämättömyydestä.

Nuorisoliittolaiskerhon johtaja "Parizhkaja kommuna" tehtaalla, propagandisti tov. Dmitrijev, asettaa opiskelijoille yleisiä kysymyksiä vallankumouksen liikkeellepanevista voimista ja luonteesta, bolsheviikkien ja mensheviikkien suhtautumisesta ammattiliittoihin, sen sijaan että johtaisi opiskelijat oikeisiin vastauksiin näihin kysymyksiin konkreettisen aineiston, v. 1905 vallankumouksen selvien faktojen tutkimisen perustalla. Seurauksena on, kertoo tarkastaja, että tunnilla ei propagandisti saanut "yhteenkään kysymykseen täydellistä ja oikeata vastausta, useat opiskelijat vastasivat "vaikenemisella", ja niiden vastaukset, jotka puhuivat, olivat luonteeltaan aika lakoonisia".

Mendelejevin instituutissa, puolueen historian korkeampityyppisen opiskelukerhon tilaisuudessa (propagandisti tov. Deztjarov) kävi ilmi, että luettuaan Leninin kirjoituksen "Kamenjevin esiintymisestä TPKK:ssa Tukholman konferenssin johdosta", joka leimaa Kamenjevin puoluevastaisen käyttäytymisen, eivät opiskelijat ymmärtäneet tätä kirjoitusta, sillä he eivät tunteneet kysymyksen faktillista puolta.

Muodollisesta suhtautumisesta puoluehistorian propagandaan antaa luonteenomaisen esimerkin Moskovan jarrutehtaan opiskelukerho (propagandisti tov. Elman).

Tässä kappale kerhon opiskelutilaisuuden pikakirjoituspöytäkirjasta:

Ohjaaja: Me puhumme tilanteesta,

joka oli minkä vallankumouksen edellä?

Opiskelija: V:n 1905 vallankumouksen.

Ohjaaja: Ja minkälainen tämä vallankumous oli sisällöltään?

Opiskelija: Porvarillis-demokraattinen.

Ohjaaja: Mitkä luokat tässä esiintyvät tämän vallankumouksen perusliikkeellepanevana voimana?

— Opiskelija: Proletariaatti ja talonpoikaisto.

Ohjaaja: Kenelle tässä vallankumouksessa kuuluu johtava osuus? Tässä tulee puhua leniniläisestä kasvamisen opista. Kuka esiintyi hegemonina?

Opiskelija: Työväenluokka.

Ohjaaja: Kuka katsoi, että porvariston tulee olla hegemonina? jne.

Miksi muuksi kuin hengettömän formalismin näytteeksi voi nimittää tällaista puolueen historian "propagandaa"? Ei saa saattaa typerän maineeseen propagandistin suurta nimeä, ei saa ohjata puolueen historian opiskelukerhoa siten, että muutetaan puolueen sankarillisen historian opiskelu, vastoin kaikkia toveri Stalinin ja KK:n ohjeita, määritelmien ulkoaoppimiseksi, jonkinlaiseksi "katekismuksen" päähän päntäämiseksi.

NKP(b)n Lokakuun rajonikomitea Moskovassa teki oikein, kun asetti tov. Elmannin opiskelupiirin työn rajonikomitean pleenumin käsiteltäväksi. Lokakuun rajonikomitean pleenumi osotti, että viedessään tunteja teemasta "Vallankumouksellinen liike Venäjällä v:n 1905—1907 vallankumouksen aattona" ei toveri Elman kertonut opiskelijoille yhdestäkään lakosta, ei yhdestäkään talonpoikain esiintymisestä tilanherroja vastaan, ei käyttänyt materiaalia tov. Berian selostuksesta "Kysymykseen bolshevististen järjestöjen historiasta Taka-Kaukaasiassa".

Nämä samat puutteet puolueen historian propagandassa paljastuivat neuvottelukokouksessa NKP(b):n puoluepropagandan ja agitatsion osastolla, jossa kuultiin kahden puolueen historian opiskelukerhon toimintaselostukset. Näiden opiskelukerhojen opiskelijat eivät voineet vastata aivan elementtaarisiinkaan kysymyksiin, esimerkiksi siihen, minkävuoksi edustajakokouksen piti kokoontua Lontoossa, kuka kukisti itsevaltiuden, millainen hallitus muodostui itsevaltiuden kukistamisen jälkeen, minkälaisia tehtäviä asetti Lenin puolueelle helmikuun vallankumouksen jälkeen. Tämän sijasta monet näiden ryhmien opiskelijat "tiesivät" määritelmiä porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kasvamisesta sosialistiseksi, liikkeellepanevista voimista. On sanottava, että kysymyksessäolevien opiskelukerhojen eräät opiskelijat eivät opiskele puolueen historiaa ensimmäistä vuotta. Esimerkiksi eräs opiskelija, puolueen jäsen vuodesta 1928, tuotannollisesta työstä vapautettu verstaan ammattiliitto-organisaattori, joka oli v. 1927 opiskellut polittiedon koulussa ja vv. 1928, 1929, 1930, 1931 ja 1932 puolueen historian opiskelukerhoissa ja marxilais- leniniläisissä kerhoissa, ei ole omaksunut Leninin teoksen "Mitä tehdä?" perusasettamuksia, ei tiedä mitään "Taisteluliitosta työväenluokan vapauttamiseksi", ei myös puolueen I, II, ja III edustajakokouksista; likvidaattoreista tämä opiskelija tiesi vain yleisiä kohtia, ilmituoden täydellisen konkreettisten faktojen tietämättömyyden.

Toinen kerhon opiskelija, sorvarivalmentaja, puolueen jäsen vuodesta 1932 joka oli neljä vuotta opiskellut puoluekerhoissa, tunsi vain eräitä yleisiä kohtia puolueen historiasta ja ei ollenkaan tuntenut konkreettista historiallista materiaalia.

KK:n puoluepropagandan ja -agitatsion osastolla selostaneiden opiskelupiirien opiskelijat osottivat itse syyn sekaviin vastauksiinsa puolueen historian yksinkertaisiin kysymyksiin. Eräs heistä sanoi: "Me tunnemme tämän ajankohdan, *mutta ilman yksityiskohtia*".

Kuinka paljon onkaan vielä propagandisteja, jotka ovat tähän saakka olleet varmoja siitä, että voidaan tuntea vissi kausi puolueen historiasta tuntematta "yksityiskohtia" s.o. tuntematta *faktoja*, historiallista tilannetta.

Eivät ole harvoja ne tapaukset, jolloin propagandisti omistaa kerhon koko opiskelutilaisuuden jonkin probleemin selvittämiseen ilman mitään yhteyttä puolueen historian konkreettisiin faktoihin ja sitten lopussa puhuu muutamin sanoin puoluevastaisen oppositsion keinoista ja metodeista taistelussa puoluetta vastaan. On ymmärrettävä, että tällainen puolueen historian opettaminen vääristelee KK:n osotukset puoluevastaisten ryhmittymäin keinojen ja metodien tutkimisesta ja erikoisesti niiden metodien tutkimisesta, joiden avulla puolue murskasi nämä ryhmittymät. Vain tutkien kronologisen johdonmukaisesti NKP(b):n historian faktoja, tuntien sen yleishistoriallisen taustan, jolla kehittyi puolueen taistelu kysymyksessä olevalla kaudella, voidaan tehdä selväksi koko sen tilanteen jännittyneisyys, jossa puolue taisteli esimerkiksi vastavallankumouksellista trotskilais-zinovjevilaista blokkia vastaan, tehdä selväksi se, miten oppositsio naamioitui eri etapeilla, kuinka se muodostui puoluevastaiseksi fraktsioksi ja ryhmittymäksi, minkälaista hajotustyötä se teki puoluetta vastaan ja miten puolue, paljastaen kaikenlaisen oppositsion käyttämän naamioituksen, kaksinaamaisuuden, petturuuden ja parjauksen, tiivisti rivinsä ja Stalinin johdolla täydellisesti murskasi puoluevastaiset oppositsiot.

On välttämätöntä esimerkiksi tuntea ei ainoastaan XIV edustajakokouksen päätökset, vaan myöskin se tilanne, jossa XIV edustajakokous kokoontui, miten Zinovjev ja Kamenjev kävivät fraktsiotaistelua Keskuskomiteaa vastaan, yrittäen käyttää hyväkseen nuorisoliittoa, ollen kaksinaamaisia ja pettäen puolueen perusjärjestöjä sekä petoilisesti soluttaen edustajakokoukseen omia ehdokkaitaan. Täytyy tutkia ne faktat, jotka ovat yhteydessä zinovjevilaisten paljastamiseen XIV edustajakokouksessa, Keskuskomitean seuraaviin toimenpiteisiin, joka lähetti parhaimpia jäseniään Leningradiin, jotta siellä, työläisjatsheikoissa, revittäisiin naamari puolueen vihollisilta.

Vain kaiken tämän tietäen voidaan käsittää, miten muodostui zinovjevilaisten vastavallankumouksellinen valkokaartilainen ryhmä, ja miten, minkälaisin keinoin, puolue v. 1925 antoi säälimättömän vastaiskun zinovjevilaisille, löi viholliset. Ja nämä tiedothan juuri ovat välttämättömiä kommunistin vallankumouksellisen valppauden kohoittamiseksi, sitä varten, että hän puolueen historian kokemuksen perustalla oppisi paremmin tuntemaan vihollisen, osuvammin lyömään sitä, oppisi ymmärtämään puolueen *politiikkaa*.

Olisi virheellistä selvittää puolueen historian propagandassa ilmenevä abstraktisuus ja kaavamaisuus joillakin satunnaisilla seikoilla. Olevat puutteet puolueen historian opiskelussa ja propagandassa johtuvat ennenkaikkea välinpitämättömyydestä niihin mitä suurimman merkityksen omaaviin tosiasioihin nähden, joista puolueemme maineikas menneisyys on niin rikas. Epäilemätöntä on, että tässä välinpitämättömässä suhtautumisessa tosiasioihin on ilmennyt marxilaisvastaisten, leniniläisvastaisten, asiallisesti likvidaattoristen, tieteellisvastaisten katsantokantojen vaikutus historia-tieteeseen, katsantokantojen, jotka ovat ominaisia n.s. Pokrovskin historialliselle koulukunnalle, josta puhutaan NKP(b):n KK:n ja KK:n SSSR:n KKN:n päätöksessä.

Riittää, kun muistuttaa mieleen Pokrovskin suhteen historiallisiin faktoihin faktoina lainausmerkeissä, hänen määritelmänsä historiatieteestä tieteenä, jonka konkreettisuus on "pettävää", "menneisyyteen vajon-

neena politiikkana", jotta käsittää näiden leniniläisvastaisten asettamusten vahingollisen vaikutuksen puolueen historian opiskeluun.

On ymmärrettävä, että yliolkainen suhtautuminen puolueen historian faktoihin, huolimattomuus kronologian ja sen tilanteen tuntemisen suhteen, jossa puolue on taistellut, puolueemme menneisyyden persoonattomaksi tekeminen on jarruna tov. Stalinin osotusten ja Keskuskomitean puoluehistorian propagandasta tekemän päätöksen toteuttamisen tiellä.

Puheessaan NKP(b):n KK:n yhteydessä toimivan Sverdlovin Propagandistien korkeakoulun avajaistilaisuudessa helmik. 7 p:nä v. 1936 NKP(b):n KK:n sihteeri tov. Andrejev osotti, että

"valitettavasti meillä sellaisen tärkeän aineen kuin puolueen historian opetukseen ja oppikirjoihin nähden asia on yhtä huonolla kannalla kuin sekä SSSR:n historiaan että yleiseen historiaan nähden, joista KK ja KKN päätöksessään sanoivat, että: "yleisen historian opettamisen asemesta elävässä, puoleensavetävässä muodossa, valaisemalla tärkeimpiä tapauksia ja tosiasioita niiden kronologisessa johdonmukaisuudessa ja antamalla luonnekuvan historiallisista henkilöistä, oppilaille annetaan abstraktisia yhteiskunnallis-taloudellisten muotojen määrittelyjä, täten korvaten yhtäjaksoisen yleisen historian esityksen sosiologisilla sheemoilla."

Ilman näiden puutteiden päättävää poistamista ei puolueen historian propagandaa voida tehdä aseeksi, joka on bolshevikeille välttämätön puolueemme taistelun ehtojen ja keinojen käsittämistä ja tulevia taisteluja varten.

Lenin ja Stalin ovat aina osottaneet puolueen historian faktojen ja sen historiallisen tilanteen, missä nämä tapahtuvat, tutkimisen poikkeukselliseen merkitykseen.

Teoksessa "Vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa" Lenin puhuu siitä, että graniittisella teoreettisella perustalla syntynyt bolshevismi on uurtanut sellaisen käytännön historian, "joka kokemuksen rikkauteen nähden ei löydä vertaansa koko maailmassa"[1]). Juuri tätä käytännön historiaa, tätä mitä rikkainta kokemusta, joka muodostuu konkreettisista historiallisista faktoista, kehoitti Vladimir Iljitsh opiskelemaan.

Kirjoituksissaan propagandatilaisuuksien järjestämisestä puolueen ohjelmakysymyksistä tammi- helmikuussa v. 1904 Lenin kiinnittää erikoista huomiota ei ainoastaan ohjelman asettamusten formulointiin, vaan myöskin sen kertomiseen, missä tilanteessa, millaisessa taistelussa syntyivät nämä asettamukset, s.o. faktoihin perustuvaan, todella historialliseen kertomiseen.

Vladimir Iljitsh kirjoittaa näissä kirjoituksissa: "Kolme kohdetta keskustelussa ohjelmasta: eräiden *formuleerauskysymysten* selvittäminen, kertomus ohjelman laatimisesta, kuulijoiden tutustuttaminen ohjelman muokkaamisprosessiin".[2]).

Puolueen historian faktojen opiskelun välttämättömyydestä puhuu Lenin myöskin kirjoituksessaan "Sosialismi ja sota". Bolshevikkien taktiikasta Lenin kirjoittaa:

"**Ei voida oikein ymmärtää tätä taktiikkaa kuin myöskään sosialidemokratian nykyistä asemaa maassamme syventymättä puolueemme historiaan. Tämän vuoksi meidän tulee tässäkin palauttaa lukijan mieleen perusfaktat tästä historiasta**"[3])

Paljastaessaan puolueen historian trotskilaiset väärentäjät ja salakuljettajat korosti tov. Stalin puolueen historian todellisten faktojen valtavaa merkitystä taistelussa väärentäjiä vastaan.

"...Kääntyminen bolsheviikkien todellisten tekojen ja todellisen historian puoleen — kirjoitti tov. Stalin, — olisi osottanut, että Slutskin opettajat — trotskilaiset — olivat **pää-** ja **perusryhmä,** joka juurrutti Venäjällä keskustalaisuutta ja perusti sitä varten erikoisjär-

---

1) **Lenin,** Kootut teokset XXV. s. 175
2) Leninskij sbornik XV. s. 285.
3) **Lenin,** Kootut teokset XVIII. s. 218 (harvennus minun. — **N. R)**

jestön keskustalaisuuden ahjoksi elokuun blokin muodossa.

Bolsheviikkien tarkastaminen heidän tekojensa perusteella olisi lopullisesti paljastanut Slutskin puolueemme historian väärentäjäksi, joka yrittää peitellä sodanedellisen trotskismin keskustalaisuutta valheellisesti syyttämällä Leniniä ja bolsheviikkeja keskustalaisuusvaaran aliarvioinnista."[1])

Edempänä tov. Stalin kirjoittaa:

"Mutta mitä ne tosiasiat Leninin elämästä ja toiminnasta liikuttavat Volosevitsheja? Volosevitshit kirjoittavat sitä varten, että maalattuaan itsensä bolshevistisella värillä, voisivat viedä leniniläisvastaisen salakuljetustavaransa lävitse, syytää valhetta bolsheviikkien niskaan ja väärentää bolshevistisen puolueen historiaa".[2])

Välinpitämättömyys puolueen historian faktoihin on ristiriidassa Leninin ja Stalinin osotusten kanssa, eikä sillä ole mitään yhteistä puolueen historian todella bolshevistisen opiskelun kanssa.

Kysymys ei tietenkään ole faktojen mekaanisesta "päähänpänttäämisestä". Propagandistin tulee faktojen opiskelun lujalla pohjalla johtaa opiskelija niiden bolshevistiseen yleistämiseen Leninin ja Stalinin lausuntojen perustalla. Opiskelijan tulee tehdä perusteellisesti itselleen selväksi, että puolueen edustajakokousten ja konferenssien päätökset, Leninin ja Stalinin teokset, ja määritelmät, jotka yleistävät puolueen strategian ja taktiikan eri etapeilla, — eivät mitenkään ole yksinkertaisesti "kirjallisia tuotteita", vaan että ne ovat muodostuneet Leninin—Stalinin puolueen pitkä-aikaisessa sankarillisessa ja voittoisessa taistelussa. "Koko historiamme, — sanoi tov. L. M. Kaganovitsh, — on luokkamme parhaimpien, etumaisimpien ainesten, proletariaatin diktatuurin voiton, luokkien hävittämisen ja kommunismin puolesta käymän sankarillisen taistelun organisatsio, ohjelma, strategia ja taktiikka."

Emme ilman syytä näe kokonaan toista kuvaa siellä, missä propagandisti täydentää työtään kertomuksilla puolueen historian elävistä tosiasioista. Niinpä kerhon ohjaaja tov. Leonov, "Geofisika" tehtaalla Moskovassa, joka itse on paljon lukenut, on päässyt siihen, että hänen opiskelijansa antavat oikean arvion proletariaatin osuudesta v:n 1905 vallankumouksessa ja tuntevat puolueen III edustajakokouksen päätökset. Tarkastaja kertoo, että tov. Leonovin kerhon opiskelijat perustelivat vastauksena hänen kysymyksiinsä erilaisia väittämiä konkreettisilla historiallisilla faktoilla, kertoivat esimerkiksi Ivano-Voznesenskin työläisten edustajain neuvostosta, siitä, miten tapahtui Moskovan aseellinen kapina, jne. Puolueen historian tällainen opiskeleminen, kaavallisuuden ja skolastiikan voittaminen todellisesti aseistaa ja kasvattaa puolueen jäseniä. Puoluekomitea ei syyttä vahvistanut tov. Leonovin kerhon 22:sta opiskelijasta 18 keskustelijaksi ja kaksi suorittavat jo tehtaassa propagandatyötä.

Tov. Leonovin ja toisten parhaiden propagandistien kokemus osottaa, miten paljon voi tehdä propagandisti, joka tuntee puolueen todellisen historian ja joka aseistaa opiskelijoita leniniläisten ja stalinilaisten yleistysten käsittämisellä elävien faktojen ja mieltäliikuttavien tapausten opiskelemisen perustalla.

Puolueen historiassa ei ole kausia, jotka eivät olisi rikkaita tällaisista tapauksista.

Propagandistin tulee, esimerkiksi kertoessaan opiskelijoille puolueen taistelusta maalis- helmikuussa v. 1917, selvittää se tilanne, jossa puolue taisteli. Rajoittumatta kaksoisvallan määrittelyyn, hän on velvollinen osottamaan, keistä oli kokoonpantu Väliaikainen hallitus, kuka johti työläisten edustajain neuvostossa. Propagandistin tulee kertoa, kuinka Lenin helmikuun porvarillisdemokraattisen vallankumouksen jälkeisinä ensi päivinä arvioi tilanteen Venäjällä, kertoa Leninin tu-

[1]) **Stalin,** "Leninismin kysymyksiä", s. 175, 10:s painos, suom. laitos, ss. 791—792.

[2]) Sama lähde, s. 477.

losta Venäjälle, siitä, miten hän esiintyi "huhtikuun teeseillä", miten työläisjoukot ottivat vastaan Leninin ja miten ulkolaiset ja kotimaiset kapitalistit yhdessä mensheviikkien ja es-errien kanssa "valmistautuivat" Leninin tuloon levittäen halpamaista parjausta bolshevistisen puolueen ja työväenluokan suuresta johtajasta.

Puhuessaan v. 1917 huhtikuun konferenssista, propagandistin tulee kertoa siitä tilanteesta, jossa kokoontui puolueemme ensimmäinen legaalinen konferenssi, edustajain lukumäärästä tässä konferenssissa, puolueen tilasta näinä aikoina, puolueen sanomalehdistön painosmääristä, Leninin ja Stalinin esiintymisistä Kamenjevia vastaan ja "vasemmistolaisia" opportunisteja vastaan. Vain silloin tulee kerhon opiskelijoille hyvin ymmärretyksi ja perusteellisesti omaksutuksi "Kansalaissodan historian SSSR:ssä" Päätoimituksen esittämä mainio määritelmä: "Huhtikuun konferenssi suuntasi bolsheviikkien puolueen taisteluun porvarillis-demokraattisen vallankumouksen sosialistiseksi kasvamisen puolesta".

Aivan samoin puolueen VI edustajakokouksesta puhuttaessa on välttämätöntä kertoa siitä puolilegaalisesta tilanteesta, jossa edustajakokous kokoontui, tov. Stalinin välittömästä johdosta edustajakokouksessa, siitä, että Lenin oli silloin maanalaisuudessa, edustajakokouksen päiväjärjestyksestä, tov. Stalinin tärkeimmistä esiintymisistä taistelussa oikeisto-opportunisteja ja trotskilaisia vastaan, heinäkuun jälkeisistä tapahtumista, siitä valtavasta työstä, jonka puolue kehitti rintamalla, talonpoikaiston keskuudessa, nuorison keskuudessa, ammattiliitoissa, kunnallishallinnoissa, osakunnissa ja klubeissa, puoluelehdistön työstä. Vain silloin opiskelijat perusteellisesti ymmärtävät "Kansalaissodan historian SSSR:ssä" Päätoimituksen määritelmän: "VI edustajakokous suuntasi puolueen aseelliseen kapinaan."

Propagandisti tavallisesti sivuuttaa *paikallisten järjestöjen historian*, unohtaen, että ilman sitä ei voi olla puhettakaan puolueen historian todellisesta opiskelusta. Propagandistien tietämättömyyteen paikallisten järjestöjen historiasta ovat suuresti syyllisiä myös istpartit, jotka ovat jääneet syrjään puolueen historian propagandan laajentuneesta työstä. Istparttien ja puoluearkistojen johtajat ja työntekijät nähtävästi katsovat, että heitä ei koske Keskuskomitean päätökset puolueen historian propagandasta, NKP(b):n KK:n ja SSSR:n KKN:n päätökset historian oppikirjoista, toverien Stalinin, Kirovin ja Zhdanovin huomautukset.

Puoluekomiteoiden on aika ryhtyä parantamaan istparttien ja puoluearkistojen työtä, vetää tähän työhön parhaita propagandisteja.

Erikoisen sietämätöntä on bolshevistisen puolueen historian tärkeimpien etappien huomioimatta jättäminen SSSR:n kansallisissa tasavalloissa ja alueilla. Tadzhikistanin ja Turkmenistanin etumaisten kolhoosilaisten neuvottelukokouksessa puhui toveri Stalin, että "entisestä epäluottamuksesta SSSR:n kansojen välillä on jo kauan sitten tehty loppu, että epäluottamus on vaihtunut täydelliseen yhteisymmärrykseen, että ystävyys SSSR:n kansojen välillä kasvaa ja lujittuu. Tämä, toverit, on kalleinta, mitä bolshevistinen kansallisuuspolitiikka on meille antanut."

Kommunistien, kandidaattien, myötämielisten ja nuorisoliittolaisten tulee tietää miten, millaisissa oloissa, millaisessa taistelussa puolue Leninin ja Stalinin johdolla on toteuttanut bolshevistista kansallisuuspolitiikkaa, miten puolueemme johti kansallisia vapautusliikkeitä, tsarismin sortamien Venäjän kansojen proletariaatin ja talonpoikaiston taistelua ja miten puolue saattoi nämä kansat vapautukseen kansallisesta sorrosta ja lujitti erinomaisen

ystävyyden SSSR:n kansojen välillä.

Äskettäin julkaistut kokoelmat Leninin ja Stalinin puheita Ukrainasta, tov. Berian kirja, tov. Kirovin kirjoitusten ja puheiden kokoelma osottavat, millainen mitä tärkein materiaali meillä on olemassa näiden kysymysten tutkimista varten.

Puheessaan "Puoluedokumenttien tarkastuksen yhteenvedot UKP (b):ssa ja puoluetyön tehtävät" tov. Postishev mitä rikkaimman konkreettisen aineiston perustalla puolueen käymästä taistelusta kaksinaamaisia — "borotjbistien" puolueen johtajien aseistariisuuntumatonta osaa ja "ukapistien" johtavaa ydintä — vastaan, joka taistelu käytiin toverien Stalinin ja Kaganovitshin johdolla, korosti näiden UKP(b):n historian faktojen opiskelemisen käytännöllistä merkitystä puoluejärjestöjen valppauden tehostamiseksi:

"Tämä kappale UKP(b):n historiasta täytyy meidän kaikkien hyvin tuntea ja muistaa. Meidän tulee päästä siihen, että puolueemme jokainen jäsen ja jokainen nuorisoliittolainen tuntisi ja muistaisi nämä sivut Ukrainan bolsheviikkien taistelusta pikkuporvarillisia natsionalistisia puolueita vastaan. Tämä tulee olemaan takeena vallankumouksellisen valppauden yhäkin suuremmasta tehostumisesta meidän riveissämme."[1])

Poikkeuksellinen merkitys on *Leninin, Stalinin ja heidän asekumppaniensa sankarillisen elämän ja taistelun tutkimisella.* Puolueen parhaiden poikien elämänkerran opiskelun tärkeydestä puhui aikanaan Vladimir Iljitsh. Puheessaan "J. M. Sverdlovin muistolle" Yleisvenäläisen TpKK:n ylimääräisessä istunnossa maalisk. 18 p:nä v. 1919 Vladimir Iljitsh osotti:

"Tov. J. M. Sverdlovin muisto on oleva ei vain ikuinen symbooli vallankumouksellisen uskollisuudesta omalle asialleen, ei vain esimerkki käytännöllisen selväjärkisyyden ja käytännöllisen taitavuuden, täydellisen yhteyden joukkoihin ja niiden suuntaamistaidon yhdistymisestä, **vaan on oleva myöskin takeena siitä, että yhä laajemmat proletaarien joukot, pitäen johtotähtenään näitä esimerkkejä, menevät eteenpäin ja eteenpäin maailman kommunistisen vallankumouksen täyteen voittoon".**[1])

Puolueemme jäsenet, nuorisoliittolaiset ja kaikki työtätekevät eivät aiheetta lue niin suurella mielenkiinnolla Leninin elämäkertaa. Aiheetta eivät he sellaisella liikutuksella lue tov. Berian kirjaa, muistelmia tov. Stalinin kumouksellisesta toiminnasta, Barbussen kirjaa Stalinista.

Mutta meidän propagandistimme tekevät vielä kovin vähän sen hyväksi, että Leninin esikuva, Stalinin sankarillinen elämä, heidän taistelukumppaniensa: Kirovin, Kuibyshevin, Dzerzhinskin, Frunzen, Sverdlovin, Voroshilovin, Ordhzonikidzen, Kaganovitshin, Molotovin maineikkaat elämäkerrat tulisivat puolueen jäsenten omaisuudeksi, aseistaisivat bolsheviikkeja ollen mainioina esimerkkeinä taistelusta ja työstä, jonka perustalla on kasvatettava itseään jokaisen bolsheviikin ja jokaisen nuorisoliittolaisen taistelussa kommunismin puolesta, Leninin-Stalinin asian puolesta. Tätä tehtävää ei propagandistin myöskään tule täyttää yleisten määritelmien perustalla, vaan käyttäen elävää, konkreettista aineistoa.

Propagandistin tehtävä on osoittaa, miten tov. Stalin 90-luvun lopussa, taistelussa legaalisia marxilaisia vastaan, johti ensimmäisten sosialidemokraattisten kerhojen työtä: jo v. 1902 Taka-Kaukaasian työläiset nimittävät häntä "työläisten opettajaksi"; hän johtaa Taka-Kaukaasiassa leniniläis-iskralaisia järjestöjä; v. 1905, jo ennen henkilökohtaista kohtaamistaan Leninin kanssa, Stalin johtamassaan lehdessä "Proletariaatin taistelu" uudelleenpainattaa Leninin kirjoituksia ja Lenin uudelleenpainattaa "Proletaari" lehdessä kirjoituksia "Proletariaatin

[1]) "Boljshevik" N:o 5, v. 1936, s. 16.

[1]) **Lenin,** Kootut teokset, XXIV, s. 83. (harvennus minun **N. R.**)

taisteluista", osottaen niiden suuren merkityksen.

Propagandistin tulee lukea opiskelijoille erinomaisia sivuja Leninin ja Stalinin kirjeenvaihdosta taantumusvuosilta ja vallankumouksellisen nousun vuosilta, kertoa Leninin ja Stalinin yhteisestä taistelusta v. 1917, tutustuttaa opiskelijoita Leninin telegrammoihin Stalinille ja Stalinin Leninille v:lta 1918, lukea sellaisia suurenmoisia asiakirjoja kuin esim. Perustavan kokouksen hajoittamista koskevan dekreetin projekti, jonka teksti, samoin kuin rauhanneuvottelujen ohjelman ensimäinen projekti ja monilukuiset dekreetit ja telegrammit, on Leninin ja Stalinin yhdessä kirjoittama, lukea Leninin ja Stalinin kirjeenvaihto kansalaissodan aikana. Silloin tulee jokaiselle kerhon opiskelijalle käsitettäväksi proletariaatin suurten johtajain — Leninin ja Stalinin — elämäkertojen eroittamaton yhteenliittyväisyys, mitä kiintein yhteenkietoutuminen.

Puolueen historian opiskelussa jätetään usein huomioimatta myös eräs tärkeä ala: *puolueen taistelu, Leninin ja Stalinin taistelu työväenluokan enemmistön voittamiseksi*. Konkreettisilla faktoilla, tutkimalla melkein neljän vuosikymmenen ajalta sen vastakaiun minkä Leninin ja Stalinin esiintymiset löysivät työväenluokan ja talonpoikaiston laajoissa joukoissa, tulee osottaa, miten, millaisissa oloissa, millaisissa taisteluissa bolshevismin vihollisia vastaan puolue valloitti puolelleen työväenluokan enemmistön, miten muodostui se voittamaton monimiljoonainen armeija, jota johtaa työväenluokan avangaardi, Leninin-Stalinin puolue. Kertomuksissa siitä, miten työläiset ottivat vastaan Leninin esiintymiset Pietarin tehtailla vv. 1894—1895, työläisten erinomaisessa suhtautumisessa "Iskraan", tov. Stalinin toiminnassa Batumissa, Tiflisissä ja Bakussa — jokaisessa etapissa puolueen historia osottaa, miten Leninin ja Stalinin tunnukset "tulivat" työtätekevien joukkoon nostaen joukot taisteluun voiton saavuttamiseksi.

On välttämätöntä kiinnittää huomiota paljon enemmän kuin tähän saakka puolueen organisatsion historiaan yhdistyvien kysymyksien opiskeluun.

Puolueen sääntöjä opiskelevain kommunistien tulee tietää, että mikään tämän puolue-elämän järkähtämättömän lain pykälä ei ole annettu valmiina, vaan on syntynyt taistelussa puolueen vihollisia vastaan.

Tietävätkö kaikki kommunistit esimerkiksi, että sääntöjen 58 pykälään — puolueen yhtenäisyyden säilyttämisestä — on yhdistetty 7. kohta X puoluekokouksen päätöksestä puolueen yhtenäisyydestä, joka hyväksyttiin Leninin ehdotuksesta ja julkaistiin XIII puoluekonferenssin päätöksen mukaan trotskilaisia vastaan käydyn taistelun aikana. Tietävätkö propagandistit, että sääntöjen asettamus siitä, että suurten paikallisten puoluejärjestöjen lehtien toimittajat vahvistaa Keskuskomitea, on hyväksytty puolueen XIV edustajakokouksessa taistelussa zinovjevilaisia vastaan, jotka käyttivät leningradilaista lehteä puoluevastaisiin tarkoituksiin? Tietääkö jokainen kommunisti, että sääntöjen 60 §, joka sanoo: "Jäsenet, jotka kieltääntyvät totuudenmukaisesti vastaamasta Puoluekontrollikomissin asettamiin kysymyksiin, tullaan viipymättä erottamaan puolueesta", on lisätty XV edustajakokouksessa sen jälkeen, kun paljastettiin puoluevastaisen trotskilais-zinovjevilaisen blokin kaksinaamaisuus?

Ja kuitenkin puolueen sääntöjen historian tunteminen auttaa sääntövaatimusten syvää ymmärtämistä, auttaa hallitsemaan leniniläis-stalinilaista oppia puolueesta.

Puoluerakenteen historian opiskelu on poikkeuksellisen tärkeätä sen käsittämiseksi, miten erilaisissa oloissa, erilaisissa historiallisissa tilanteissa, leniniläis-stalinilaisten jär-

jestöperiaatteiden perustalla, taistelussa kaikenkarvaisia ja vivahteisia opportunisteja vastaan puolue on rakentanut järjestöänsä taistellen Suuren proletaarisen vallankumouksen voiton puolesta, luokattoman, sosialistisen yhteiskunnan valmiiksi rakentamisen puolesta SSSR:ssä.

*

Puolueen historian elävään, konkreettiseen opiskeluun ei voida päästä yksin juhlallisilla vakuutuksilla ja lupauksilla: se vaatii puolueen historian propagandan ja ennenkaikkea itse propagandistien työn uudestijärjestämistä.

Mutta tämä uudelleen järjestäminen on vuorostaan mahdollinen vain todellisen, bolshevistisen itsekritiikin perustalla, puolueen historian opiskelukerhojen työn kritiikin perustalla, taistelun perustalla formalismia, skolastiikkaa ja abstraktisuutta vastaan puolueen historian propagandassa.

Propagandistien työn tarkastaminen jää usein vain kysymyksiin kerhoissa läsnäolosta, opetusohjelman ajallaan läpikäymisestä ja kerhon työsuunnitelman laatimisesta. Tämän ohella sivuutetaan tärkein — todellinen tarkastaminen, sen tarkasminen, missä määrin opiskelija tuntee Leninin-Stalinin puolueen elävän historian ja missä määrin tämä tieto aseistaa puolueen jäsentä, kohottaa hänen valppauttaan.

Propagandistien työn bolshevistisen itsekritiikin on oltava suunnattu taisteluun abstraktisuutta ja kaavamaisuutta vastaan. Propagandisti tarvitsee puoluekomitean jatkuvaa apua. Tarpeellisen kirjallisuuden osottamisella, luennoiden järjestämisellä, museoissa käynneillä tulee auttaa propagandistia hallitsemaan faktoja puolueen historiasta. Täytyy uudestijärjestää propagandistiseminaarien työ, jotka usein, sen sijasta, että kohottaisivat propagandistin tietomäärää, rajottuvat tyhjään opiskelusuunnitelmien märehtimiseen.

Eräät puoluejärjestöt, esimerkiksi Moskovan Sokolnitsheskin rajonikomitea, järjestävät sellaisia propagandistien konferensseja, joissa esitetään propagandisteja konkreettisella aineistolla rikastuttavia luennoita puolueen historiasta.

Viime aikoina on julkaistu kokonainen joukko kirjoja, joiden on tultava jokaisen propagandistin käsikirjaksi: "Kansalaissodan historia SSSR:ssä" I osa, kokoelma Leninin ja Stalinin tuotteita, jotka on valittu puolueen historian eri etappien mukaan, kokoelmat "Lenin Ukrainasta", "Stalin Ukrainasta", tov. Berian kirja, työläisten muistelmia Stalinista — kaikki nämä kirjat antavat propagandistille arvioimattoman, mitä rikkaimman aineiston.

Koko asia on nyt itse propagandistissa, siinä, että puoluejärjestöt huolehtivat skolastiikan ja formalismin jätteiden päättävästi poistamisesta puolueen historian propagandasta.

Pitäen ohjeenaan puolueen Keskuskomitean ja tov. Stalinin ohjeita, puoluejärjestöt likvidoivat nämä puutteellisuudet ja nostavat Leninin-Stalinin puolueen, maailman ainoan todella kansanpuolueen historian propagandan uudelle tasolle.

TOIMITUSKOLLEGIO: J. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, V. Ojanen, J. Lemetti, Y. Karppanen. Toimituskollegion sihteeri P. Notko. Karjalan-osaston toimittaja E. Mäkinen (os. АКССР гор. Петрозаводск, пл. 25-го Октября, дом Карцика 2.)

Отв. редактор И. К. Лехтинен. Техн. ред. П. Нотко.

Кирья № 55 Jätetty kirjapainoon 13/VII-36 kirj. painett. 29/VII-36 г.
Ленгорлит № 18235 авт. л. 4. Кол. зн. 181.500 ф. 6. 82 × 110. Тираж 1150 Заказ 1975

Типография ф-ки „Кирьяпая“, Ленинград, Харьковская, 9.

Hinta 75 kop.

Финский журнал
„КОММУНИСТИ“

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО „КИРЬЯ“
ЛЕНИНГРАД 1936